

Suvestinė redakcija nuo 2022-05-27 iki 2023-10-12

Nutarimas paskelbtas: TAR 2015-01-16, i. k. 2015-00679

Nauja redakcija nuo 2021-10-01:

Nr. [O3E-1207](#), 2021-09-30, paskelbta TAR 2021-09-30, i. k. 2021-20553

VALSTYBINĖ ENERGETIKOS REGULIAVIMO TARYBA

NUTARIMAS

DĖL ELEKTROS ENERGIJOS PERDAVIMO, SKIRSTYMO IR VISUOMENINIO TIEKIMO PASLAUGŲ BEI VISUOMENINĖS KAINOS VIRŠUTINĖS RIBOS NUSTATYMO METODIKOS PATVIRTINIMO

2015 m. sausio 15 d. Nr. O3-3

Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo 8 straipsnio 11 dalies 2 punktu, Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo 9 straipsnio 3 dalies 4 punktu, 68 straipsnio 1 ir 5 dalimis, 69 straipsnio 1 dalimi, Ilgo laikotarpio vidutinių padidėjimo sąnaudų (LRAIC) apskaitos modelio formavimo metodinių gairių ataskaita, patvirtinta Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos 2021 m. liepos 2 d. nutarimu Nr. O3E-772 „Dėl Ilgo laikotarpio vidutinių padidėjimo sąnaudų (LRAIC) apskaitos modelio formavimo metodinių gairių ataskaitos patvirtinimo“, bei atsižvelgdama į Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos Dujų ir elektros departamento Elektros skyriaus 2015 m. sausio 7 d. pažymą Nr. O5-1 „Dėl Elektros energijos perdavimo, skirstymo ir visuomeninio tiekimo paslaugų bei visuomeninės kainos viršutinės ribos nustatymo metodikos patvirtinimo“, Taryba n u t a r i a:

Patvirtinti Elektros energijos perdavimo, skirstymo ir visuomeninio tiekimo paslaugų bei visuomeninės kainos viršutinės ribos nustatymo metodiką (pridedama).

Komisijos pirmininkė

Diana Korsakaitė

PATVIRTINTA

Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės
komisijos 2015 m. sausio 15 d. nutarimu Nr. O3-3
(Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos
2021 m. rugsėjo 30 d. nutarimo Nr. O3E-1207
redakcija)

ELEKTROS ENERGIJOS PERDAVIMO, SKIRSTYMO IR VISUOMENINIO TIEKIMO PASLAUGŲ BEI VISUOMENINĖS KAINOS VIRŠUTINĖS RIBOS NUSTATYMO METODIKA

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Elektros energijos perdavimo, skirstymo ir visuomeninio tiekimo paslaugų bei visuomeninės kainos viršutinės ribos nustatymo metodika (toliau – Metodika) reglamentuoja elektros energetikos įmonių (toliau – Įmonė) reguliuojamų paslaugų ir (ar) produktų kainų viršutinių ribų ir konkrečių kainų nustatymą, kai reguliuojamų kainų paslaugos ir (ar) produktai patenka į:

- 1.1. elektros energijos perdavimo veiklos verslo vienetą;
- 1.2. elektros energijos skirstymo veiklos verslo vienetą;
- 1.3. elektros energijos visuomeninio tiekimo veiklos verslo vienetą.

2. Metodika parengta vadovaujantis Lietuvos Respublikos energetikos įstatymu, Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymu, Ilgo laikotarpio vidutinių padidėjimo sąnaudų (LRAIC) apskaitos modelio formavimo metodinių gairių ataskaita, patvirtinta Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos (toliau – Taryba) 2021 m. liepos 2 d. nutarimu Nr. O3E-772 „Dėl Ilgo laikotarpio vidutinių padidėjimo sąnaudų (LRAIC) apskaitos modelio formavimo metodinių gairių ataskaitos patvirtinimo“, Asmenų prašymų leisti veikti bandomojoje energetikos inovacijų aplinkoje pateikimo ir nagrinėjimo bei veiklos bandomojoje energetikos inovacijų aplinkoje vykdymo tvarkos aprašu, patvirtintu Tarybos 2020 m. rugpjūčio 7 d. nutarimu Nr. O3E-699 „Dėl Asmenų prašymų leisti veikti bandomojoje energetikos inovacijų aplinkoje pateikimo ir nagrinėjimo bei veiklos bandomojoje energetikos inovacijų aplinkoje vykdymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Inovacijų aprašas), Investicijų grąžos normos nustatymo metodika, patvirtinta Tarybos 2015 m. rugsėjo 22 d. nutarimu Nr. O3-510 „Dėl Investicijų grąžos normos nustatymo metodikos tvirtinimo“ (toliau – Investicijų grąžos normos nustatymo metodika), Investicijų projektų papildomų reguliacinių paskatų ir rizikų vertinimo metodika, patvirtinta Tarybos 2020 m. gruodžio 31 d. nutarimu Nr. O3E-1572 „Dėl Investicijų projektų papildomų reguliacinių paskatų ir rizikų vertinimo metodikos patvirtinimo“ (toliau – Paskatų metodika), Gamtinių dujų, elektros energetikos, suskystintų naftos dujų įmonių investicijų vertinimo ir derinimo tvarkos aprašu, patvirtintu Tarybos 2009 m. liepos 10 d. nutarimu Nr. O3-100 „Dėl Gamtinių dujų, elektros energetikos, suskystintų naftos dujų įmonių investicijų vertinimo ir derinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Investicijų derinimo aprašas), ir Elektros energetikos įmonių apskaitos atskyrimo ir sąnaudų paskirstymo reikalavimų aprašu, patvirtintu Tarybos 2018 m. gruodžio 21 d. nutarimu Nr. O3E-468 „Dėl Elektros energetikos įmonių apskaitos atskyrimo ir sąnaudų paskirstymo reikalavimų aprašo patvirtinimo“ (toliau – Aprašas), Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimais, kitais Lietuvos Respublikos ir Europos Sąjungos teisės aktų reikalavimais.

3. Metodikoje vartojama sąvoka:

Kainos viršutinė riba – Įmonės atitinkamos reguliuojamos paslaugos sąnaudų bei investicijų grąžos sumos ir atitinkamos reguliuojamos veiklos elektros energijos kiekio santykis, kuris ne dažniau kaip du kartus per metus gali būti koreguojamas, kai yra vieno ar kelių veiksnių, kuriais remiantis buvo nustatytos viršutinės kainų ribos, reikšmingų pokyčių, įskaitant paslaugų apimtį, infliacijos, mokesčių, kitų objektyvių (nuo Įmonės nepriklausančių) veiksnių pokytį.

4. Kitos Metodikoje vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos elektros energetikos veiklą reglamentuojančiuose teisės aktuose ir Verslo apskaitos standartuose.

II SKYRIUS

ELEKTROS ENERGETIKOS SEKTORIAUS KAINODAROS TAISYKLĖS

5. Reguluojamų paslaugų kainų viršutinės ribos:

5.1. nurodytos Metodikos III skyriuje, išskyrus skirstomųjų tinkų operatorių, kurių veiklos teritorijoje esančių vartotojų skaičius mažesnis nei 100 tūkstančių, reguliuojamų paslaugų kainas, nustatomos taikant Ilgo laikotarpio vidutinių padidėjimo sąnaudų (LRAIC) apskaitos modelį (toliau – LRAIC modelis), kuris remiasi prielaida, kad ilguoju laikotarpiu elektros energijos perdavimo sistemos operatoriaus (toliau – PSO) ir skirstymo tinklų operatoriaus (toliau – STO) sąnaudos yra kintančios;

5.2. nurodytos Metodikos IV ir VI skyriuose nustatomos atsižvelgiant į reguliuojamų kainų paslaugų teikimo ekonomiškai pagrįstas sąnaudas, įskaitant protingumo kriterijų atitinkančią investicijų grąžą ar pelno maržą;

5.3. nurodytos Metodikos VII skyriuje nustatomos atsižvelgiant į reguliuojamų paslaugų kainų viršutinių ribų bei Tarybos suderintos elektros energijos įsigijimo kainos buitiniams vartotojams sumą.

PIRMASIS SKIRSNIS

ĮMONIŲ, VYK DANČIŲ ELEKTROS ENERGIJOS PERDAVIMO, ELEKTROS ENERGIJOS SKIRSTYMO VEIKLĄ, IŠSKYRUS SKIRSTOMŲJŲ TINKLŲ OPERATORIUS, KURIŲ VEIKLOS TERITORIJOJE ESANČIŲ VARTOTOJŲ SKAIČIUS MAŽESNIS NEI 100 TŪKSTANČIŲ, KAINODAROS TAISYKLĖS

6. Įmonių reguliuojamų paslaugų kainų viršutinės ribos nustatomos 5 metų reguliavimo laikotarpiui. Įmonės leistinas metinis pajamų lygis nustatomas susumavus Įmonės ekonomiškai pagrįstas (būtinąs) metines sąnaudas konkrečiai paslaugai teikti. Reguluojamoms elektros energijos perdavimo ir skirstymo veiklos verslo vieneto sąnaudoms priskiriamos ekonomiškai pagrįstos sąnaudos, būtinąs Įmonės reguliuojamai veiklai vykdyti. Būtinąs sąnaudos suprantamos kaip sąnaudos, kurių nepatyrusi Įmonė negalėtų saugiai ir efektyviai vykdyti reguliuojamos veiklos bei su ja susijusių teisės aktų įpareigojimų. Finansinės-investicinės veiklos sąnaudos nepriskiriamos prie reguliuojamos veiklos sąnaudų. Investicijų derinimo aprašo nustatyta tvarka su Taryba suderintų projektų, skirtų pakeisti reguliuojamosios įmonės eksploatuojamą reguliuojamą ilgalaikį turtą, kuriais perkamos paslaugos iš išorės (toliau – OPEX projektai), sąnaudos priskiriamos prie OPEX sąnaudų, kurios vertinamos Metodikos apibrėžta tvarka.

7. Ekonomiškai pagrįstos (būtinąs) metinės veiklos sąnaudos (toliau – OPEX) apskaičiuojamos kiekvienais metams:

7.1. remonto, techninės priežiūros ir eksploatavimo, personalo (išskyrus Metodikos 7.2 papunktyje nurodytas darbo užmokesčio sąnaudas), finansinių, administracinių, rinkodaros ir pardavimų sąnaudų ir kitų paskirstomųjų sąnaudų, išskyrus Metodikos 7.3 papunktyje nurodytas OPEX projektų sąnaudas, (toliau – OPEX (be DU) atveju atsižvelgiama į:

7.1.1. mažesnę iš sekančių apimtį: praėjusio reguliavimo laikotarpio priešpaskutinių metų Tarybos nustatytą OPEX (be DU) metinę apimtį arba faktinę pagrįstą OPEX (be DU) metinę apimtį, padidintą prognozuojamu vidutinio metinio vartotojų kainų indekso (VKI, kuris skelbiamas paskutiniame Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (jei Finansų ministerijos duomenų nėra, Lietuvos banko) ekonominės raidos scenarijuje) pokyčiu ir sumažintą efektyvumo rodikliu, kuris yra lygus 1 proc. ir neatsižvelgiant į vienkartinį Įmonės reikšmingus sąnaudų / pajamų nuokrypius, pagrįstus Tarybai, kurie turi įtakos Įmonės veiklai bei kitus nuo Įmonės nepriklausančių veiksnių kylančius sąnaudų /pajamų nuokrypius, įskaitant ir dėl veiklą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų. Jeigu Įmonė per praėjusį reguliavimo laikotarpį veikė efektyviai, t. y. praėjusio reguliavimo laikotarpio priešpaskutinių metų faktinė pagrįsta OPEX (be DU) apimtis buvo mažesnė už Tarybos nustatytą, – atsižvelgiama į faktinę pagrįstą OPEX (be DU) metinę apimtį. Jeigu Įmonė per praėjusį reguliavimo laikotarpį veikė neefektyviai, t. y. praėjusio reguliavimo laikotarpio priešpaskutinių metų OPEX (be DU) buvo didesnė už Tarybos nustatytą – atsižvelgiama į faktinę pagrįstą OPEX (be DU) metinę apimtį;

7.1.2. Įmonėms, kurioms Taryba yra atlikusi reguliuojamų paslaugų sąnaudų pagrįstumo (būtinumo) patikrinimą, naujo reguliavimo laikotarpio pagrįstų metinių OPEX (be DU) dydis nustatomas:

7.1.2.1. Tarybos atlikto paskutinių reguliuojamų paslaugų sąnaudų pagrįstumo (būtinumo) patikrinimo metų pagrįstą OPEX (be DU) dydį, pakoreguojant prognozuojamu VKI pokyčiu;

7.1.2.2. įvertinus efektyvumo rodiklį, pagal atitinkamais metais galiojusią Metodiką;

7.1.2.3. įvertinus Apraše nustatytą reguliuojamai veiklai vykdyti būtinųjų leistinių sąnaudų procentą;

7.1.3. priežasčių, kurias Įmonė nurodė kaip lemiančias šių sąnaudų apimtį pokyčius, pagrįstumą, pateikiant per reguliavimo laikotarpį numatomų remontų planus ir investicijų programą;

7.1.4. Ekonomiškai pagrįstas metinis OPEX (be DU) dydis pirmiems reguliavimo laikotarpio metams, išskyrus Metodikos 7.1.2 papunkčio atveju, yra apskaičiuojamas pagal formulę:

$$OPEX(be\ DU)_{i,t} = OPEX(be\ DU)_{i,t-2} \times \left(\frac{i_{t-1}-e}{100} + 1 \right) \times \left(\frac{i_t-e}{100} + 1 \right) (1)$$

čia:

$OPEX (be\ DU)_{i,t}$ – i -tosios reguliuojamos paslaugos (produkto) remonto, techninės priežiūros ir eksploatavimo, personalo (išskyrus 7.2 papunktyje nurodytas darbo užmokesčio sąnaudas), finansinės, administracinės, rinkodaros ir pardavimų sąnaudos ir kitos paskirstomosios, išskyrus OPEX projektų, sąnaudos t metais (pirmaisiais reguliavimo metais), EUR;

$OPEX (be\ DU)_{i,t-2}$ – i -tosios reguliuojamos paslaugos (produkto) remonto, techninės priežiūros ir eksploatavimo, personalo (išskyrus 7.2 papunktyje nurodytas darbo užmokesčio sąnaudas), finansinės, administracinės, rinkodaros ir pardavimų sąnaudos ir kitos paskirstomosios, išskyrus OPEX projektų, sąnaudos $t-2$ metais, EUR;

i_t – vidutinio metinio vartotojų kainų indekso pokytis metais t lyginant su atitinkamu indeksu metais $t-1$, proc. Jis nustatomas pagal Lietuvos Respublikos finansų ministerijos pateiktą paskutinį ekonominės raidos scenarijų. Nesant Finansų ministerijos duomenų, nustatoma pagal Lietuvos banko duomenis;

i_{t-1} – vidutinio metinio vartotojų kainų indekso pokytis metais $t-1$ lyginant su atitinkamu indeksu metais $t-2$, proc. Jis nustatomas pagal Lietuvos Respublikos finansų ministerijos pateiktą paskutinį ekonominės raidos scenarijų. Nesant Finansų ministerijos duomenų, nustatoma pagal Lietuvos banko duomenis;

e – efektyvumo koeficientas, proc.

7.1.5. reguliuojamosios veiklos sąnaudų sutaupymus, kuriuos nurodė Įmonė investicijų derinimo metu pagal Investicijų aprašą, jei šie sutaupymai nėra įvertinti nustatytoje bazinėse sąnaudose;

7.1.6. visais kitais reguliavimo laikotarpio (įskaitant ir reguliavimo laikotarpio pratęsimą) metais, einančiais po pirmųjų naujojo reguliavimo laikotarpio metų, OPEX (be DU) apimtis kiekvieniems metams padidinama Finansų ministerijos prognozuojamos metinės infliacijos dydžiu ir sumažinama efektyvumo rodikliu, kuris yra lygus 1 proc., jei Metodikos III skyriaus trečiajame arba šeštajame skirsniuose nenustatyta kitaip;“

7.2. darbo užmokesčio sąnaudų, išskyrus Metodikos 7.3 papunktyje nurodytas OPEX projektų sąnaudas, (toliau – OPEX (DU) atveju atsižvelgiama į:

7.2.1. mažesnę iš sekančių apimčių: praėjusio reguliavimo laikotarpio priešpaskutinių metų Tarybos nustatytą metinę OPEX (DU) apimtį arba faktinę pagrįstą metinę OPEX (DU) apimtį, padidintą Finansų ministerijos prognozuojamu realaus vidutinio darbo užmokesčio pokyčiu ir sumažintą efektyvumo rodikliu, kuris yra lygus pusei Finansų ministerijos skelbiamo darbo užmokesčio pokyčio (proc.), bet ne didesnis nei 1,5 proc. ir neatsižvelgiant į vienkartinius Įmonės reikšmingus sąnaudų / pajamų nuokrypius, pagrįstus Tarybai, kurie turi įtakos Įmonės veiklai bei kitus nuo Įmonės nepriklausančių veiksnių kylančius sąnaudų /pajamų nuokrypius, įskaitant ir dėl veiklą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų. Jeigu Įmonė per praėjusį reguliavimo laikotarpį veikė efektyviai, t. y. praėjusio reguliavimo laikotarpio priešpaskutinių metų faktinė pagrįsta OPEX (DU) apimtis buvo mažesnė už Tarybos nustatytą – atsižvelgiama į faktinę pagrįstą OPEX (DU) metinę apimtį. Jeigu Įmonė per praėjusį reguliavimo laikotarpį veikė neefektyviai, t. y. praėjusio reguliavimo laikotarpio priešpaskutinių metų darbo užmokesčio apimtis buvo didesnė už Tarybos nustatytą – atsižvelgiama į faktinę pagrįstą OPEX (DU) apimtį.

7.2.2. Įmonėms, kurioms Taryba yra atlikusi reguliuojamų paslaugų sąnaudų pagrįstumo (būtinumo) patikrinimą, naujojo reguliavimo laikotarpio pagrįstų metinių OPEX (DU) dydis nustatomas:

7.2.2.1. Tarybos atlikto paskutinių reguliuojamų paslaugų sąnaudų pagrįstumo (būtinumo) patikrinimo metų pagrįstą OPEX (DU) dydį, pakoreguojant prognozuojamu VKI arba Finansų ministerijos prognozuojamu realaus vidutinio darbo užmokesčio pokyčiu, pagal atitinkamais metais galiojusią Metodiką;

7.2.2.2. įvertinus efektyvumo rodiklį, pagal atitinkamais metais galiojusią Tarybos patvirtintą Metodiką;

7.2.2.3. atsižvelgiant į Metodikos 7.2.3 papunkčio nuostatas;

7.2.3. gerą praktinį pavyzdį turinčių palyginamų kitų energetikos įmonių lyginamosios analizės darbo užmokesčio duomenis. Taryba, nustatydamą OPEX (DU) dydį, gali atsižvelgti į konkrečios įmonės veiklos specifiką bei veiklos organizavimo būdą, leidžiantį sumažinti metinę OPEX (DU) apimtį, vertinant kompleksiskai;

7.2.4. priežasčių, kurias Įmonė nurodė kaip lemiančias OPEX (DU) apimtį pokyčius, pagrįstumą;

7.2.5. teisės aktus, skirtus privalomojo socialinio draudimo ir garantinio fondo įmokų dydžiui nustatyti;

7.2.6. Ekonomiškai pagrįstas OPEX (DU) dydis, išskyrus Metodikos 7.2.2 papunkčio atveju, pirmiems reguliavimo laikotarpio metams yra apskaičiuojamas pagal formulę:

$$OPEX(DU)_{i,t} = OPEX(DU)_{i,t-2} \times \left(\frac{\Delta DU_{t-1} - e}{100} + 1 \right) \times \left(\frac{\Delta DU_t - e}{100} + 1 \right) (2)$$

čia:

$OPEX(DU)_{i,t}$ – i -tosios reguliuojamos paslaugos (produkto) darbo užmokesčio, išskyrus OPEX projektų, sąnaudos t metais (pirmais reguliavimo metais), EUR;

$OPEX(DU)_{i,t-2}$ – i -tosios reguliuojamos paslaugos (produkto) darbo užmokesčio, išskyrus OPEX projektų, sąnaudos $t-2$ metais, EUR;

ADU_t – prognozuojamas realus vidutinis darbo užmokesčio pokytis t metais lyginant su atitinkamu indeksu metais $t-1$, proc. Jis nustatomas pagal Finansų ministerijos pateiktą paskutinį ekonominės raidos scenarijų;

ADU_{t-1} – prognozuojamas realus vidutinis darbo užmokesčio pokytis $t-1$ metais lyginant su atitinkamu indeksu $t-2$ metais, proc. Jis nustatomas pagal Finansų ministerijos pateiktą paskutinį ekonominės raidos scenarijų;

e – efektyvumo koeficientas, proc.;

7.2.7. reguliuojamosios veiklos sąnaudų sutaupymus, kuriuos nurodė Įmonė investicijų derinimo metu pagal Investicijų aprašą, jei šie sutaupymai nėra įvertinti nustatytose bazinėse sąnaudose;

7.2.8. visais kitais reguliavimo laikotarpio (įskaitant ir reguliavimo laikotarpio pratęsimą) metais, einančiais po pirmųjų naujo reguliavimo laikotarpio metų, OPEX (DU) apimtis kiekvienims metams padidinama Finansų ministerijos skelbiamu darbo užmokesčio pokyčiu ir sumažinama efektyvumo rodikliu, kuris yra lygus pusei Finansų ministerijos skelbiamo darbo užmokesčio pokyčio (proc.), bet ne didesnis nei 1,5 proc., jei Metodikos III skyriaus trečiajame arba šeštajame skirsniuose nenustatyta kitaip;

7.3. įvertinant su Taryba suderintų OPEX projektų sąnaudas;

7.4. įvertinant Tarybos nutarimu skirtą skatinimą pagal Paskatų metodiką.

8. Mokesčių sąnaudos nustatomos vadovaujantis galiojančiais mokesčius reglamentuojančiais teisės aktais. Mokesčių sąnaudos skaičiuojamos įvertinant metams prieš kainų viršutinių ribų nustatymą priskaitytinas mokesčių sąnaudas ir per artimiausius vienerius metus, kuriems nustatoma (koreguojama) kainų viršutinė riba, planuojamas investicijas ir reguliuojamos veiklos pajamas, nuo kurių skaičiuojamas mokestis reguliuotojui bei mokesčius reglamentuojančių teisės aktų pokyčius.

9. Sąnaudos elektros energijai, sunaudotai ją perduodant technologiniais įrenginiais, pirkti nustatomos atsižvelgiant į:

9.1. iš gamintojų, tiekėjų, biržoje, disbalanso rinkoje įsigytos elektros energijos ir persiuntimo paslaugų sąnaudų vertę;

9.2. Tarybos nustatytą elektros energijos technologinių sąnaudų koeficientą, kuris nustatomas atsižvelgiant į:

9.2.1. palyginamuosius faktinius kitų elektros energetikos įmonių technologinių sąnaudų koeficientus;

9.2.2. numatytus planinius investicijų į tinklo plėtrą, rekonstrukciją ir atstatymą įgyvendinimo rodiklius per reguliavimo laikotarpį;

9.2.3. faktinę ir Tarybos praėjusiam reguliavimo laikotarpiui nustatytą technologinių sąnaudų koeficiento neatitiktį bei ją nulėmusių priežasčių pagrįstumą;

9.2.4. reguliavimo laikotarpiui, kuriam nustatomos reguliuojamų paslaugų kainų viršutinės ribos technologinių sąnaudų koeficiento prognozuojamą vidutinį dydį, apskaičiuotą pagal faktinius praėjusios reguliavimo laikotarpio technologinių sąnaudų dydžius bei atsižvelgiant į koeficiento kitimo tendenciją. Esant argumentuotiems Įmonių prognozuojamų scenarijų pagrindimams, ši tendencija gali būti koreguojama atitinkamai pateikiamoms tendencijos kitimo scenarijams;

9.2.5. reguliuojamosios veiklos sąnaudų sutaupymus, kuriuos nurodė Įmonė investicijų derinimo metu pagal Investicijų aprašą, jei šie sutaupymai nėra įvertinti nustatytose bazinėse sąnaudose;

9.3. apskaičiuotas vidutinis technologinių sąnaudų koeficientas naujam reguliavimo laikotarpiui negali būti didesnis nei praėjusio reguliavimo laikotarpio vidutinis faktinis technologinių sąnaudų koeficiento dydis, išskyrus atvejus, kai Įmonė pagrindžia ir dokumentais įrodo, jog šios sąnaudos padidėja dėl nuo Įmonės nepriklausančių veiksnių.

10. Sąnaudos elektros energijai savosioms reikmėms pirkti nustatomos atsižvelgiant į:

10.1. iš gamintojų, tiekėjų, biržoje, disbalanso rinkoje įsigytos elektros energijos ir persiuntimo paslaugų sąnaudų vertę (įskaitant viešuosius interesus atitinkančių paslaugų (toliau – VIAP) ir sisteminių paslaugų kainą);

10.2. savoms reikmėms sunaudotus elektros energijos kiekius, kurie negali viršyti praėjusiam reguliavimo laikotarpiui nustatytų kiekių, praėjusį reguliavimo laikotarpį sąnaudų faktinių kiekių, išskyrus atvejus, kai Įmonė pagrindžia ir įrodo, jog šios sąnaudos padidėja dėl objektyvių veiksnių.

11. Reguluojamai veiklai vykdyti būtino turto vertė kiekvieniems metams, apskaičiuojama įvertinant:

11.1. LRAIC modelio optimizuotų pagrindinių tinklo elementų (pagrindiniai tinklo elementai suprantami, kaip elektros energijos persiuntimo oro ir kabelinės linijos ir žemos, vidutinės, aukštos ir ypatingai aukštos įtampos galios transformatoriai), per reguliavimo laikotarpį numatytą atnaujinti Įmonės 10 metų elektros tinklų plėtros, atnaujinimo, modernizavimo ir investicijų plane (toliau – 10 metų investicijų planas), vertę ($RAB_{LRAICOE}$) (reguliuojamos paslaugos ir (ar) produkto turto vertę), išskyrus turto dalį, kuri LRAIC modelio pagalba negali būti optimizuojama, t metų pabaigai. Tokių optimizuotų tinklo elementų vertę reguliavimo laikotarpiui LRAIC modelis apskaičiuoja:

11.1.1. taikant sąnaudų apskaitos einamąją vertę metodą, t. y. apskaitant turtą einamąją vertę, turtas vertinamas pagal dabartinę atkuriamąją vertę, o ilgalaikis turtas, kuriuo nebeprekiuojama rinkoje dėl technologijų pažangos ir kuris yra technologiškai pasenęs, vertinamas pagal modernaus ekvivalentiško turto kriterijų. Įmonė gali nustatyti einamąją turto vertę remdamasi per 3 paskutinius metus įvykusių pirkimų faktine vidutine tinklo elemento įsigijimo kaina, viešai prieinamomis tiekėjų kainomis ar remiantis patikimomis palyginamosiomis kainomis. Kai faktiniai atlikti pirkimai, kurių pagrindu yra apskaičiuojama vidutinė įsigijimo kaina, yra senesni, kaina yra koreguojama oficialiai skelbiamu kainos indekso pokyčiu. Vidutinė konkretaus tipo pagrindinio tinklo elemento įsigijimo kaina nustatoma pagal formulę:

$$PP_{i,t} = PP_{i,t-n} * (\frac{IK_n}{100} + 1)(3)$$

čia:

$PP_{i,t}$ – vidutinė i -tojo tipo pagrindinio tinklo elemento įsigijimo kaina t metais, taikant turto apskaitos einamaisiais kaštais metodą, EUR;

$PP_{i,t-n}$ – vidutinė i -tojo tipo pagrindinio tinklo elemento įsigijimo kaina, nustatyta remiantis Įmonės faktinėmis įsigijimo kainomis $t-n$ metais, EUR;

n – metų skaičius tarp einamųjų metų ir faktinio pirkimo metų;

IK_n – sukauptas Lietuvos statistikos departamento skelbiamas statybos kainų indekso pokytis tarp t metų ir $t-n$ metų;

11.1.2. jei Įmonė negali nurodyti konkrečių planuojamų atnaujinti pagrindinių tinklo elementų, tuomet Įmonė pateikia suminį Įmonės 10 metų investicijų plane planuojamų atnaujinti maitinančių linijų ilgį ir suminį planuojamų atnaujinti transformatorių skaičių. Tokiu atveju, LRAIC modelis pagrindinius tinklo elementus optimizavimui atrenka atsižvelgdamas į:

11.1.2.1. sumodeliuotą piko apkrovą, pirmenybę teikdamas pagrindiniams tinklo elementams, kuriems reikalinga didesnė galia;

11.1.2.2. tinklo elemento amžių, pirmenybę teikiant pagrindiniams tinklo elementams, kurių naudingo tarnavimo laikas pagal Aprašo 3 priedą baigiasi;

11.1.2.3. pagrindinių tinklo elementų vietą, pirmenybę teikiant regionams, kuriuose planuojamas didžiausias piko apkrovos augimas;

11.1.3. tuo atveju, jei yra priimtas Tarybos sprendimas pratęsti reguliavimo laikotarpį, pratęstu reguliavimo laikotarpiu Metodikos 11.1 papunktyje nurodyto turto vertė lygi pagal Metodiką $t-1$ metų pradžiai nustatytai šio turto vertei, papildomai įvertinus nusidėvėjimą, nurašymus ir pardavimus $t-1$ laikotarpiu;

11.2. LRAIC modelio neoptimizuotų pagrindinių tinklo elementų, kurie yra įtraukti į LRAIC modelį, tačiau nepatenka tarp Metodikos 11.1.1 papunktyje nurodytų pagrindinių tinklo elementų, vertė (reguliuojamos paslaugos ir (ar) produkto turto vertė), kuri apskaičiuota:

11.2.1. taikant sąnaudų apskaitos istorine verte metodą, t. y. nepripažįstant turto vertės pasikeitimų, atliktų po 2001 m. gruodžio 31 d.;

11.2.2. kiekvieniems reguliavimo laikotarpio metams pagal formulę:

$$RAB_{NOE_{i,t}} = RAB_{LRAICNOE_{i,t-1}} + I_{NOE_{i,t-1}} - N_{NOE_{i,t-1}} - R_{NOE_{i,t-1}} \quad (4)$$

čia:

$RAB_{NOE_{i,t}}$ – LRAIC modelio neoptimizuotų pagrindinių tinklo elementų, priskirtų i -tajai reguliuojamai paslaugai (produktui), vertė t metų pradžiai, EUR;

$RAB_{LRAICNOE_{i,t-1}}$ – faktinė LRAIC modelio neoptimizuotų pagrindinių tinklo elementų, priskirtų i -tajai reguliuojamai paslaugai (produktui), vertė $t-1$ metų pradžiai pagal auditoriaus patikrintų reguliuojamosios veiklos ataskaitų duomenis, EUR. Pirmaisiais reguliavimo laikotarpio metais įvertinama LRAIC modelio nustatyta neoptimizuotų pagrindinių tinklo elementų vertė pridėjus LRAIC modelio nustatytas neoptimizuotų pagrindinių tinklo elementų pirmų reguliavimo laikotarpio metų nusidėvėjimo sąnaudas;

$I_{NOE_{i,t-1}}$ – investicijų (eksplatuojamas turtas), atliktų metais einančiais prieš pirmuosius reguliavimo laikotarpio metus ($t-1$ metus), į neoptimizuotus pagrindinius tinklo elementus, priskirtus i -tajai reguliuojamai paslaugai (produktui), vertė, EUR;

$N_{NOE_{i,t-1}}$ – LRAIC modelio nustatytos LRAIC modelio neoptimizuotų pagrindinių tinklo elementų, priskirtų i -tajai reguliuojamai paslaugai (produktui), nusidėvėjimo sąnaudos $t-1$ metais, pakoreguotos investicijų (eksplatuojamas turtas), atliktų metais einančiais prieš pirmuosius reguliavimo laikotarpio metus ($t-1$ metus), nusidėvėjimo sąnaudomis ir nusidėvėjimo sąnaudų pokyčiu dėl $t-1$ metais atliktų minėtų tinklo elementų nurašyto ir pardavimo, EUR;

$R_{NOE_{i,t-1}}$ – paslaugos teikėjo nurašytų ir parduotų LRAIC modelio neoptimizuotų pagrindinių tinklo elementų, priskirtų i -tajai reguliuojamai paslaugai (produktui), vertė $t-1$ metais, EUR;

11.2.3. tuo atveju, jei yra priimtas Tarybos sprendimas pratęsti reguliavimo laikotarpį, pratęstu reguliavimo laikotarpiu Metodikos 11.2 papunktyje nurodyto turto vertė lygi pagal Metodiką $t-1$ metų pradžiai nustatytai šio turto vertei, papildomai pratęsto laikotarpio pirmaisiais metais įvertinus nusidėvėjimą, nurašymus ir pardavimus $t-1$ laikotarpiu, visais kitais pratęsto laikotarpio metais papildomai įvertinus investicijas, nusidėvėjimą, nurašymus ir pardavimus $t-1$ laikotarpiu;

11.3. LRAIC modelyje neįvertintos plėtros (pagrindinių tinklo elementų neįtrauktų į LRAIC modelį) vertė, kuri pirmiesiems reguliavimo laikotarpio metams apskaičiuojama iš investicijų, įvykdytų per $t-1$ metus į naujus pagrindinių tinklo elementus, vertės atėmus jų nusidėvėjimo sąnaudas per $t-1$ metus, o antraisiais ir vėlesniais reguliavimo laikotarpio metais apskaičiuojama pagal formulę:

$$RAB_{NI_{i,t}} = RAB_{NI_{i,t-1}} + I_{NI_{i,t-1}} - N_{NI_{i,t-1}} - R_{NI_{i,t-1}} + T_{NI(INO)_{i,t-1}} + CO_{NI_{i,t-1}} + RP_{NI_{i,t-1}} \quad (5)$$

čia:

$RAB_{NI_{i,t}}$ – LRAIC modelyje neįvertintos plėtros, priskirtos i -tajai reguliuojamai paslaugai (produktui), vertė t metų pradžiai, EUR;

$RAB_{NI,t-1}$ – faktinė LRAIC modelyje neįvertintos plėtros, priskirtos i -tajai reguliuojamai paslaugai (produktui), vertė $t-1$ metų pradžiai pagal auditoriaus patikrintų reguliuojamosios veiklos ataskaitų duomenis, EUR.

$I_{NI,t-1}$ – į eksploataciją įvestos LRAIC modelyje neįvertintos plėtros, priskirtos i -tajai reguliuojamai paslaugai (produktui), vertė $t-1$ metais, EUR;

$N_{NI,t-1}$ – LRAIC modelyje neįvertintos plėtros, priskirtos i -tajai reguliuojamai paslaugai (produktui), nusidėvėjimo sąnaudos metais $t-1$, EUR;

$R_{NI,t-1}$ – nurašytos ir parduotos LRAIC modelyje neįvertintos plėtros, priskirtos i -tajai reguliuojamai paslaugai (produktui), vertė metais $t-1$, EUR;

$T_{NI(INO),i,t-1}$ – ilgalaikio turto vienetų, priskirtų i -tajai reguliuojamai paslaugai (produktui), vertės dalis, sukurta diegiant energetikos inovacijas, kuri buvo finansuojama iš Įmonės nuosavų ir (ar) skolintų lėšų, tuo atveju, kai Taryba nustato, kad energetikos inovacijų diegimas bandomojoje aplinkoje yra laikomas pasiteisinusiu pagal Inovacijų aprašo nuostatas, metais $t-1$, EUR;

$CO_{NI,t-1}$ – ilgalaikio turto vienetų, priskirtų i -tajai reguliuojamai paslaugai (produktui), vertės dalis, sukurta projektais, įgyvendinančiais Lietuvos Respublikos klimato kaitos mažinimo, šiltnamio efektą sukeliančių dujų mažinimo, aplinkos apsaugos tikslus, nustatytus atskiriems reguliuojamiems sektoriams Nacionalinėje energetinės nepriklausomybės strategijoje, patvirtintoje Lietuvos Respublikos Seimo 2012 m. birželio 26 d. nutarimu Nr. XI-2133 „Dėl Nacionalinės energetinės nepriklausomybės strategijos patvirtinimo“ (toliau – Nacionalinė energetinės nepriklausomybės strategija), Lietuvos Respublikos Nacionaliniame energetikos ir klimato kaitos srities veiksmų plane 2021–2030 m. ir Nacionalinėje aplinkos apsaugos strategijoje, patvirtintoje Lietuvos Respublikos Seimo 2015 m. balandžio 16 d. nutarimu Nr. XII-1626 „Dėl Nacionalinės aplinkos apsaugos strategijos patvirtinimo“ (toliau – Nacionalinė aplinkos apsaugos strategija) ir prisidedančiais prie teigiamo poveikio šiuose strateginiuose dokumentuose nustatytiems rodikliams pagal atskirų sektorių kainodaros metodikas (toliau – CO₂ mažinantys projektai), EUR;

$RP_{NI,t-1}$ – ilgalaikio turto vienetų, priskirtų i -tajai reguliuojamai paslaugai (produktui), vertė $t-1$ metais, patvirtinta Paskatų metodikos nustatyta tvarka, EUR.

11.4. pagalbinių tinklo elementų ir kito reguliuojamai veiklai naudojamo turto vertę, apskaičiuojamą pagal formulę:

$$RAB_{SEi,t} = RAB_{SEi,t-1} + I_{SEi,t-1} - N_{SEi,t-1} - R_{SEi,t-1} + T_{SE(INO),i,t-1} + CO_{SEi,t-1} + RP_{SEi,t-1} \quad (6)$$

čia:

$RAB_{SEi,t}$ – pagalbinių tinklo elementų ir kito reguliuojamai veiklai naudojamo turto, priskirto i -tajai reguliuojamai paslaugai (produktui), vertė t metų pradžiai, EUR;

$RAB_{SEi,t-1}$ – faktinė pagalbinių tinklo elementų ir kito reguliuojamai veiklai naudojamo turto, priskirto i -tajai reguliuojamai paslaugai (produktui), vertė $t-1$ metų pradžiai pagal auditoriaus patikrintų reguliuojamosios veiklos ataskaitų duomenis, EUR.

$I_{SEi,t-1}$ – įvestų į eksploataciją pagalbinių tinklo elementų ir kito reguliuojamai veiklai naudojamo turto, priskirto i -tajai reguliuojamai paslaugai (produktui), vertė $t-1$ metais, EUR;

$N_{SEi,t-1}$ – pagalbinių tinklo elementų ir kito reguliuojamai veiklai naudojamo turto, priskirto i -tajai reguliuojamai paslaugai (produktui), nusidėvėjimo sąnaudos $t-1$ metais, EUR;

$R_{SEi,t-1}$ – nurašyti ir parduoti pagalbiniai tinklo elementai ir kitas reguliuojamai veiklai naudojamas turtas, priskirtas i -tajai reguliuojamai paslaugai (produktui), $t-1$ metais, EUR;

$T_{SE(INO),i,t-1}$ – pagalbinių tinklo elementų ir kito reguliuojamai veiklai naudojamo turto vienetų, priskirtų i -tajai reguliuojamai paslaugai (produktui), vertės dalis, sukurta diegiant energetikos inovacijas, kuri buvo finansuojama iš Įmonės nuosavų ir (ar) skolintų lėšų, tuo atveju, kai Taryba nustato, kad energetikos inovacijų diegimas bandomojoje aplinkoje yra laikomas pasiteisinusiu pagal Inovacijų aprašo nuostatas, $t-1$ metais, EUR;

$CO_{SEi,t-1}$ – pagalbinių tinklo elementų ir kito reguliuojamai veiklai naudojamo turto vienetų, priskirtų i -tajai reguliuojamai paslaugai (produktui), vertės dalis, sukurta CO₂ mažinančiais projektais, EUR;

$RP_{SEi,t-1}$ – pagalbinių tinklo elementų ir kito reguliuojamai veiklai naudojamo turto vienetų, priskirtų i -tajai reguliuojamai paslaugai (produktui), vertė, patvirtinta Paskatų metodikos nustatyta tvarka, EUR.

11.5. į reguliuojamo turto vertę įtraukiamą ilgalaikio turto vienetų vertės dalį, sukurta diegiant energetikos inovacijas, kurios buvo finansuojamos iš Įmonės nuosavų ir (ar) skolintų lėšų, kai Taryba nustato, kad energetikos inovacijų diegimas bandomojoje aplinkoje yra laikomas pasiteisinusiu pagal Inovacijų aprašo nuostatas;

11.6. ilgalaikio turto vienetų vertės dalį, sukurta CO₂ mažinančiais projektais;

11.7. ilgalaikio turto vienetų vertę, patvirtintą Paskatų metodikos nustatyta tvarka;

11.8. išnuomotą ar panaudos pagrindais perduotą turtą, kuris ir nevykdant nereguliuojamos veiklos visa apimtimi naudojamas reguliuojamoje elektros energetikos įmonės veikloje bei 50 proc. turto dalies, kuri buvo finansuota kitų infrastruktūrinių įmonių dėl inžinerinių darbų sąnaudų pasidalinimo, kaip nurodyta Aprašo 15 punkte;

11.9. būtinas ir pagrįstas investicijas į energijos vartojimo efektyvumo didinimo priemones, įskaitant išmaniųjų elektros tinklų plėtrą, kurios leistų Įmonėms efektyviau vykdyti reguliuojamą veiklą ir teikti papildomas paslaugas asmenims, įgyvendinantiems energijos vartojimo efektyvumą didinančias priemones. Nustatant tokių investicijų pagrįstumą ir būtinumą, turi būti įvertinami kiekvienos energijos efektyvumą didinančios priemonės kaštai ir nauda;

11.10. neįtraukiant Apraše numatytų reguliuojamiems verslo vienetams ir paslaugoms (produktams) draudžiamų priskirti ilgalaikio turto verčių ir eliminuojant Apraše numatytas į reguliuojamo verslo vieneto ir paslaugos (produkto) reguliuojamo turto vertę draudžiamas įtraukti ilgalaikio turto vertes;

12. Ekonomiškai pagrįstas (būtinas) nusidėvėjimo sąnaudų dydis kiekvieniems metams apskaičiuojamas Metodikos 11 punkte nurodytai reguliuojamai veiklai priskirto turto vertei:

12.1. taikant tiesiogiai proporcingą (tiesinį) nusidėvėjimo metodą;

12.2. taikant konkrečiam ilgalaikiam turtui (konkrečioms tinklo elementams ar jų grupėms) nustatytus nusidėvėjimo (amortizacijos) normatyvus, nurodytus Aprašo 3 priede;

12.3. eliminuojant Apraše numatytas nepaskirstomas ilgalaikio turto nusidėvėjimo sąnaudas (apskaičiuotas pagal konkretų ilgalaikio turto vienetą, grupuojant jas pagal konkrečius tinklo elementus ar jų grupes);

13. Protingumo kriterijus atitinkanti investicijų grąža, apskaičiuojama atsižvelgiant į:

13.1. Tarybos nustatyta paslaugai ir (ar) produktui priskirtino reguliuojamo turto vertę (RAB);

13.2. protingumo kriterijų atitinkančios investicijų grąžos normą r , nustatomą vadovaujantis Investicijų grąžos normos nustatymo Metodika, įvertinant ją pagal formulę:

$$ROI_{i,t} = \frac{r_{i,t} \times ((RAB_{LRAICOE_{i,t}} + RAB_{NOE_{i,t}} + RAB_{NI_{i,t}} + RAB_{SE_{i,t}}) - DS_{i,t} - \sum_{p=1}^n RAB_{P_{i,t}} + \sum_{p=1}^n DSP_{i,t})}{100} + \sum_{p=1}^n \frac{r_{P_{i,t}} \times (RAB_{P_{i,t}} - DSP_{i,t})}{100} \quad (7)$$

čia:

$ROI_{i,t}$ – investicijų grąža, priskirtina i -tajai paslaugai t metais, EUR;

$r_{i,t}$ – t metų i -tosios paslaugos protingumo kriterijų atitinkanti investicijų grąžos norma, proc.;

$DS_{i,t}$ – i -tajai paslaugai priskirta Metodikos 11.10 papunktyje numatyta reguliuojamo turto vertei nepriskirtina ilgalaikio turto vertės dalis t metų pradžiai, EUR;

$RAB_{Pi,t}$ – i -tajai paslaugai priskirtino ilgalaikio turto, sukurto Metodikos 13.3–13.6 papunkčiuose nurodytais projektais, vertė t metų pradžiai, EUR;

$DS_{Pi,t}$ – i -tajai paslaugai priskirta Metodikos 11.10 papunktyje numatyta reguliuojamo turto vertei nepriskirtina ilgalaikio turto, sukurto Metodikos 13.3–13.6 papunkčiuose nurodytais projektais, vertės dalis t metų pradžiai, EUR;

$r_{Pi,t}$ – protingumo kriterijų atitinkanti investicijų gražos norma, nustatoma pagal Tarybos nustatytą investicijų gražos normą ($r_{i,t}$) ir Tarybos sprendimu skiriamą skatinimą Metodikos 13.3–13.6 papunkčiuose nurodytų projektų atvejais, proc.;

i – reguliuojamų kainų paslauga;

p – Metodikos 13.3–13.6 papunkčiuose nurodytas projektas, kuriam skiriama padidinta r ;

n – Metodikos 13.3–13.6 papunkčiuose nurodytas projektų skaičius, kuriam skiriama padidinta r .

13.3. Elektros energetikos įmonių strategiškai svarbioms investicijoms, padedančioms siekti nacionalinės ir Europos Sąjungos energetikos politikos tikslų, pagal Metodikos 13.2 papunktį nustatyta investicijų gražos norma Tarybos sprendimu gali būti padidinama, vadovaujantis Investicijų gražos nustatymo metodikos nuostatomis;

13.4. Įmonei įgyvendinus energetikos inovacijas, kurios laikomos pasiteisinusiomis pagal Inovacijų aprašą, ateinančiam 5 metų laikotarpiui yra taikoma papildoma investicinė graža, kuri apskaičiuojama įvertinus 1 procentiniu punktu padidintą r_i (Tarybos nustatytas $r_i + 1$ proc.), padauginus iš likutinės ilgalaikio turto vienetų vertės dalies, finansuotos iš Įmonės nuosavų ir (ar) skolintų lėšų ir sukurtos diegiant energetikos inovacijas bandomojoje aplinkoje;

13.5. Įmonių įgyvendinamiems CO₂ mažinantiems projektams gali būti taikoma papildoma investicinė graža, kuri apskaičiuojama įvertinus 1 procentiniu punktu padidintą r_i (Tarybos nustatytas $r_i + 1$ proc.), padauginus iš likutinės ilgalaikio turto vienetų vertės dalies, sukurtos įgyvendinant CO₂ mažinančius projektus;

13.6. Įmonių įgyvendinamiems projektams Tarybos nutarimu gali būti skiriamas skatinimas pagal Paskatų metodiką (Tarybos nustatytas $r_i +$ Tarybos nutarimu skirtas skatinimas);

14. Įvertinusi papildomų lėšų poreikį investicijoms, numatytoms Įmonės 10 metų investicijų plane, per reguliavimo laikotarpį atlikti, Įmonės prašymu Taryba gali numatyti papildomą dedamąją, didinančią reguliuojamos veiklos pajamų lygį. Papildomos dedamosios intensyvumas gali būti nustatomas iki 100 proc. investicijoms į tinklo atstatymą ir 50 proc. kitoms 10 metų investicijų plano investicijoms. Papildomos dedamosios intensyvumas ne tinklo atstatymo investicijoms gali būti koreguojamas, atsižvelgiant į Įmonės skolinimosi ir investicijų gražos reinvestavimo politiką. Papildoma dedamoji nustatoma kiekvieniems reguliavimo laikotarpio metams ar visam reguliavimo laikotarpiui įvertinus skirtumą tarp Įmonės 10 metų investicijų plane numatytų investicijų (toliau – CAPEX) poreikio ir Įmonės nusidėvėjimo sąnaudų ir kitų prieinamų finansavimo šaltinių 10 metų investicijų plano investicijoms atlikti atitinkamais metais, siekiant išlaikyti tvarų Įmonės įsiskolinimo lygį. Kai papildoma dedamoji yra nustatyta visam reguliavimo laikotarpiui, ji kiekvienais metais gali būti koreguojama priklausomai nuo pasikeitusių investicijų plano apimčių. Taryba, atlikdama investicijų gražos viršijimo dydžio, palyginti su Tarybos nustatyta investicijų graža, vertinimą (Metodikos 24.1 papunktyje nustatytu periodiškumu), nustačiusi, kad Įmonei skirta papildoma dedamoji buvo naudota kitu nei šiame punkte nustatytu tikslu, gali priimti sprendimą Įmonei skirtą šiame punkte numatytą papildomą dedamąją gražinti vartotojams.

15. Tarybai nustatant reguliuojamų paslaugų sąnaudas, turi būti atsižvelgiama (pakoreguojant leistiną pajamų lygį) į Tarybos atliktų reguliuojamų paslaugų sąnaudų pagrįstumo (būtinumo) patikrinimo rezultatus bei reguliuojamosios veiklos ataskaitų, parengtų pagal Aprašo reikalavimus, patikros ataskaitą. Priėmus verslo sprendimus dėl Įmonės reorganizacijos ar atskyrimo, reguliuojamos veiklos sąnaudos negali būti didesnės nei Tarybos einamiesiems metams nustatytos arba faktinės metinės sąnaudos iki reorganizacijos ar atskyrimo, išskyrus atvejus, kai Įmonė pateikia argumentuotą pagrindimą ar kai būtina įgyvendinti teisės aktų reikalavimus.

16. Jeigu dėl Įmonės, kurios reguliavimo laikotarpio pradžios metai ankstesni nei 2021 m., veiklos efektyvumo, t. y. dėl OPEX su efektyvinimo vykdant reguliuojamą veiklą reguliuojamos veiklos pirmų dvejų reguliavimo laikotarpio metų, o vėliau – penkerių reguliavimo periodo metų ir, jeigu būtų pratęstas reguliavimo laikotarpis, viso pratęsto reguliavimo laikotarpio faktinės OPEX sąnaudos, įvertinus taikytinų koregavimų įtaką, yra mažesnės už atitinkamų metų nustatytas OPEX sąnaudas, šios veiklos atitinkamų metų leistina investicijų grąža didinama OPEX sąnaudų sutaupymu dėl veiklos efektyvumo, kuri Įmonė įrodė Tarybai, suma, kuri apskaičiuojama pagal formulę:

$$G_{1,i} = OPEX_{nustatytos,i} - OPEX_{faktinės,i} \quad (8)$$

čia:

$G_{1,i}$ – suma, kuria didinama i -tosios paslaugos investicijų grąžos riba, EUR;

$OPEX_{nustatytos,i}$ – nustatyta OPEX apimtis per atitinkamus (pirmus dvejus ir penkerius, viso laikotarpio) reguliavimo laikotarpio metus, priskirtina i -tajai paslaugai, EUR;

$OPEX_{faktinės,i}$ – faktinė OPEX apimtis per atitinkamus (pirmus dvejus ir penkerius, viso laikotarpio) reguliavimo laikotarpio metus, priskirtina i -tajai paslaugai, EUR.

17. Jeigu dėl Įmonės, kurios reguliavimo periodo pradžios metai vėlesni nei 2021 m., veiklos efektyvumo, t. y. dėl OPEX su efektyvinimo vykdant reguliuojamą veiklą reguliuojamos veiklos pirmų dvejų reguliavimo laikotarpio metų, o vėliau – ketverių reguliavimo laikotarpio metų ir visų reguliavimo laikotarpio metų (įskaitant reguliavimo laikotarpio pratęsimą) faktinės OPEX sąnaudos, įvertinus taikytinų koregavimų įtaką, yra mažesnės už atitinkamų metų nustatytas OPEX sąnaudas, šios veiklos atitinkamų metų leistina investicijų grąža didinama 50 proc. OPEX sąnaudų sutaupymo dėl veiklos efektyvumo, kuri Įmonė įrodė Tarybai, suma, kuri apskaičiuojama pagal formulę:

$$G_{1,i} = \frac{(OPEX_{nustatytos,i} - OPEX_{faktinės,i})}{2} \quad (9)$$

čia:

$G_{1,i}$ – suma, kuria didinama i -tosios paslaugos investicijų grąžos riba, EUR;

$OPEX_{nustatytos,i}$ – nustatyta OPEX apimtis per atitinkamus (pirmus dvejus ir ketverius, viso laikotarpio) reguliavimo laikotarpio metus, priskirtina i -tajai paslaugai, EUR;

$OPEX_{faktinės,i}$ – faktinė OPEX apimtis per atitinkamus (pirmus dvejus ir ketverius, viso laikotarpio) reguliavimo laikotarpio metus, priskirtina i -tajai paslaugai, EUR.

18. Jei dėl Įmonės veiklos efektyvumo, t. y. dėl OPEX su efektyvinimo priėmus verslo sprendimus dėl Įmonės reorganizacijos ir kitus sprendimus, kurie tiesiogiai nesusiję su Įmonės vykdoma reguliuojama veikla, reguliuojamos veiklos pirmų dvejų reguliavimo laikotarpio metų, o vėliau – penkerių reguliavimo laikotarpio metų ir, jeigu būtų pratęstas reguliavimo laikotarpis, viso pratęsto reguliavimo laikotarpio, kai Įmonės veiklos reguliavimo laikotarpio pradžios metai ankstesni nei 2021 m., arba pirmų dvejų reguliavimo laikotarpio metų, o vėliau – ketverių reguliavimo laikotarpio metų ir visų reguliavimo laikotarpio metų (įskaitant reguliavimo laikotarpio pratęsimą), kai Įmonės veiklos reguliavimo laikotarpio pradžios metai vėlesni nei 2021 m., faktinės OPEX sąnaudos, įvertinus taikytinų koregavimų įtaką, yra mažesnės už atitinkamų metų nustatytas OPEX sąnaudas, šios veiklos atitinkamų metų leistina investicijų grąža didinama 50 proc. OPEX sąnaudų sutaupymo dėl veiklos efektyvumo, kuri Įmonė įrodė Tarybai, suma, kuri apskaičiuojama pagal formulę:

$$G_{2,i} = \frac{(OPEX_{nustatytos,i} - OPEX_{faktinės,i})}{2} \quad (10)$$

čia:

$G_{2,i}$ – suma, kuria didinama leistina investicijų grąža i-tajai paslaugai, EUR;

$OPEX_{nustatytos,i}$ – nustatyta OPEX apimtis per atitinkamus (pirmus dvejus ir penkerius, viso laikotarpio / ketverius, viso laikotarpio) reguliavimo laikotarpio metus, priskirtina i-tajai paslaugai, EUR;

$OPEX_{faktinės,i}$ – faktinė OPEX apimtis per atitinkamus (pirmus dvejus ir penkerius, viso laikotarpio / ketverius, viso laikotarpio) reguliavimo laikotarpio metus, priskirtina i-tajai paslaugai, EUR.

Metams, kuriems yra nustatoma (koreguojama) kainų viršutinė riba (einantiems po investicijų grąžos įvertinimo), leistinų pajamų riba i-tajai paslaugai mažinama 50 proc. investicijų grąžos ribą dėl veiklos efektyvumo viršijančia suma.

19. OPEX taikomas skatinamasis mechanizmas, t. y. OPEX per reguliavimo laikotarpį ir naujam reguliavimo laikotarpiui nėra didinamas ar mažinamas kitais nei Metodikoje įtvirtintais atvejais.

20. Įmonių veiklos efektyvinimu nėra laikoma:

20.1. konkretūs sutaupymai, dėl kurių pablogėja Įmonių teikiamų paslaugų kokybė ir patikimumas;

20.2. sutaupymai, sąlygoti neįgyvendintų remonto darbų, neprireikusių nusimatyto paslaugų, nepagrįstai didelių sąnaudų prognozių, išskyrus atvejus, kai dėl Įmonių priimtų konkrečių verslo sprendimų, remonto darbai ar nusimatytos paslaugos buvo įgyvendintos mažesnėmis sąnaudomis;

20.3. rinkos sąlygoti mažesni, nei buvo tikėtasi, viešųjų pirkimų rezultatai;

20.4. veiklos sąnaudų sumažėjimas dėl paklausos, reagavimo į paklausą priemonių diegimo, gamybos pajėgumų plėtros, įskaitant sutaupymą dėl elektros energijos perdavimo ar skirstymo paslaugų teikimo ar investicijų į tinklus sąnaudų sumažėjimo bei optimalaus tinklo eksploatavimo;

20.5. skirtumas tarp suderintos su Taryba ir faktinės OPEX projektų vertės.

21. Kai Įmonės veiklos reguliavimo laikotarpio pradžios metai ankstesni nei 2021 m., elektros energijos perdavimo ir skirstymo paslaugų leistina investicijų grąža po reguliuojamos veiklos pirmų dvejų reguliavimo laikotarpio metų, o vėliau – po penkerių reguliavimo laikotarpio metų ir, jeigu būtų pratęstas reguliavimo laikotarpis, viso pratęsto reguliavimo laikotarpio sumažinama sekančiam laikotarpiui atitinkamai už kiekvieną persiuntimo patikimumo rodiklį:

21.1. 1 proc., jei persiuntimo patikimumo rodiklis, kuriam nustatytas minimalus lygis, pablogėjo nuo 5 iki 10 proc., palyginti su Tarybos nustatyto minimaliu lygiu;

21.2. 2 proc., jei persiuntimo patikimumo rodiklis, kuriam nustatytas minimalus lygis, pablogėjo daugiau nei 10 proc., palyginti su Tarybos nustatyto minimaliu lygiu.

22. Kai Įmonės veiklos reguliavimo laikotarpio pradžios metai vėlesni nei 2021 m., Elektros energijos perdavimo ir skirstymo paslaugų leistina investicijų grąža po viso reguliavimo laikotarpio, įskaitant reguliavimo laikotarpio pratęsimą, sumažinama sekančiam laikotarpiui atitinkamai už kiekvieną persiuntimo patikimumo rodiklį:

22.1. 1 proc., jei persiuntimo patikimumo rodiklis, kuriam nustatytas minimalus lygis, pablogėjo nuo 5 iki 10 proc., palyginti su Tarybos nustatyto minimaliu lygiu kartu su rodiklio pagerinimo užduotimi;

22.2. 2 proc., jei persiuntimo patikimumo rodiklis, kuriam nustatytas minimalus lygis, pablogėjo daugiau nei 10 proc., palyginti su Tarybos nustatyto minimaliu lygiu kartu su rodiklio pagerinimo užduotimi.

23. Kai Įmonės reguliavimo laikotarpio pradžios metai ankstesni nei 2021 m., apskaičiuojant protingumo kriterijų atitinkančios investicijų grąžos viršijimo dydį, palyginti su nustatyta investicijų grąža, atsižvelgiant į taikytinų koregavimo koeficientų įtaką, skaičiuojamą po reguliuojamos veiklos pirmų dvejų reguliavimo laikotarpio metų, o vėliau – po penkerių reguliavimo laikotarpio metų ir,

jeigu būtų pratęstas reguliavimo laikotarpis, viso pratęsto reguliavimo laikotarpio, kuriuo mažinamas reguliuojamos veiklos leistinas pajamų lygis ateinantiems metams, įvertinama:

23.1. Įmonės uždirbta faktinė grąža iš reguliuojamos veiklos (remiantis apskaita istoriniais kaštais);

23.2. Įmonės gautos papildomos pajamos, susijusios su reguliuojamų paslaugų ir (ar) produktų teikimu, kuriems teikti naudojami ar nenaudojami reguliuojamos veiklos ištekliai;

23.3. sąnaudų, kuriems Taryba nustatė atitinkamus normatyvus Metodikos 7–10 punktuose nurodytoms sąnaudų grupėms, viršijimo suma, kuri apskaičiuojama Metodikos nustatyta tvarka;

23.4. Įmonėms nukrypus nuo Tarybos nustatytų rodiklių, priežastys, lemiančios jų veiklos efektyvumą;

23.5. praėjusių laikotarpių investicijų grąžos korekcijos, nustatytos Tarybos sprendimu;

23.6. nuokrypis nuo su Taryba suderintų OPEX projektų apimties, numatytos derinant atitinkamą OPEX projektą;

23.7. faktinė reguliuojamo turto, apskaityto istoriniais kaštais, vertė metų pradžiai, kuri nustatoma pagal auditoriaus patikrintų reguliuojamosios veiklos ataskaitų duomenis ir naudojama faktinei leistinai investicijų grąžai nustatyti. Tokiu būdu įvertinamas skirtumas tarp atitinkamo laikotarpio prognozuojamo ir faktinio reguliuojamo turto vertės dydžio.

23.8. nustatytame investicijų grąžos viršijimo dydyje, palyginti su nustatyta investicijų grąža, išskiriant investicijų grąžos viršijimo dydžio korekciją ($K_{LRAICx,i}$), susidariusią dėl skirtumo tarp LRAIC modelio optimizuotų ir neoptimizuotų pagrindinių tinklo elementų nusidėvėjimo sąnaudų ir investicijų grąžos lygio ir faktinių nusidėvėjimo sąnaudų bei investicijų grąžos lygio, susijusio su faktiškai atliktomis investicijomis į LRAIC modelio praėjusį reguliavimo laikotarpį optimizuotus (praėjusį reguliavimo periodą į LRAIC modelį įtraukti ir optimizuoti pagrindiniai tinklo elementai) ir neoptimizuotus (praėjusį reguliavimo periodą į LRAIC modelį įtraukti, bet neoptimizuoti pagrindiniai tinklo elementai) pagrindinius tinklo elementus. Ši korekcija nustatoma pagal formulę:

$$K_{LRAICx,i} = K_{ROILRAICx,i} + K_{DLRAICx,i}(11)$$

čia:

$K_{LRAICx,i}$ – i -tosios paslaugos korekcija, susijusi su skirtumu tarp LRAIC modelio optimizuotų ir neoptimizuotų pagrindinių tinklo elementų nusidėvėjimo ir investicijų grąžos lygio ir faktinio nusidėvėjimo bei investicijų grąžos lygio, susijusio su faktiškai atliktomis investicijomis į LRAIC modelio praėjusį reguliavimo laikotarpį optimizuotus ir neoptimizuotus pagrindinius tinklo elementus, EUR;

$K_{ROILRAICx,i}$ – i -tosios paslaugos korekcija dėl skirtumo tarp LRAIC modelio investicijų grąžos lygio ir faktinio investicijų grąžos lygio, susijusio su faktiškai atliktomis investicijomis į LRAIC modelio praėjusį reguliavimo laikotarpį optimizuotus ir neoptimizuotus pagrindinius tinklo elementus, EUR;

$K_{DLRAICx,i}$ – i -tosios paslaugos korekcija dėl skirtumo tarp LRAIC modelio nusidėvėjimo sąnaudų lygio ir faktinio nusidėvėjimo sąnaudų lygio, susijusių su faktiškai atliktomis investicijomis į LRAIC modelio praėjusio reguliavimo laikotarpį optimizuotus ir neoptimizuotus pagrindinius tinklo elementus, EUR.

24. Kai Įmonės reguliavimo laikotarpio pradžios metai vėlesni nei 2021 m.:

24.1. apskaičiuojant protingumo kriterijų atitinkančios investicijų grąžos viršijimo dydį (nevertinant per reguliavimo laikotarpį atliktų investicijų į LRAIC modeliu optimizuotus ir neoptimizuotus pagrindinius tinklo elementus), palyginti su nustatyta investicijų grąža, atsižvelgiant į taikytinų koregavimo koeficientų įtaką, skaičiuojamą po reguliuojamos veiklos pirmų dvejų reguliavimo laikotarpio metų, o vėliau – po ketverių reguliavimo laikotarpio metų ir viso

reguliavimo laikotarpio (įskaitant reguliavimo laikotarpio pratęsimą), kuriuo mažinamas reguliuojamos veiklos leistinas pajamų lygis ateinantiems metams, įvertinama:

24.1.1. Metodikos 23.1–23.5 papunkčiuose nurodyti investicijų grąžos viršijimo dydžiui įtakos turintys veiksniai;

24.1.2. Metodikos 14 punkte nustatyta papildoma dedamoji, įvertinus suderintas su Taryba Investicijų derinimo apraše nustatyta tvarka Įmonės faktiškai atliktas ir planuojamas investicijas, skirtas Metodikos 14 punkte nurodytiems tikslams pasiekti.

24.1.3. faktinė reguliuojamo turto vertė LRAIC optimizuotų tinklo elementų atveju metų pabaigai (įvertinus Metodikos 53.3.1 papunktyje nurodyto turto vertę ir Metodikos 24.2.7 papunktyje atliktą turto vertės korekciją atitinkamiems metams), o likusių turto grupių atveju metų pradžiai (nevertinant per reguliavimo laikotarpį faktiškai įvykdytų investicijų į LRAIC modelio neoptimizuotus tinklo elementus), kuri naudojama faktinei leistinai investicijų grąžai nustatyti;

24.2. Taryba gali nuspręsti Įmonei taikyti korekciją, susijusią su skirtumu tarp planuojamo LRAIC modelio optimizuotų pagrindinių tinklo elementų nusidėvėjimo ir investicijų grąžos lygio ir faktinio LRAIC modelio optimizuotų ir neoptimizuotų pagrindinių tinklo elementų nusidėvėjimo ir investicijų grąžos lygio, susijusiu su LRAIC modeliu nustatytomis investicijomis, skaičiuojamą po reguliuojamos veiklos pirmų dvejų reguliavimo laikotarpio metų, o vėliau – po ketverių reguliavimo laikotarpio metų ir viso reguliavimo laikotarpio (įskaitant reguliavimo laikotarpio pratęsimą), kuria mažinamas arba didinamas reguliuojamos veiklos leistinas pajamų lygis ateinantiems metams. Korekcija gali būti atlikta atsižvelgiant į tai, kad:

24.2.1. LRAIC modelis nustato investicijų į esamų pagrindinių tinklo elementų rekonstrukciją ir modernizavimą lygį ir taip suteikia Įmonei finansinius resursus investuoti į tinklo optimizavimą. Jis turėtų suteikti Įmonei paskatą atlikti pagrįstas ir efektyvias investicijas, kad būtų palaikoma gera tinklo būklė;

24.2.2. LRAIC modelis nustato bendrą reguliavimo laikotarpio investicijų lygį ir paskirsto jį tolygiai kiekvieniems reguliavimo laikotarpio metams. Tačiau faktiškai toks vienodas investicijų lygis yra mažai tikėtinas, todėl Įmonei leidžiama nukrypti nuo investicijų lygio, nustatyto pagal LRAIC modelį kiekvieniems metams. Įmonei leidžiama investuoti savo nuožiūra, jei investicijos yra pagrįstos ir efektyvios, iki bendros finansinės vertės ir bendro kiekio (transformatorių skaičiaus ir elektros linijų kilometrų), nustatyto pagal LRAIC modelį reguliavimo laikotarpiui;

24.2.3. jei Tarybai atlikdama vertinimą, kurio metu atsižvelgiama į Įmonės pateiktą sekančių metų investicijų planą, po reguliuojamos veiklos pirmų dvejų reguliavimo laikotarpio metų, o vėliau – po ketverių reguliavimo laikotarpio metų bus nustatyti skirtumai tarp investicijų lygio, nustatyto pagal LRAIC modelį, ir faktinio Įmonės investicijų lygio į LRAIC modelio optimizuotus ir neoptimizuotus pagrindinius tinklo elementus, Taryba gali atsižvelgti į susidariusius skirtumus, koreguodama leistinas nusidėvėjimo sąnaudas ir investicijų grąžą:

24.2.3.1. jei faktinis Įmonės kaupiamasis (dvejų reguliavimo laikotarpio metų ir vėliau ketverių reguliavimo laikotarpio metu) investicijų lygis į LRAIC modeliu optimizuotus ir neoptimizuotus tinklo elementus yra mažesnis už kaupiamąjį investicijų lygį, nustatytą pagal LRAIC modelį, ir absoliutus skirtumas tarp faktinio investicijų lygio (finansinės vertės ar kiekių) ir investicijų lygio, nustatyto pagal LRAIC modelį:

24.2.3.1.1. neviršija 20 proc. – Taryba korekcijos neatlieka;

24.2.3.1.2. viršija 20 proc. – Taryba gali inicijuoti papildomą investicijų lygio vertinimą ir gali susidariusiu skirtumu sumažinti leistiną reguliuojamo turto vertę, nusidėvėjimo sąnaudas ir investicijų grąžą;

24.2.3.2. jei suderintų su Taryba pagal Investicijų derinimo nuostatas faktinis investicijų lygis į LRAIC modeliu optimizuotus ir neoptimizuotus pagrindinius tinklo elementus yra didesnis nei investicijų lygis, nustatytas pagal LRAIC modelį, Taryba gali padidinti leistiną reguliavimo turto vertę, nusidėvėjimo sąnaudas ir investicijų grąžą;

24.2.4. jei Taryba, atlikdama vertinimą po viso reguliavimo laikotarpio, nepriklausomai nuo to, ar Taryba taikė aukščiau nurodytas korekciją per reguliavimo laikotarpį, nustato skirtumus tarp faktinio Įmonės investicijų lygio į LRAIC modelio optimizuotus ir neoptimizuotus tinklo elementus ir investicijų lygio, nustatyto pagal LRAIC modelį visam reguliavimo laikotarpiui, tai minėtu skirtumu yra koreguojamas reguliuojamos veiklos leistinas pajamų lygis. Taryba, nustačiusi reikšmingus skirtumus tarp Įmonės faktinės ilgalaikio turto likutinės vertės ir nusidėvėjimo sąnaudų, apskaitytų atstatomaisiais kaštais, gali priimti sprendimą atlikti korekciją už visą reguliavimo laikotarpį, atsižvelgdama į Įmonės faktinę ilgalaikio turto likutinę vertę ir nusidėvėjimo sąnaudas, apskaitytas istoriniais kaštais;

24.2.5. Korekcija, susijusi su skirtumu tarp planuojamo LRAIC modelio nusidėvėjimo sąnaudų ir investicijų grąžos lygio ir faktinio LRAIC modeliu optimizuotų ir neoptimizuotų pagrindinių tinklo elementų nusidėvėjimo bei investicijų grąžos lygio, susijusiu su investicijomis, nustatytomis pagal LRAIC modelį reguliavimo laikotarpiui, skaičiuojama pagal šią formulę:

$$K_{LRAIC,i} = K_{LRAICa,i} + K_{LRAICb,i} \quad (12)$$

čia:

$K_{LRAIC,i}$ – i -tosios paslaugos korekcija, susijusi su skirtumu tarp LRAIC modelio planuoto nusidėvėjimo ir investicijų grąžos lygio ir faktinio LRAIC modelio optimizuotų ir neoptimizuotų pagrindinių tinklo elementų nusidėvėjimo ir investicijų grąžos lygio, susijusiu su investicijomis, nustatytomis pagal LRAIC modelį reguliavimo laikotarpiui, EUR;

$K_{LRAICa,i}$ – i -tosios paslaugos korekcija dėl skirtumo tarp LRAIC modelio planuoto investicijų grąžos lygio ir faktinio LRAIC modelio optimizuotų ir neoptimizuotų pagrindinių tinklo elementų investicijų grąžos lygio, EUR;

$K_{LRAICb,i}$ – i -tosios paslaugos korekcija dėl skirtumo tarp planuojamo LRAIC nusidėvėjimo lygio ir faktinio LRAIC modelio optimizuotų ir neoptimizuotų pagrindinių tinklo elementų nusidėvėjimo lygio, EUR;

24.2.6. Jei korekcija yra reikšminga ir daro neigiamą poveikį vartotojų kainų stabilumui, Taryba gali nuspręsti korekciją išdėstyti per ilgesnį nei vienerių metų laikotarpį. Kai korekcija daroma esant mažesnei faktiškai įvykdytų investicijų į LRAIC modelio optimizuotus ir neoptimizuotus pagrindinius tinklo elementus apimčiai palyginti su LRAIC modelių sumodeliuota investicijų apimtimi į LRAIC optimizuotus pagrindinius tinklo elementus ir Taryba nusprendžia korekciją išdėstyti per ilgesnį nei vienerių metų laikotarpį, pirmais ir vėlesniais metais įvertinama po pirmų metų grąžintinų sumų pinigų kaina. Pinigų kainos nustatymui taikoma skolinto kapitalo kainos viršutinė riba, nurodyta Tarybos tinklalapio skiltyje „WACC skaičiavimo duomenys“ (toliau – palūkanų norma). Nustatant antrų ir vėlesnių metų grąžintinų sumų pinigų kainą, tos dalies, kuri grąžinama t metais, pinigų kainai apskaičiuoti taikoma 1/2 palūkanų normos.

24.2.7. Tarybai priėmus sprendimą koreguoti Įmonės i -tosios paslaugos leistinas pajamas nustatyta i -tosios paslaugos korekcija, apskaičiuota pagal Metodikos 24.2 papunktį, Tarybos nustatytu skirtumu tarp investicijų į LRAIC modelio optimizuotų ir neoptimizuotų pagrindinių tinklo elementų faktinių nusidėvėjimo sąnaudų ir reguliuojamo turto vertės ir LRAIC modelio nustatytų investicijų nusidėvėjimo sąnaudų ir reguliuojamo turto vertės gali būti koreguojamos t metų nusidėvėjimo sąnaudos ir reguliuojamo turto vertė.

25. Papildomos sąlygos dėl investicijų grąžos viršijimo dydžio korekcijų:

25.1. Motyvuotu Įmonės prašymu kitais, nei Metodikos 23-24 punktuose nustatytais metais, Taryba gali įvertinti prognozuojamą Įmonės protingumo kriterijų atitinkančios investicijų grąžos viršijimo dydį, kuris apskaičiuojamas įvertinus leistiną investicijų grąžą ir Įmonės uždirbtą faktinę investicijų grąžą iš reguliuojamos veiklos, ir šiuo dydžiu (jo dalimi) mažinti reguliuojamos veiklos leistiną pajamų lygį ateinantiems metams.

25.2. Taryba, Metodikos 23.8 papunktyje nustatyta tvarka nustačiusi investicijų grąžos viršijimo dydžio korekcijos dydį, gali priimti sprendimą skirtumą tarp ankstesnio reguliavimo laikotarpio Tarybos nustatyto ir faktinio pajamų lygio, susijusio su LRAIC modelio įgyvendinimu, perkelti vėlesniems reguliavimo laikotarpiams. Taryba minimą sprendimą priima Įmonėms pateikus planą apie šių skirtumų grąžinimą per laikotarpį, kuris yra ne ilgesnis nei trys reguliavimo periodai.

25.3. Tarybai priėmus Metodikos 25.2 papunktyje nurodytą sprendimą, einamojo reguliavimo laikotarpio reguliuojamos veiklos pajamų lygis kiekvienais metais, atsižvelgiant į nustatytą skirtumą tarp ankstesnio reguliavimo laikotarpio Tarybos nustatyto ir faktinio pajamų lygio, mažinamas ta apimtimi, kuri išlaikytų tvarų reguliuojamų energetikos įmonių įsiskolinimo lygį.

25.4. Tarybai nustačius / stebint reikšmingą skirtumą tarp Tarybos nustatyto ir faktinio pajamų lygio, investicijų grąžos viršijimo dydžio korekcija, numatyta Metodikos 24.1 papunktyje, gali būti atliekama kasmet.

26. Sąlygos dėl pinigų kainos apskaičiavimo investicijų grąžos viršijimo dydžio grąžinimą išdėstant ilgesniam nei vienerių metų laikotarpiui:

26.1. Kai Įmonės prašymu Metodikos 23-25 punkte numatyta tvarka, išskyrus Metodikos 23.8 papunktyje numatytą korekciją, kuriai taikoma 25.2 papunkčio sąlyga, apskaičiuotos investicijų grąžos, viršijančios Tarybos nustatytą dydį, grąžinimas išdėstomas per ilgesnį nei vienerių metų laikotarpį, pirmais ir vėlesniais metais įvertinama po pirmų metų grąžintinų sumų pinigų kaina. Pinigų kainos nustatymui taikoma skolinto kapitalo kainos viršutinė riba, nurodyta Tarybos tinklalapio skiltyje „WACC skaičiavimo duomenys“ (toliau – palūkanų norma). Nustatant antrų ir vėlesnių metų grąžintinų sumų pinigų kainą, tos dalies, kuri grąžinama t metais (įvertinamos ir pagal Metodikos 25 punktą anksčiau termino grąžintos sumos, kurios mažina sumą, nuo kurios skaičiuojama pinigų kaina), pinigų kainai apskaičiuoti taikoma 1/2 palūkanų normos.

26.2. Kai Taryba apskaičiuoja Metodikos 23.8 papunktyje apibrėžtą korekciją, kuriai taikoma Metodikos 25.2 papunkčio sąlyga, investicijų grąžos viršijimo dydžio grąžinimo atidėjimo laikotarpiu taikomas indeksavimo koeficientas, lygus Finansų ministerijos prognozuojamos metinės infliacijos dydžiui, bet ne didesnis nei 2 proc.

27. Reguluojamų kainų paslaugos perduotos ar paskirstytos elektros energijos metinis kiekis reguliuojamų kainų galiojimo laikotarpiu nustatomas atsižvelgiant į realizuotiną paslaugos kiekį per vienerius reguliavimo laikotarpio metus, įvertinus:

27.1. metais $t-1$ šie kiekiai skaičiuojami kaip suma faktinio kiekio už pirmus 6 kalendorinių metų mėnesius ir prognozuojamo kiekio už paskutinius 6 kalendorinių metų mėnesius, mėnesinį elektros energijos kiekį nustatant kaip praėjusių kalendorinių metų 6 paskutinių mėnesių kiekį, padaugintą iš faktinio $t-1$ ir $t-2$ pirmo pusmečio kiekio santykio;

27.2. metais t – metų $t-1$ duomenys padidinti t metų puse bendro vidaus produkto pokyčio pagal Finansų ministerijos arba Lietuvos banko pateiktas naujausias prognozes;

27.3. priežasčių, kurias Įmonė nurodė kaip lemiančias realizuoto kiekio faktinių ir būsimų apimtį pokyčių, pagrįstumą;

27.4. kitų Įmonių, galinčių daryti įtaką prognozuojamam kiekiui, plėtrą ir teisės aktuose nustatytus įpareigojimus;

27.5. kitas aplinkybes, kurios turi reikšmingą įtaką 46.1-46.2 papunkčiuose apibrėžtam elektros energijos metinių kiekių nustatymo metodui.

ANTRASIS SKIRSNIS

ĮMONIŲ, BESIVERČIANČIŲ SKIRSTYMO VEIKLA, KURIŲ VEIKLOS TERITORIJOJE ESANČIŲ VARTOTOJŲ SKAIČIUS MAŽESNIS NEI 100 TŪKSTANČIŲ, IR ĮMONIŲ, BESIVERČIANČIŲ VISUOMENINIO TIEKIMO VEIKLA KAINODAROS TAISYKLĖS

28. Įmonių reguliuojamų paslaugų kainų viršutinės ribos nustatomos 5 metų reguliavimo

laikotarpiui, išskyrus atvejus, kai Tarybos motyvuotu sprendimu nustatytas kitas reguliavimo laikotarpio laikotarpis. Šių Įmonių leistinas metinis pajamų lygis nustatomas susumavus ekonomiškai pagrįstas (būtinąs) metinės sąnaudas konkrečiai paslaugai teikti. Reguluojamos paslaugos sąnaudoms priskiriamos ekonomiškai pagrįstos sąnaudos, būtinąs Įmonės reguliuojamai veiklai vykdyti. Būtinąs sąnaudos, suprantamos kaip sąnaudos, kurių nepatyrusi Įmonė negalėtų saugiai ir efektyviai vykdyti reguliuojamos veiklos bei su ja susijusių teisės aktų įpareigojimų. Finansinės-investicinės veiklos sąnaudos nepriskiriamos reguliuojamos veiklos sąnaudoms.

29. Ekonomiškai pagrįstos (būtinąs) metinės OPEX apskaičiuojamos įvertinant:

29.1. OPEX (be DU) sąnaudas, išskyrus Metodikos 29.3 papunktyje nurodytas OPEX projektų sąnaudas, kurios nustatomos atsižvelgiant į:

29.1.1. mažesnę iš sekančių apimčių: praėjusio reguliavimo laikotarpio priešpaskutinių metų Tarybos nustatytą OPEX (be DU) metinę apimtį arba faktinę pagrįstą OPEX (be DU) metinę apimtį, padidintą prognozuojamu vidutinio metinio vartotojų kainų indekso (VKI, kuris skelbiamas paskutiniame Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (jei Finansų ministerijos duomenų nėra, Lietuvos banko) ekonominės raidos scenarijuje) pokyčiu ir sumažintą efektyvumo rodikliu, kuris yra lygus 1 proc., ir neatsižvelgiant į vienkartinius Įmonės reikšmingus sąnaudų / pajamų nuokrypius, pagrįstus Tarybai, kurie turi įtakos Įmonės veiklai, bei kitus nuo Įmonės nepriklausančių veiksnių kylančius sąnaudų /pajamų nuokrypius, įskaitant ir dėl veiklą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų. Jeigu Įmonė per praėjusį reguliavimo laikotarpį veikė efektyviai, t. y. praėjusio reguliavimo laikotarpio priešpaskutinių metų faktinė pagrįsta OPEX (be DU) apimtis buvo mažesnė už Tarybos nustatytą, – atsižvelgiama į faktinę pagrįstą OPEX (be DU) metinę apimtį. Jeigu Įmonė per praėjusį reguliavimo laikotarpį veikė neefektyviai, t. y. praėjusio reguliavimo laikotarpio priešpaskutinių metų OPEX (be DU) buvo didesnė už Tarybos nustatytą, – atsižvelgiama į faktinę pagrįstą OPEX (be DU) metinę apimtį;

29.1.2. priežasčių, kurias Įmonė nurodė kaip lemiančias OPEX (be DU) apimtį pokyčius, pagrįstumą, pateikiant per reguliavimo laikotarpį numatomų remontų planus ir investicijų programą;

29.1.3. Įmonėms, kurioms Taryba yra atlikusi reguliuojamų paslaugų sąnaudų pagrįstumo (būtinumo) patikrinimą, naujojo reguliavimo laikotarpio pagrįstų metinių OPEX (be DU) dydis nustatomas:

29.1.3.1. Tarybos atlikto paskutinių reguliuojamų paslaugų sąnaudų pagrįstumo (būtinumo) patikrinimo metų pagrįstą šių sąnaudų dydį, pakoreguojant prognozuojamu VKI pokyčiu;

29.1.3.2. įvertinus efektyvumo rodiklį, pagal atitinkamais metais galiojusią Metodiką;

29.1.3.3. įvertinus Apraše nustatytą reguliuojamai veiklai vykdyti būtinųjų leistinių sąnaudų procentą;

29.1.4. Ekonomiškai pagrįstas metinis OPEX (be DU) dydis pirmiems reguliavimo laikotarpio metams, išskyrus Metodikos 29.1.3 papunkčio atvejų, yra apskaičiuojamas pagal formulę:

$$OPEX(be\ DU)_{i,t} = OPEX(be\ DU)_{i,t-2} \times \left(\frac{i_{t-1}-e}{100} + 1 \right) \times \left(\frac{i_t-e}{100} + 1 \right) (13)$$

čia:

$OPEX (be\ DU)_{i,t}$ – i -tajai reguliuojamai paslaugai (produktui) priskirtos remonto, techninės priežiūros, eksploatavimo, personalo (išskyrus Metodikos 29.2 papunktyje nurodytas darbo užmokesčio sąnaudas), administracinių, finansinių, rinkodaros ir pardavimo sąnaudų ir kitos paskirstomosios, išskyrus OPEX projektų, sąnaudos t metais (pirmaisiais reguliavimo metais), EUR;

$OPEX (be DU)_{i,t-2}$ – i -tajai reguliuojamai paslaugai (produktui) priskirtos remonto, techninės priežiūros, eksploatavimo, personalo (išskyrus Metodikos 29.2 papunktyje nurodytas darbo užmokesčio sąnaudas), administraciniai, finansiniai, rinkodaros ir pardavimo sąnaudos ir kitos paskirstomosios, išskyrus OPEX projektų, sąnaudos $t-2$ metais, EUR;

i_t – VKI pokytis t metais lyginant su atitinkamu indeksu metais $t-1$, proc. Jis nustatomas pagal Finansų ministerijos pateiktą paskutinį ekonominės raidos scenarijų. Nesant Finansų ministerijos duomenų, nustatoma pagal Lietuvos banko duomenis;

i_{t-1} – VKI pokytis $t-1$ metais lyginant su atitinkamu indeksu metais $t-2$, proc. Jis nustatomas pagal Finansų ministerijos pateiktą paskutinį ekonominės raidos scenarijų. Nesant Finansų ministerijos duomenų, nustatoma pagal Lietuvos banko duomenis;

e – efektyvumo koeficientas, proc.

29.1.5. reguliuojamosios veiklos sąnaudų sutaupymus, kuriuos nurodė Įmonė investicijų derinimo metu pagal Investicijų aprašą, jei šie sutaupymai nėra įvertinti nustatytose bazinėse sąnaudose;

29.1.6. visais kitais metais, einančiais po pirmųjų naujo reguliavimo laikotarpio metų, OPEX (be DU) apimtis kiekvieniems metams padidinama Finansų ministerijos prognozuojamos metinės infliacijos dydžiu ir sumažinama efektyvumo rodikliu, kuris yra lygus 1 proc.

29.2. OPEX (DU) sąnaudas, išskyrus Metodikos 29.3 papunktyje nurodytas OPEX projektų sąnaudas, kurios nustatomos atsižvelgiant į:

29.2.1. mažesnę iš sekančių apimčių: mažesnę iš sekančių apimčių: praėjusio reguliavimo laikotarpio priešpaskutinių metų Tarybos nustatytą metinę OPEX (DU) apimtį arba faktinę pagrįstą metinę OPEX (DU) apimtį, padidintą Finansų ministerijos prognozuojamu realaus vidutinio darbo užmokesčio pokyčiu ir sumažintą efektyvumo rodikliu, kuris Įmonei, kurios reguliavimo laikotarpio pradžios metai yra ankstesni nei 2021 m., yra lygus 1 proc., o Įmonei, kurios reguliavimo laikotarpio metai pradžios yra vėlesni nei 2021 m., yra lygus pusei Finansų ministerijos skelbiamo darbo užmokesčio pokyčio (proc.) bet ne didesnis nei 1,5 proc. ir neatsižvelgiant į vienkartinį Įmonės reikšmingus sąnaudų / pajamų nuokrypius, pagrįstus Tarybai, kurie turi įtakos Įmonės veiklai bei kitus nuo Įmonės nepriklausančių veiksnių kylančius sąnaudų /pajamų nuokrypius, įskaitant ir dėl veiklą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų. Jeigu Įmonė per praėjusį reguliavimo laikotarpį veikė efektyviai, t. y. praėjusio reguliavimo laikotarpio priešpaskutinių metų faktinė pagrįsta OPEX (DU) apimtis buvo mažesnė už Tarybos nustatytą, – atsižvelgiama į faktinę pagrįstą metinę OPEX (DU) apimtį. Jeigu Įmonė per praėjusį reguliavimo laikotarpį veikė neefektyviai, t. y. praėjusio reguliavimo laikotarpio priešpaskutinių metų OPEX (DU) apimtis buvo didesnė už Tarybos nustatytą, – atsižvelgiama į faktinę pagrįstą metinę OPEX (DU) apimtį.

29.2.2. gerą praktinį pavyzdį turinčių palyginamų kitų energetikos įmonių lyginamosios analizės darbo užmokesčio duomenis. Taryba, nustatydamą darbo užmokesčio sąnaudų dydį, gali atsižvelgti į konkrečios įmonės veiklos specifiką bei veiklos organizavimo būdą, leidžiantį sumažinti metinę darbo užmokesčio apimtį, vertinant kompleksiskai;

29.2.3. Įmonėms, kurioms Taryba yra atlikusi reguliuojamų paslaugų sąnaudų pagrįstumo (būtinumo) patikrinimą, naujojo reguliavimo laikotarpio pagrįstas metinis OPEX (DU) dydis nustatomas:

29.2.3.1. Tarybos atlikto paskutinių reguliuojamų paslaugų sąnaudų pagrįstumo (būtinumo) patikrinimo metų pagrįstą OPEX (DU) dydį, pakoreguojant prognozuojamu VKI arba Finansų ministerijos prognozuojamą realaus vidutinio darbo užmokesčio pokyčiu, pagal atitinkamais metais galiojusią Metodiką;

29.2.3.2. įvertinus efektyvumo rodiklį, pagal atitinkamais metais galiojusią Metodiką;

29.2.3.3. atsižvelgiant į Metodikos 29.2.2 papunkčio nuostatas;

29.2.4. priežasčių, kurias Įmonė nurodė kaip lemiančias OPEX (DU) apimtį pokyčius, pagrįstumą;

29.2.5. teisės aktus, skirtus privalomojo socialinio draudimo ir garantinio fondo įmokų

dydžiui nustatyti;

29.2.6. Ekonomiškai pagrįstas OPEX (DU) dydis pirmiesiems reguliavimo laikotarpio metams, išskyrus Metodikos 29.2.3 papunkčio atveju, yra apskaičiuojamas pagal formulę:

$$OPEX(DU)_{i,t} = OPEX(DU)_{i,t-2} \times \left(\frac{\Delta DU_{t-1-e}}{100} + 1 \right) \times \left(\frac{\Delta DU_{t-e}}{100} + 1 \right) \quad (14)$$

čia:

$OPEX(DU)_t$ – i -tajai reguliuojamai paslaugai (produktui) priskirtos darbo užmokesčio, išskyrus OPEX projektų, sąnaudos t metais (pirmais reguliavimo metais), EUR;

$OPEX_{t-2}(DU)$ – i -tajai reguliuojamai paslaugai (produktui) priskirtos darbo užmokesčio, išskyrus OPEX projektų, sąnaudos $t-2$ metais, EUR;

ΔDU_t – prognozuojamas realus vidutinis darbo užmokesčio pokytis metais t lyginant su atitinkamu indeksu metais $t-1$, proc. Jis nustatomas pagal Finansų ministerijos duomenis;

ΔDU_{t-1} – prognozuojamas realus vidutinis darbo užmokesčio pokytis metais $t-1$ lyginant su atitinkamu indeksu metais $t-2$, proc. Jis nustatomas pagal Finansų ministerijos duomenis;

e – efektyvumo koeficientas, proc.

29.2.7. reguliuojamosios veiklos sąnaudų sutaupymus, kuriuos nurodė Įmonė investicijų derinimo metu pagal Investicijų aprašą, jei šie sutaupymai nėra įvertinti nustatytose bazinėse sąnaudose;

29.2.8. visais kitais metais einančiais po pirmųjų naujojo reguliavimo laikotarpio metų, OPEX (DU) apimtis kiekvieniems metams padidinama Finansų ministerijos skelbiamu darbo užmokesčio pokyčiu ir sumažinama efektyvumo rodikliu, kuris Įmonei, kurios reguliavimo laikotarpio pradžios metai yra ankstesni nei 2021 m., yra lygus 1 proc., o Įmonei, kurios reguliavimo laikotarpio metai pradžios yra vėlesni nei 2021 m., yra lygus pusei Finansų ministerijos skelbiamu darbo užmokesčio pokyčio (proc.), bet ne didesnis nei 1,5 proc.

29.3. Su Taryba suderintų OPEX projektų sąnaudas.

29.4. Tarybos nutarimu skirtą skatinimą pagal Paskatų metodiką.

30. Mokesčių sąnaudos nustatomos vadovaujantis galiojančiais mokesčius reglamentuojančiais teisės aktais. Mokesčių sąnaudos skaičiuojamos įvertinant metams prieš kainų viršutinių ribų nustatymą priskaitytinas mokesčių sąnaudas ir per artimiausius vienerius metus, kuriems nustatoma (koreguojama) kainų viršutinė riba, planuojamas investicijas ir reguliuojamos veiklos pajamas, nuo kurių skaičiuojamas mokestis reguliuotojui bei mokesčius reglamentuojančių teisės aktų pokyčius.

31. Sąnaudos elektros energijai, sunaudotai ją perduodant technologiniuose įrenginiuose pirkti, nustatomi atsižvelgiant į:

31.1. iš gamintojų, tiekėjų, biržoje, disbalanso rinkoje įsigytos elektros energijos ir persiuntimo paslaugų sąnaudų vertę;

31.2. Tarybos nustatytą elektros energijos technologinių sąnaudų koeficientą, kuris nustatomas atsižvelgiant į:

31.2.1. palyginamuosius faktinius kitų energetikos įmonių technologinių sąnaudų koeficientus;

31.2.2. numatytus planinius investicijų į tinklo plėtrą, rekonstrukciją ir atstatymą įgyvendinimo rodiklius per reguliavimo laikotarpį;

31.2.3. faktinį ir Tarybos praėjusiam reguliavimo laikotarpiui nustatytą technologinių sąnaudų koeficiento neatitiktį bei ją nulėmusių priežasčių pagrįstumą;

31.2.4. reguliavimo laikotarpiui, kuriam nustatomos reguliuojamų paslaugų kainų viršutinės ribos, technologinių sąnaudų koeficiento prognozuojamą vidutinį dydį, apskaičiuotą pagal faktinius praėjusio reguliavimo laikotarpio technologinių sąnaudų dydžius bei atsižvelgiant į koeficiento kitimo tendenciją. Esant argumentuotiems Įmonių prognozuojamų scenarijų pagrindimams ši

tendencija gali būti koreguojama atitinkamai pateikiamais tendencijos kitimo scenarijams;

31.3. Apskaičiuotas vidutinis technologinių sąnaudų koeficientas naujam reguliavimo laikotarpiui negali būti didesnis nei praėjusio reguliavimo laikotarpio vidutinis faktinis technologinių sąnaudų koeficiento dydis, išskyrus atvejus, kai Įmonė pagrindžia ir dokumentais įrodo, jog šios sąnaudos padidėja dėl nuo Įmonės nepriklausančių veiksnių.

32. Sąnaudos elektros energijai savoms reikmėms pirkti, apskaičiuojamos atsižvelgiant į:

32.1. iš gamintojų, tiekėjų, biržoje, disbalanso rinkoje įsigytos elektros energijos ir persiuntimo paslaugų sąnaudų vertę (įskaitant VIAP ir sisteminių paslaugų kainą);

32.2. savoms reikmėms sunaudotus elektros energijos kiekius, kurie negali viršyti praėjusiam reguliavimo laikotarpiui nustatytų kiekių, praėjusį reguliavimo laikotarpį sunaudotų faktinių kiekių, išskyrus atvejus, kai Įmonė pagrindžia ir įrodo, jog šios sąnaudos padidėja dėl objektyvių veiksnių.

33. Reguluojamai veiklai vykdyti būtino turto vertė kiekvieniems metams, apskaičiuojama įvertinant:

33.1. įmonių, besiverčiančių skirstymo veikla, kurių veiklos teritorijoje esančių vartotojų skaičius mažesnis nei 100 tūkstančių atveju:

33.1.1. apskaičiuotą pagal duomenis pateikiamus pagal Metodikos 2 priedą vadovaujantis 15 formulę:

$$RAB_{i,t} = RAB_{i,t-1} + I_{i,t-1} - N_{i,t-1} - R_{i,t-1} + T_{i,INO,t-1} + CO_{i,t-1} + RP_{i,t-1} \quad (15)$$

čia:

$RAB_{i,t}$ – i -tajai reguliuojamai paslaugai (produktui) naudojamo turto vertė t metų pradžiai, EUR;

$RAB_{i,t-1}$ – i -tajai reguliuojamai paslaugai (produktui) naudojamo turto vertė $t-1$ metų pradžiai, EUR. Pirmaisiais reguliavimo laikotarpio metais turto vertei apskaičiuoti bus naudojama paslaugos teikėjo pagalbinių tinklo elementų ir kito reguliuojamai veiklai naudojamo turto vertė lygi šių elementų neperkainotai grynajai buhalterinei vertei 2001 m. gruodžio 31 d., įvertinant investicijas (į eksploataciją įvestą turtą), turto nusidėvėjimą, nurašymus ir pardavimus laikotarpiu tarp šios datos ir $t-2$ metų pabaigos;

$I_{i,t-1}$ – įvesto į eksploataciją i -tajai reguliuojamai paslaugai (produktui) naudojamo ilgalaikio turto vertė $t-1$ metais, EUR;

$N_{i,t-1}$ – paslaugos teikėjo i -tajai reguliuojamai paslaugai (produktui) naudojamo turto nusidėvėjimo sąnaudos $t-1$ metais, EUR;

$R_{i,t-1}$ – paslaugos teikėjo nurašytas ir parduotas i -tajai reguliuojamai paslaugai (produktui) naudotas turtas, metais $t-1$, EUR;

$T_{i,INO,t-1}$ – i -tosios reguliuojamos paslaugos (produkto) ilgalaikio turto vienetų vertės dalis, sukurta diegiant energetikos inovacijas, kuri buvo finansuojama iš Įmonės nuosavų ir (ar) skolintų lėšų, tuo atveju, kai Taryba nustato, kad energetikos inovacijų diegimas bandomojoje aplinkoje yra laikomas pasiteisinusiu pagal Inovacijų aprašo nuostatas, metais $t-1$, EUR;

$CO_{i,t-1}$ – i -tosios reguliuojamos paslaugos (produkto) ilgalaikio turto vienetų vertės dalis, sukurta CO₂ mažinančiais projektais, $t-1$ metais, EUR;

$RP_{i,t-1}$ – i -tosios reguliuojamos paslaugos (produkto) ilgalaikio turto vienetų vertė, patvirtinta Paskatų metodikos nustatyta tvarka, $t-1$ metais, EUR;

33.1.2. įtraukiant būtinas ir pagrįstas investicijas į energijos vartojimo efektyvumo didinimo priemones, įskaitant išmaniųjų elektros tinklų plėtrą, kurios leistų Įmonėms efektyviau vykdyti reguliuojamą veiklą ir teikti papildomas paslaugas asmenims, įgyvendinantiems energijos vartojimo efektyvumą didinančias priemones. Nustatant tokių investicijų pagrįstumą ir būtinumą, turi būti įvertinami kiekvienos energijos efektyvumą didinančios priemonės kaštai ir nauda.

33.1.3. į reguliuojamo turto vertę įtraukiant ilgalaikio turto vienetų vertės dalį, sukurtą diegiant energetikos inovacijas, kurios buvo finansuojamos iš Įmonės nuosavų ir (ar) skolintų lėšų, kai Taryba nustato, kad energetikos inovacijų diegimas bandomojoje aplinkoje yra laikomas pasiteisinusiu pagal Inovacijų aprašo nuostatas.

33.1.4. įtraukiant ilgalaikio turto vienetų vertės dalį, sukurtą CO₂ mažinančiais projektais;

33.1.5. įtraukiant ilgalaikio turto vienetų vertę, patvirtintą Paskatų metodikos nustatyta tvarka;

33.1.6. neįtraukiant Apraše numatytų reguliuojamiems verslo vienetams ir paslaugoms (produktams) draudžiamų priskirti ilgalaikio turto verčių ir eliminuojant Apraše numatytas į reguliuojamo verslo vieneto ir paslaugos (produkto) reguliuojamo turto vertę draudžiamas įtraukti ilgalaikio turto vertes.

33.2. visuomeninio tiekimo paslaugos teikimo atveju reguliuojamo turto vertę (RAB) sudaro:

33.2.1. ilgalaikio turto vertė, apskaičiuota pagal Metodikos 33.1 papunkčio nuostatas, įvertinus visuomeninio tiekėjo pateiktus duomenis apie elektros energijos tiekimo rinkos liberalizavimo etapo įtaką t metais šio turto vertei.

33.2.2. apyvartinio kapitalo, reikalingo visuomeninio tiekimo veiklai, apimtis, kuri apskaičiuojama pagal formulę:

$$ApK_t = T \times \frac{S_{t-2}}{Q_{t-2}} \times Q_t \quad (16)$$

čia:

ApK_t – apyvartinio kapitalo, reikalingo visuomeninio tiekimo veiklai, apimtis, EUR;

T – visuomeninio tiekimo paslaugos gavėjų vidutinis atsiskaitymo terminas po sąskaitos išrašymo dienos, kuris lygus 40 dienų;

S_{t-2} – $t-2$ metų vidutinės vienos dienos visuomeninio tiekėjo paskirstomosios sąnaudos, kurios nustatomos atsižvelgiant į iš gamintojų, tiekėjų, biržoje, disbalanso rinkoje įsigytos elektros energijos ir persiuntimo paslaugų sąnaudų vertę (įskaitant perdavimo paslaugos AI tinklais, skirstymo paslaugos vidutinės įtampos (toliau – VI) ir žemos įtampos (toliau – ŽI) tinklais, skirstymo paslaugos buitiniams vartotojams papildomos dedamosios, VIAP ir sisteminių paslaugų kainą) bei visuomeninio tiekimo paslaugos sąnaudas, EUR;

Q_{t-2} – visuomeninio tiekėjo parduotas (patiektas) elektros energijos kiekis $t-2$ metais, kWh;

Q_t – visuomeninio tiekėjo prognozuojamas parduoti (patiekti) elektros energijos kiekis t metais, kWh.

34. Ekonomiškai pagrįstas (būtinasis) metinės nusidėvėjimo sąnaudų dydį, kuris suskaičiuotas Metodikos 33 punkte nurodytai reguliuojamai veiklai vykdyti būtino turto vertei:

34.1. taikant tiesiogiai proporcingą (tiesinį) nusidėvėjimo metodą.

34.2. taikant konkrečiam ilgalaikiam turtui nustatytus nusidėvėjimo (amortizacijos) normatyvus, nurodytus Aprašo 3 priede;

34.3. eliminuojant Apraše numatytas nepaskirstomasias ilgalaikio turto nusidėvėjimo sąnaudas;

35. Protingumo kriterijus atitinkančią investicijų grąžą, nustatomą atsižvelgiant į:

35.1. Tarybos nustatytai paslaugai ir (ar) produktui priskirtino reguliuojamo turto vertę (RAB);

35.2. protingumo kriterijų atitinkančios investicijų grąžos normą r (procentais), nustatomą vadovaujantis Investicijų grąžos normos nustatymo metodika, įvertinant ją pagal formulę:

$$ROI_{i,t} = \frac{r_{i,t} \times (RAB_{i,t} - DS_{i,t} - \sum_{p=1}^n RAB_{P,i,t} + \sum_{p=1}^n DS_{P,i,t})}{100} + \sum_{p=1}^n \frac{r_p \times (RAB_{P,i,t} - DS_{P,i,t})}{100} \quad (17)$$

čia:

$ROI_{i,t}$ – investicijų grąža, priskirtina i -tajai paslaugai t metais, EUR;

$r_{i,t}$ – t metų i -tosios paslaugos protingumo kriterijų atitinkanti investicijų grąžos norma, proc.;

RAB_i – i -tajai paslaugai priskirtino turto vertė t metų pradžiai, EUR.

$DS_{i,t}$ – i -tajai paslaugai priskirta Metodikos 33.1.6 papunktyje numatyta reguliuojamo turto vertei nepriskirtina ilgalaikio turto vertės dalis t metų pradžiai, EUR;

$RAB_{P,i,t}$ – i -tajai paslaugai priskirtino ilgalaikio turto, sukurto Metodikos 35.3–35.5 papunkčiuose nurodytais projektais, vertė t metų pradžiai, EUR;

$DS_{P,i,t}$ – i -tajai paslaugai priskirta Metodikos 33.1.6 papunktyje numatyta reguliuojamo turto vertei nepriskirtina ilgalaikio turto, sukurto Metodikos 35.3–35.5 papunkčiuose nurodytais projektais, vertės dalis t metų pradžiai, EUR;

$r_{p,t}$ – protingumo kriterijų atitinkanti investicijų grąžos norma, nustatoma pagal Tarybos nustatytą investicijų grąžos normą ($r_{i,t}$) ir Tarybos sprendimu skiriamą skatinimą Metodikos 35.3–35.5 papunkčiuose nurodytų projektų atvejais, proc.;

i – reguliuojamų kainų paslauga;

p – Metodikos 35.3–35.5 papunkčiuose nurodytas projektas, kuriam skiriamas padidinta r ;

n – Metodikos 35.3–35.5 papunkčiuose nurodytas projektų skaičius, kuriam skiriama padidinta r .

35.3. Įmonei įgyvendinus energetikos inovacijas, kurios laikomos pasiteisinusiomis pagal Inovacijų aprašą, ateinančiam 5 metų laikotarpiui (visuomeninio tiekimo atveju ne ilgesniam laikotarpiui nei iki elektros rinkos liberalizavimo pabaigos ir visuomeninio tiekimo licencijos panaikinimo) yra taikoma papildoma investicinė grąža, kuri apskaičiuojama įvertinus 1 procentiniu punktu padidintą r_i (Tarybos nustatytas $r_i + 1$ proc.), padauginus iš likutinės ilgalaikio turto vienetų vertės dalies, finansuotos iš Įmonės nuosavų ir (ar) skolintų lėšų ir sukurtos diegiant energetikos inovacijas bandomojoje aplinkoje.

35.4. Įmonių įgyvendinamiems CO₂ mažinantiems projektams gali būti taikoma papildoma investicinė grąža, kuri apskaičiuojama įvertinus 1 procentiniu punktu padidintą r_i (Tarybos nustatytas $r_i + 1$ proc.), padauginus iš likutinės ilgalaikio turto vienetų vertės dalies, sukurtos įgyvendinant CO₂ mažinančius projektus;

35.5. Įmonių įgyvendinamiems projektams Tarybos nutarimu gali būti skiriamas skatinimas pagal Paskatų Metodiką (Tarybos nustatytas $r_i +$ Tarybos nutarimu skirtas skatinimas).

36. Tarybai nustatant reguliuojamų paslaugų sąnaudas, turi būti atsižvelgiama (pakoreguojant leistiną pajamų lygį) į Tarybos atliktų reguliuojamų paslaugų sąnaudų pagrįstumo (būtinumo) patikrinimo rezultatus bei reguliuojamosios veiklos ataskaitų, parengtų pagal Aprašo reikalavimus, patikros ataskaitą. Priėmus verslo sprendimus dėl Įmonės reorganizacijos ar atskyrimo, reguliuojamos veiklos sąnaudos negali būti didesnės nei Tarybos einamiesiems metams nustatytos arba faktinės metinės sąnaudos iki reorganizacijos ar atskyrimo, išskyrus atvejus, kai Įmonė pateikia argumentuotą pagrindimą ar kai būtina įgyvendinti teisės aktų reikalavimus.

37. Jeigu dėl Įmonės, kurios reguliavimo laikotarpio pradžios metai ankstesni nei 2021 m., veiklos efektyvumo, t. y. dėl OPEX suefektvavimo vykdant reguliuojamą veiklą reguliuojamos veiklos pirmų dvejų reguliavimo laikotarpio metų, o vėliau – penkerių reguliavimo periodo metų ir, jeigu būtų pratęstas reguliavimo laikotarpis, viso pratęsto reguliavimo laikotarpio faktinės OPEX sąnaudos, įvertinus taikytinų koregavimų įtaką, yra mažesnės už atitinkamų metų nustatytas OPEX sąnaudas, šios veiklos, atitinkamų metų, leistina investicijų grąža didinama OPEX sąnaudų sutaupymų, dėl veiklos efektyvumo, kurį Įmonė įrodė Tarybai, suma, kuri apskaičiuojama pagal formulę:

$$G_{1,i} = OPEX_{nustatytos,i} - OPEX_{faktinės,i} \quad (18)$$

čia:

$G_{1,i}$ – suma, kuria didinama i -tosios paslaugos investicijų grąžos riba, EUR;

$OPEX_{nustatytos,i}$ – nustatyta OPEX apimtis per atitinkamus (pirmus dujus ir penkerius, viso laikotarpio) reguliavimo laikotarpio metus, priskirtina i -tajai paslaugai, EUR;

$OPEX_{faktinės,i}$ – faktinė OPEX apimtis per atitinkamus (pirmus dujus ir penkerius, viso laikotarpio) reguliavimo laikotarpio metus, priskirtina i -tajai paslaugai, EUR.

38. Jeigu dėl Įmonės, kurios reguliavimo periodo pradžios metai vėlesni nei 2021 m., veiklos efektyvumo, t. y. dėl OPEX su efektyvinimo vykdančią reguliuojamą veiklą reguliuojamos veiklos pirmų dujų reguliavimo laikotarpio metų, o vėliau – ketverių reguliavimo laikotarpio metų ir visų reguliavimo laikotarpio metų (įskaitant reguliavimo laikotarpio pratęsimą) faktinės OPEX sąnaudos, įvertinus taikytinų koregavimų įtaką, yra mažesnės už atitinkamų metų nustatytas OPEX sąnaudas, šios veiklos, atitinkamų metų, leistina investicijų grąža didinama 50 proc. OPEX sąnaudų sutaupymo, dėl veiklos efektyvumo, kurį Įmonė įrodė Tarybai, suma, kuri apskaičiuojama pagal formulę:

$$G_{1,i} = \frac{(OPEX_{nustatytos,i} - OPEX_{faktinės,i})}{2} \quad (19)$$

čia:

$G_{1,i}$ – suma, kuria didinama i -tosios paslaugos investicijų grąžos riba, EUR;

$OPEX_{nustatytos,i}$ – nustatyta OPEX apimtis per atitinkamus (pirmus dujus ir ketverius, viso laikotarpio) reguliavimo laikotarpio metus, priskirtina i -tajai paslaugai, EUR;

$OPEX_{faktinės,i}$ – faktinė OPEX apimtis per atitinkamus (pirmus dujus ir ketverius, viso laikotarpio) reguliavimo laikotarpio metus, priskirtina i -tajai paslaugai, EUR.

39. Jei dėl Įmonės veiklos efektyvumo, t. y. dėl OPEX su efektyvinimo priėmus verslo sprendimus dėl Įmonės reorganizacijos ir kitus sprendimus, kurie tiesiogiai nesusiję su Įmonės vykdoma reguliuojama veikla, reguliuojamos veiklos pirmų dujų reguliavimo laikotarpio metų, o vėliau – penkerių reguliavimo laikotarpio metų ir, jeigu būtų pratęstas reguliavimo laikotarpis, viso reguliavimo pratęsto laikotarpio, kai Įmonės veiklos reguliavimo laikotarpio pradžios metai ankstesni nei 2021 m., arba pirmų dujų reguliavimo laikotarpio metų, o vėliau – ketverių reguliavimo laikotarpio metų ir visų reguliavimo laikotarpio metų (įskaitant reguliavimo laikotarpio pratęsimą), kai Įmonės veiklos reguliavimo laikotarpio pradžios metai vėlesni nei 2021 m., faktinės OPEX sąnaudos, įvertinus taikytinų koregavimų įtaką, yra mažesnės už atitinkamų metų nustatytas OPEX sąnaudas, šios veiklos, atitinkamų metų, leistina investicijų grąža didinama 50 proc. OPEX sąnaudų sutaupymo, dėl veiklos efektyvumo, kurį Įmonė įrodė Tarybai, suma, kuri apskaičiuojama pagal formulę:

$$G_{2,i} = \frac{(OPEX_{nustatytas,i} - OPEX_{faktinis,i})}{2} \quad (20)$$

čia:

$G_{2,i}$ – suma, kuria didinama leistina investicijų grąža i -tajai paslaugai, EUR;

$OPEX_{nustatytas,i}$ – nustatyta OPEX apimtis per atitinkamus (pirmus dujus ir penkerius, viso laikotarpio / ketverius, viso laikotarpio) reguliavimo laikotarpio metus, priskirtina i -tajai paslaugai, EUR;

$OPEX_{faktinis,i}$ – faktinė OPEX apimtis per atitinkamus (pirmus dujus ir penkerius, viso laikotarpio / ketverius, viso laikotarpio) reguliavimo laikotarpio metus, priskirtina i -tajai paslaugai, EUR.

Metams, kuriems yra nustatoma (koreguojama) kainų viršutinė riba (einantiems po investicijų grąžos įvertinimo) leistinių pajamų riba *i*-tajai paslaugai mažinama 50 proc. investicijų grąžos ribą dėl veiklos efektyvumo viršijančia suma.

40. OPEX taikomas skatinamasis mechanizmas, t. y. OPEX per reguliavimo laikotarpį ir naujam reguliavimo laikotarpiui nėra didinamas ar mažinamas kitais nei Metodikoje įtvirtintais atvejais.

41. Įmonių veiklos efektyvinimu nėra laikoma:

41.1. konkretūs sutaupymai, dėl kurių pablogėja Įmonių teikiamų paslaugų kokybė ir patikimumas;

41.2. sutaupymai, sąlygoti neįgyvendintų remonto darbų, neprireikusių nusimatytų paslaugų, nepagrįstai didelių sąnaudų prognozių, išskyrus atvejus, kai dėl Įmonių priimtų konkrečių verslo sprendimų, remonto darbai ar nusimatytos paslaugos buvo įgyvendintos mažesnėmis sąnaudomis;

41.3. rinkos sąlygoti mažesni, nei buvo tikėtasi, viešųjų pirkimų rezultatai;

41.4. veiklos sąnaudų sumažėjimas dėl paklausos, reagavimo į paklausą priemonių diegimo, gamybos pajėgumų plėtros, įskaitant sutaupymą dėl elektros energijos perdavimo ar skirstymo paslaugų teikimo ar investicijų į tinklus sąnaudų sumažėjimo bei optimalaus tinklo eksploatavimo;

41.5. skirtumas tarp suderintos su Taryba ir faktinės OPEX projektų vertės.

42. Kai Įmonės veiklos reguliavimo laikotarpio pradžios metai ankstesni nei 2021 m., elektros energijos skirstymo paslaugų leistina investicijų grąža po reguliuojamos veiklos pirmų dvejų reguliavimo laikotarpio metų, o vėliau – po penkerių reguliavimo laikotarpio metų ir, jeigu būtų pratęstas reguliavimo laikotarpis, viso pratęsto reguliavimo laikotarpio, sumažinama ar padidinama sekančiam laikotarpiui atitinkamai už kiekvieną persiuntimo patikimumo rodiklį:

42.1. 1 proc., jei persiuntimo patikimumo rodiklis, kuriam nustatytas minimalus lygis, pablogėjo ar pagerėjo nuo 5 iki 10 proc., palyginti su Tarybos nustatytu minimaliu lygiu;

42.2. 2 proc., jei persiuntimo patikimumo rodiklis, kuriam nustatytas minimalus lygis, pablogėjo ar pagerėjo daugiau nei 10 proc., palyginti su Tarybos nustatytu minimaliu lygiu;

43. Kai Įmonės veiklos reguliavimo laikotarpio pradžios metai vėlesni nei 2021 m., elektros energijos skirstymo paslaugų leistina investicijų grąža po reguliavimo periodo, įskaitant reguliavimo laikotarpio pratęsimus, sumažinama ar padidinama sekančiam laikotarpiui atitinkamai už kiekvieną persiuntimo patikimumo rodiklį:

43.1. 1 proc., jei persiuntimo patikimumo rodiklis, kuriam nustatytas minimalus lygis, pablogėjo ar pagerėjo nuo 5 iki 10 proc., palyginti su Tarybos nustatytu minimaliu lygiu kartu su rodiklio pagerinimo užduotimi;

43.2. 2 proc., jei persiuntimo patikimumo rodiklis, kuriam nustatytas minimalus lygis, pablogėjo ar pagerėjo daugiau nei 10 proc., palyginti su Tarybos nustatytu minimaliu lygiu kartu su rodiklio pagerinimo užduotimi.

44. Apskaičiuojant protingumo kriterijų atitinkančios investicijų grąžos viršijimo dydį, palyginti su nustatyta investicijų grąža, įvertinus taikytinų koregavimo koeficientų įtaką, skaičiuojamą po reguliuojamos veiklos pirmų dvejų reguliavimo laikotarpio metų, o vėliau – po penkerių reguliavimo laikotarpio metų ir, jeigu būtų pratęstas reguliavimo laikotarpis, viso pratęsto reguliavimo laikotarpio, kai Įmonės veiklos reguliavimo laikotarpio pradžios metai ankstesni nei 2021 m., arba po pirmų dvejų reguliavimo laikotarpio metų, o vėliau – po ketverių reguliavimo laikotarpio metų ir viso reguliavimo laikotarpio (įskaitant reguliavimo laikotarpio pratęsimą), kai Įmonės veiklos reguliavimo laikotarpio pradžios metai vėlesni nei 2021 m., kuriuo mažinamas reguliuojamos veiklos leistinas pajamų lygis ateinantiems metams, įvertinama:

44.1. Įmonės uždirbta faktinė grąža iš reguliuojamos veiklos;

44.2. Įmonės gautos papildomos pajamos, susijusios su reguliuojamų paslaugų ir (ar) produktų teikimu, kuriems teikti naudojami ar nenaudojami reguliuojamos veiklos ištekliai;

44.3. sąnaudų, kurioms Taryba nustatė atitinkamus normatyvus Metodikos 29–32 punktuose nurodytoms sąnaudų grupėms, viršijimo suma, kuri apskaičiuojama Metodikos nustatyta tvarka;

44.4. Įmonėms nukrypus nuo Tarybos nustatytų rodiklių, lemiančių jų veiklos efektyvumą;

44.5. praėjusių laikotarpių investicijų grąžos korekcijos, nustatytos Tarybos sprendimu;

44.6. faktinė reguliuojamo turto vertė metų pradžiai, kuri naudojama suskaičiuoti faktinei leistinai investicijų grąžai įvertinti. Tokiu būdu įvertinamas skirtumas tarp atitinkamo laikotarpio prognozuojamo ir faktinio reguliuojamo turto vertės dydžio.

44.7. nuokrypis nuo su Taryba suderintų OPEX projektų apimties, numatytos derinant atitinkamą OPEX projektą.

45. Kai Metodikos 44 punkte numatyta tvarka apskaičiuotos investicijų grąžos, viršijančios Tarybos nustatytą dydį, grąžinimas išdėstomas per ilgesnį nei vienerių metų laikotarpį, pirmais ir vėlesniais metais įvertinama po pirmų metų grąžintinų sumų pinigų kaina. Pinigų kainos nustatymui taikoma skolinto kapitalo kainos viršutinė riba, nurodyta Tarybos tinklalapio skiltyje „WACC skaičiavimo duomenys“ (toliau – palūkanų norma). Nustatant antrų ir vėlesnių metų grąžintinų sumų pinigų kainą, tos dalies, kuri grąžinama t metais, pinigų kainai apskaičiuoti taikomas $\frac{1}{2}$ palūkanų normos.

46. Reguluojamos paslaugos parduotos ar paskirstytos elektros energijos metinis kiekis reguliuojamų kainų galiojimo laikotarpiu nustatomas atsižvelgiant į realizuotiną paslaugos kiekį per vienerius reguliavimo laikotarpio metus, įvertinus:

46.1. metais $t-1$ šie kiekiai skaičiuojami kaip suma faktinio kiekio už pirmus 6 kalendorinių metų mėnesius ir prognozuojamo kiekio už paskutinius 6 kalendorinių metų mėnesius, mėnesinį elektros energijos kiekį nustatant kaip praėjusių kalendorinių metų 6 paskutinių mėnesių kiekį, padaugintą iš faktinio $t-1$ ir $t-2$ pirmo pusmečio kiekio santykio;

46.2. metais t – metų $t-1$ duomenys padidinti t metų puse bendro vidaus produkto pokyčio pagal Finansų ministerijos arba Lietuvos banko pateiktas naujausias prognozes;

46.3. priežasčių, kurias Įmonė nurodė kaip lemiančias realizuoto kiekio faktinių ir būsimų apimties pokyčių, pagrįstumą;

46.4. kitų Įmonių, galinčių daryti įtaką prognozuojamam kiekiui, plėtrą ir teisės aktuose nustatytus įpareigojimus.

46.5. elektros energijos rinkos tiekimo liberalizavimo įtaką visuomeninio tiekimo paslaugos poreikiui (tik visuomeninio tiekimo atveju);

46.6. kitas aplinkybes, kurios turi reikšmingą įtaką 46.1-46.2 papunkčiuose apibrėžtam elektros energijos metinių kiekių nustatymo metodui.

III SKYRIUS

ELEKTROS ENERGIJOS PERDAVIMO IR SKIRSTYMO VERSLO VIENETO PASLAUGŲ KAINODARA

PIRMASIS SKIRSNIS

LRAIC MODELIO TAIKYMAS

47. Leistinių pajamų dalis, t. y. esamų pagrindinių tinklo elementų nusidėvėjimas ir investicijų grąža, susijusios su bendrą perdavimo sistemos operatoriaus (toliau – PSO) ir skirstomojo tinklo operatoriaus (toliau – STO) pagrindinių tinklo elementų sąnaudomis, reguliuojamai veiklai apskaičiuojama pagal LRAIC modelį. Modeliuojamas 5 metų būsimas reguliavimo laikotarpis, kuris sutampa su reguliavimo laikotarpiu. Nustatant paslaugų viršutinę kainos ribą, LRAIC modelio apskaičiuotos leistinos pajamos sudaro tik dalį visų viršutinės kainos ribos nustatyme naudojamų leistinių pajamų ir turi būti koreguojamos Metodikoje nustatyta tvarka.

48. LRAIC modelis optimizuoja tik pagrindinius tinklo elementus, kurie yra įtraukti į PSO ir STO 10 metų investicijų planus (Metodikos 11.1 papunktis). Pagrindinius tinklo elementus, kuriuos reikia optimizuoti pagal LRAIC modelį, PSO ir STO pasirenka tiesiogiai, remdamiesi savo 5 ir 10

metų investicijų planu, arba, jei tokio detalaus 5 ir (arba) 10 metų investicijų plano nėra, PSO ir STO pateikia apibendrintą, suminį investicijų planą ir optimizuojami elementai parenkami remiantis Metodikos 11.1.3 papunktyje nurodytais kriterijais.

49. LRAIC modelis optimizuoja pagrindinius optimizavimui pasirinktus tinklo elementus, pakeisdamas esamą technologiją optimalia modeliuojama technologija, pagrįsta planuojama būsima piko apkrova tame pagrindiniame tinklo elemente.

50. Pagrindiniai tinklo elementai, kurie nėra pasirinkti optimizavimui pagal LRAIC modelį, yra neoptimizuojami (Metodikos 11.2 papunktis).

51. LRAIC modelis apskaičiuoja sumodeliuotas kapitalo išlaidas, nusidėvėjimo sąnaudas, reguliuojamo turto vertę (RAB) ir investicijų grąžą pagal optimizuotų pagrindinių tinklo elementų išlaidas einamąją vertę ir neoptimizuotų pagrindinių tinklo elementų išlaidas istorinę vertę.

52. LRAIC modelio optimizuotų pagrindinių tinklo elementų investicijos (CAPEX) visam reguliavimo laikotarpiui:

52.1. į transformatorius nustatomos pagal šią formulę:

$$CAPEX_T = \sum_{i=1}^n QT_i * PP_i (21)$$

čia:

$CAPEX_T$ – visos reguliavimo laikotarpiui LRAIC modelio suskaičiuotos investicijos, skirtos pagrindiniams tinklo elementams – transformatoriams – atstatyti optimizuojant pagal LRAIC modelį, EUR.

QT_i – bendras modeliuojamo i tipo optimizuotų transformatorių kiekis, vnt.;

PP_i – vidutinė modeliuojamo i tipo transformatoriaus kaina, EUR/vnt.;

n – atitinkamo tipo transformatorių skaičius, vnt.;

i – transformatoriaus tipas.

52.2. į linijas nustatomos pagal šią formulę:

$$CAPEX_L = \sum_{i=1}^n QL_i * PP_i (22)$$

čia:

$CAPEX_L$ – visos reguliavimo laikotarpiui LRAIC modelio suskaičiuotos investicijos, skirtos pagrindiniams tinklo elementams – transformatoriams – atstatyti optimizuojant pagal LRAIC modelį, EUR.

QT_i – bendras modeliuojamo i tipo optimizuotų transformatorių kiekis, vnt.;

PP_i – vidutinė modeliuojamo i tipo transformatoriaus kaina, EUR/vnt.;

n – atitinkamo tipo transformatorių skaičius, vnt.;

i – transformatoriaus tipas.

52.3. į linijas nustatomos pagal šią formulę:

$$CAPEX_L = \sum_{i=1}^n QL_i * PP_i (23)$$

čia:

$CAPEX_L$ – visos reguliavimo laikotarpiui LRAIC modelio suskaičiuotos investicijos, skirtos pagrindiniams tinklo elementams – linijoms – atstatyti optimizuojant pagal LRAIC modelį, EUR;

QL_i – modeliuojamo tipo i optimizuotų linijų bendras ilgis (jei dalis linijos buvo rekonstruota praėjusį reguliavimo laikotarpį – į tą dalį neatsižvelgiama optimizuojant pagal LRAIC modelį), km;

PP_i – modeliuoto tipo i linijų vidutinė kaina, EUR/km;

n – atitinkamo tipo linijų skaičius, vnt.;

i – linijos tipas.

53. LRAIC modelis apskaičiuoja pagrindinių komponentų, reikalingų optimizuotų ir neoptimizuotų pagrindinių tinklo elementų lestinoms pajamoms apskaičiuoti, vertes konkrečiai kiekvieniems reguliavimo laikotarpio metams. Pagrindiniai komponentai sudaro:

53.1. metinės LRAIC modelio optimizuotų pagrindinių tinklo elementų CAPEX apskaičiuojamos visos CAPEX padalinant iš reguliavimo laikotarpio metų skaičiaus, t. y. LRAIC modelyje daroma prielaida, kad investicijos į optimizuotus tinklo elementus bus įgyvendintos tolygiai per visą reguliavimo laikotarpį;

53.2. metinės nusidėvėjimo sąnaudos, kurias sudaro:

53.2.1. LRAIC modelio optimizuotų tinklo elementų (Metodikos 11.1 papunktis) nusidėvėjimas, kuris apskaičiuojamas kiekvieniems reguliavimo laikotarpio metams:

53.2.1.1. optimizuotam pagrindiniam tinklo elementui tenkanti kaupiamąji nuo pirmų reguliavimo laikotarpio metų iki modeliujamų metų (jų neįskaitant) ir pusę modeliujamų metų CAPEX dydį padalinant iš tinklo elemento nusidėvėjimo normatyvo, nustatyto Aprašo 3 priede, nes LRAIC modelyje naudojama prielaida, kad investicijos bus tolygiai vykdomos visus metus, todėl pusė nusidėvėjimo sąnaudų nuo metinio modeliujamų metų CAPEX pripažįstama jau modeliujamais metais;

53.2.1.2. optimizuoto pagrindinio tinklo elemento modeliujamais metais dar neoptimizuotos dalies (nes LRAIC modelyje daroma prielaida, kad investicijos į optimizuotą pagrindinį tinklo elementą įgyvendinamos tolygiai per visą reguliavimo laikotarpį) nusidėvėjimas istorine verte; nes pagal LRAIC modelį daroma prielaida, kad investicijos į optimizuotą pagrindinį tinklo elementą įgyvendinamos proporcingai visą reguliavimo laikotarpį. Todėl esamas optimizuoto pagrindinio tinklo elemento nusidėvėjimas negali būti eliminuotas iš skaičiavimo pirmaisiais reguliavimo laikotarpio metais. Esamo nusidėvėjimo dalis yra įtraukiama į skaičiavimą, kol tinklo elementas bus visiškai optimizuotas paskutiniais reguliavimo laikotarpio metais. Laikotarpiu nuo pirmųjų reguliavimo laikotarpio metų iki paskutinių metų, esamo optimizuoto tinklo elemento nusidėvėjimo santykinė dalis visame nusidėvėjime palaipsniui mažėja;

53.2.1.3. LRAIC modelio optimizuotų pagrindinių tinklo elementų nusidėvėjimo sąnaudų priskyrimo reguliuojamoms paslaugoms (produktams) proporcija nustatoma visam reguliavimo laikotarpiui ir per reguliavimo laikotarpį nekeičiama;

53.2.2. LRAIC modelio neoptimizuotų pagrindinių tinklo elementų (Metodikos 11.2 papunktis) nusidėvėjimas įtraukiamas į nusidėvėjimo apskaičiavimą pagal PSO ir STO pateiktas esamas istorines vertes iki reguliavimo laikotarpio pabaigos, arba kol šie elementai visiškai nusidėvės. LRAIC modelio neoptimizuotų pagrindinių tinklo elementų nusidėvėjimo sąnaudos yra koreguojamos dėl per metus einančius prieš pirmuosius reguliavimo laikotarpio metus atliktų investicijų (šio laikotarpio LRAIC modelis neapima), ilgalaikio turto nurašymo ir pardavimų;

53.3. metinė reguliuojamo turto vertė (RAB), kuri apskaičiuojama:

53.3.1. LRAIC modelio optimizuotų pagrindinių tinklo elementų (Metodikos 11.1 papunktis) atveju:

53.3.1.1. optimizuotų tinklo elementų–reguliuojamo turto vertė (RAB) lygi kaupiamajam nuo pirmų reguliavimo laikotarpio metų iki modeliujamų metų (juos įskaitant) CAPEX, sumažintu kaupiamuoju nusidėvėjimu iki modeliujamų metų (jų neįskaitant) ir modeliujamų metų CAPEX nusidėvėjimu;

53.3.1.2. optimizuotų pagrindinių tinklo elementų modeliujamais metais dar neoptimizuotos dalies (nes LRAIC modelyje daroma prielaida, kad investicijos į optimizuotą pagrindinį tinklo elementą įgyvendinamos tolygiai per visą reguliavimo laikotarpį) RAB istorine verte, kuri kasmet mažinama esamo nusidėvėjimo dalimi, kol investicijos į optimizuotą tinklo elementą bus visiškai įgyvendintos paskutiniais reguliavimo laikotarpio metais;

53.3.1.3. Modelio optimizuotų pagrindinių tinkle elementų RAB priskyrimo reguliuojamoms paslaugoms (produktams) proporcią nustatoma visam reguliavimo laikotarpiui ir per reguliavimo laikotarpį nekeičiama;

53.3.2. LRAIC modelio neoptimizuotų pagrindinių tinklo elementų (Metodikos 11.2 papunktis) atveju į RAB skaičiavimus įtraukiant PSO ir STO pateiktas tinklo elementų istorines vertes, kasmet mažinant jas metiniu nusidėvėjimu, kol visiškai nusidėvi. LRAIC modelio neoptimizuotų pagrindinių tinklo elementų RAB kiekvienais reguliavimo periodo metais yra koreguojama dėl per metus einančius prieš pirmuosius reguliavimo periodo metus atliktų investicijų, ilgalaikio turto nurašymo ir pardavimų;

53.4. metinė LRAIC modeliu optimizuotų ir neoptimizuotų pagrindinių tinklo elementų investicijų grąža apskaičiuojama kiekvieniems reguliavimo laikotarpio metams pagal Metodikos 13.2 punkte nustatytą formulę.

54. LRAIC modelio suskaičiuotos metinės LRAIC modelio optimizuotų ir neoptimizuotų pagrindinių tinklo elementų nusidėvėjimo sąnaudos ir metinė investicijų grąža yra sumuojamos ir įtraukiamos į PSO ir (arba) STO leistinas pajamas.

55. LRAIC modelis apskaičiuoja leistinas pajamas (nusidėvėjimą ir investicijų grąžą) esamam turtui, nevertinant:

55.1. per metus einančius prieš pirmuosius reguliavimo laikotarpio metus (šio laikotarpio LRAIC modelis neapima) atliktų investicijų į naujus pagrindinius tinklo elementus ir LRAIC modelio neoptimizuotus pagrindinius tinklo elementus, per reguliavimo laikotarpį planuojamų investicijų į naujus pagrindinius tinklo elementus ir naujų investicijų. Naujos investicijos gali apimti naujas tarpsistemines jungtis, investicijas, būtinas užtikrinti elektros energijos tiekimo saugumą, ar investicijas, būtinas pagal teisės aktų reikalavimus. Naujos investicijos privalo būti suderintos su Taryba Investicijų derinimo apraše nustatyta tvarka;

55.2. kitų sąnaudų, kurios gali būti traukiamos į leistinių pajamų skaičiavimą. Tokios sąnaudos, kurių LRAIC modelis nevertina, apima (tačiau neapsiriboja) naujus pagrindinius tinklo elementus (neįvertintų LRAIC modelyje), kitų pagrindinių tinklo elementų (pvz., nuo matavimo ir apskaitos prietaisų, perjungimo ar atjungimo prietaisų, grandinės valdymo prietaisų, apsaugos įrenginių), pagalbinių tinklo elementų (pvz., nuo tinklo valdymo sistemų, valdymo patalpų/dispečerinės patalpų, tinklo valdymo IT sistemų) ir kito reguliuojamai veiklai priskirto turto (pvz., nuo administracinių pastatų ir biuro įrangos, verslo IT sistemų ir transporto priemonių) nusidėvėjimo sąnaudas, investicijų grąžą ir OPEX. Kitos sąnaudos įvertinamos nustatant reguliuojamų paslaugų (produktų) kainų viršutinės ribas pagal Metodikos nuostatas;

55.3. Nustatant reguliuojamų paslaugų kainų viršutinės ribas eliminuojamos Apraše numatytų reguliuojamiems verslo vienetams ir paslaugoms (produktams) draudžiamų priskirti ilgalaikio turto verčių ir Apraše numatytų į reguliuojamo verslo vieneto ir paslaugos (produkto) reguliuojamo turto vertę draudžiamų įtraukti ilgalaikio turto verčių bei nepaskirstomųjų sąnaudų. Minėtos turto vertės ir sąnaudos turi būti eliminuojamos nustatant reguliuojamų paslaugų kainų viršutinės ribas.

56. LRAIC modeliu optimizuotų ir neoptimizuotų pagrindinių tinklo elementų rekonstrukcija, modernizacija ar atstatymas per reguliavimo laikotarpį negali būti įtraukiami kaip investicijos nustatant reguliuojamos paslaugos (produkto) kainos viršutinės ribas, jeigu jų visa per reguliavimo laikotarpį reikalinga investicijų apimtis jau yra įvertinta optimizuojant pagrindinius tinklo elementus LRAIC modelyje, tačiau šios investicijos turi būti derinamos Investicijų derinimo apraše nustatyta tvarka, išskyrus Metodikos 24.2.7 papunktyje numatytą atvejį.

57. PSO ar STO leistinių pajamų padidinimai ar sumažinimai per reguliavimo laikotarpį gali būti atliekami:

57.1. Įmonėms viršijus Tarybos apskaičiuotą leistiną protingumo kriterijų atitinkančią investicijų grąžą, apskaičiuotą atsižvelgiant į Metodikos 23–25 punktuose nuostatas;

57.2. dėl teisės aktų pasikeitimo ir / ar kitų objektyvių (nuo PSO ar STO nepriklausančių) veiksnių;

57.3. Įmonei įvykdžius Tarybos nustatytus uždavinius, susijusius su teikiamų paslaugų kokybės rodiklių įgyvendinimu, ar jų neįvykdžius;

57.4. dėl mokesčių dydžio pokyčių ir (ar) atsiradus (panaikinus) naujiems mokesčiams;

57.5. dėl sąnaudų elektros energijos sąnaudoms technologiniuose įrenginiuose ir savoms reikmėms padengti dydžio skirtumo, nulemta elektros energijos kainos bei kiekio pokyčio, jeigu Įmonė pagrindė šio kiekio ir kainos pokytį objektyviais, nuo Įmonės nepriklausančiais veiksniais;

57.6. dėl faktinių Įmonės gautų pajamų iš naudojimosi jungiamosiomis linijomis paslaugos;

57.7. dėl nurašomo, perleidžiamo, išimamo iš eksploatacijos, bet į LRAIC modelį įtraukto neoptimizuotų tinklo elementų turto, sąnaudų pokyčio;

57.8. dėl naujų, tikslinių, suderintų su Taryba, investicijų, būtinų šalies poreikiams, įskaitant naujas tarp sisteminės jungtis, investicijas, būtinas užtikrinti elektros energijos tiekimo saugumą, ar investicijas, būtinas pagal naujus reguliavimo reikalavimus, sąnaudų;

57.9. dėl nepagrįstai panaudotų investicijų, dotacijomis, subsidijomis, Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis, elektros energijos vartotojų ir gamintojų lėšomis finansuojamo turto nusidėvėjimo sąnaudų ir investicijų grąžos pokyčio;

57.10. dėl naujų, tikslinių, suderintų su Taryba, investicijų, būtinų šalies poreikiams, įskaitant naujas tarp sisteminės jungtis, investicijas, būtinas užtikrinti elektros energijos tiekimo saugumą, ar investicijas, būtinas pagal naujus reguliavimo reikalavimus, nurašomo, perleidžiamo, išimamo iš eksploatacijos, bet į LRAIC modelį įtraukto neoptimizuotino turto, nepagrįstai panaudotų investicijų, dotacijomis, subsidijomis, Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis, elektros energijos vartotojų ir gamintojų lėšomis finansuojamo turto nusidėvėjimo sąnaudų ir investicijų grąžos pasikeitimų, apskaičiuojamų kaip reguliavimo laikotarpiui nustatyto tokio turto sąnaudų ir nuo tokio turto likutinės vertės einamųjų metų pabaigai sąnaudų skirtumas;

57.11. dėl pajamų iš elektros energijos tarptautinio tranzito;

57.12. dėl pajamų iš įėjimo į Lietuvos Respublikos elektros energijos rinką įmokos;

57.13. dėl PSO nacionalinės balansavimo funkcijos veiklos rezultato pokyčio;

57.14. dėl OPEX koregavimo Finansų ministerijos prognozuojamos infliacijos ir vidutinio darbo užmokesčio pokyčio bei nustatyto efektyvumo koeficiento dydžiu. Darbo užmokesčio atveju koregavimo indeksas yra nominalus vidutinio darbo užmokesčio pokytis, kitų OPEX sąnaudų, išskyrus OPEX projektų sąnaudas, atveju suderintas vartotojų kainų indeksas;

57.15. dėl reikšmingų faktinės piko apkrovos pokyčių, palyginti su suplanuota didžiausia apkrova, naudojama LRAIC modelyje tinklo optimizavimui;

57.15.1. LRAIC modelis naudoja planuojamą didžiausią apkrovą, kurią teikia PSO ir STO, būsimos tinklo elementų maksimalios apkrovos modeliavimui, kuri vėliau naudojama tinklo elementų optimizavimui;

57.15.2. faktinė piko apkrova gali nukrypti nuo planuojamos didžiausios apkrovos. Nors nedideli nukrypimai iki 10 % neturėtų reikšmingos įtakos modeliavimo rezultatams, reikšmingesni faktinės piko apkrovos nukrypimai nuo planuojamos didžiausios apkrovos gali turėti didesnį poveikį modeliavimo rezultatams (modeliuojamo CAPEX lygiui ir dėl to RAB, nusidėvėjimo sąnaudoms ir investicijų grąžai);

57.15.3. reikšmingesnius faktinės piko apkrovos pokyčius, palyginti su planuojama didžiausia apkrova, gali lemti tiek naujų paslaugų ir technologijų plėtra paklausos ir pasiūlos pusėje pvz., lankstumo paslaugos, maži arba pramoniniai kaupimo įrenginiai, didesnis naujų atsinaujinančių energijos šaltinių (gaminančių vartotojų) tankis, padidėjęs elektrinių transporto priemonių ir kitų naujų elektros energijos naudojimo būdų (pvz., šilumos siurblių) naudojimas, išmaniųjų skaitiklių ir išmaniųjų tinklų technologijų diegimas. Tuo atveju, kai faktinė piko apkrova žymiai nukryps nuo numatytos didžiausios apkrovos (daugiau nei 10 %), reguliavimo institucija turi teisę peržiūrėti LRAIC modeliavime naudojamą didžiausią apkrovą ir perskaičiuoti LRAIC modelio

rezultatus, atsižvelgdama į naują piką apkrovos prielaidos. Toks perskaičiavimas gali būti atliktas trečiaisiais reguliavimo laikotarpio metais, remiantis faktinės ir planuojamos piko apkrovos palyginimu antraisiais reguliavimo laikotarpio metais. Perskaičiuoti rezultatai bus taikomi kainų viršutinei ribai ketvirtaisiais ir penktaisiais reguliavimo laikotarpio metais;

57.16. kitais šioje Metodikoje nustatytais būdais.

ANTRASIS SKIRSNIS PERDAVIMO AUKŠTOS ĮTAMPOS TINKLAIS PASLAUGOS KAINODARA

58. Prieš apskaičiuojant perdavimo paslaugos AĮ tinklais kainos viršutinę ribą turi būti apskaičiuotos PSO leistinos pajamos įvertinus Metodikos 57 punkte nustatytus leistinių pajamų padidinimo ar sumažinimo kriterijus.

59. PSO leistinos pajamos už perdavimo paslaugą šalies poreikiui apskaičiuojamos pagal formulę:

$$P_{110,t} = OPEX(be\ DU)_{110,t} + OPEX(DU)_{110,t} + OPEX_{(PROJ)}_{110,t} + M_{110,t} + S_{n110,t} + S_{sr110,t} + N_{110,t} + NT_{110,t} + ROI_{110,t} + S_{110,t} - ITC_{110,t} - OI_{110,t} - K_{110,t} - K_{LRAIC110,t} + PD_{110,t} \quad (24)$$

čia:

$P_{110,t}$ – t metų PSO leistinos pajamos už elektros energijos perdavimą vidaus poreikiams, EUR;

$OPEX (be\ DU)_{110,t}$ – planuojamos OPEX (be DU) sąnaudos t metais, EUR;

$OPEX (DU)_{110,t}$ – planuojamos OPEX (DU) sąnaudos t metais, EUR;

$OPEX_{(PROJ)}_{110,t}$ – su Taryba suderintų OPEX projektų sąnaudos, EUR;

$M_{110,t}$ – PSO t metų planuojamos perdavimo paslaugos, šalies poreikiui, mokesčių sąnaudos, EUR;

$S_{n110,t}$ – planuojamos t metų PSO elektros energijos pirkimo sąnaudos elektros energijos sąnaudoms technologiniuose įrenginiuose padengti, EUR;

$S_{sr110,t}$ – planuojamos t metų PSO elektros energijos pirkimo sąnaudos savoms reikmėms padengti, EUR;

$N_{110,t}$ – planuojamos t metų nusidėvėjimo sąnaudos, EUR;

$NT_{110,t}$ – planuojamos t metų nurašomo turto sąnaudos, EUR;

$ROI_{110,t}$ – planuojama t metų investicijų grąža, EUR;

$S_{110,t}$ – planuojamas t metų OPEX padidėjimas/sumažėjimas, sąlygotas teisės aktų pasikeitimų ir/ar kitų objektyvių (nuo PSO nepriklausančių) veiksnių, arba PSO priimtų sprendimų, didinančių OPEX, tačiau ne mažesniu dydžiu mažinančiu kitas sąnaudas, ir šiems sprendimas yra pritarusi Taryba, EUR;

$ITC_{110,t}$ – skirtumas tarp gautų pajamų ir patiriamų sąnaudų pagal kompensavimo tarp perdavimo sistemos operatorių (angl. *Inter-TSO Compensation (ITC)*) mechanizmą, t metais, EUR;

$OI_{110,t}$ – kitos Įmonės gautos pajamos susijusios su reguliuojamų perdavimo paslaugų ir (ar) produktų teikimu, kuriems teikti naudojami ar nenaudojami reguliuojamos veiklos ištekliai, EUR;

$K_{110,t}$ – Tarybos apskaičiuotas leistinos protingumo kriterijų atitinkančios investicijų grąžos viršijimas, EUR;

$K_{LRAIC110,t}$ – Tarybos nustatyta korekcija, susijusi su skirtumu tarp LRAIC modelio planuoto nusidėvėjimo ir investicijų grąžos lygio ir faktinio LRAIC modelio optimizuotų ir neoptimizuotų pagrindinių tinklo elementų nusidėvėjimo ir investicijų grąžos lygio, susijusiu su investicijomis, nustatytomis pagal LRAIC modelį reguliavimo laikotarpiui, EUR;

$PD_{110,t}$ – papildoma dedamoji, skirta LRAIC modelio optimizuotų ir neoptimizuotų pagrindinių tinklo elementus ir pagalbinių tinklo elementų atstatymui, t metais, EUR;

60. Planuojamos elektros energijos pirkimo savoms reikmėms padengti sąnaudos apskaičiuojamos pagal formulę :

$$S_{sr110,t} = E_{sr110,t} \times T_{g110,t} (25)$$

čia:

$S_{sr110,t}$ – t metų planuojamos elektros energijos įsigijimo savoms PSO reikmėms sąnaudos, EUR;

$E_{sr110,t}$ – t metų elektros energija suvartota savoms PSO reikmėms, kWh;

$T_{g110,t}$ – t metų elektros energijos įsigijimo kaina, kuri susideda iš prognozuojamos t metų rinkos kainos, įskaitant disbalanso energijos kainos priedo vidurkį, EUR/kWh.

61. Planuojamos elektros energijos pirkimo sąnaudos technologinėms sąnaudoms įrenginiuose padengti a apskaičiuojamos pagal formulę:

$$S_{n110,t} = E_{n110v,t} \times T_{g110,t} (26)$$

čia:

$S_{n110,t}$ – t metų planuojami elektros energijos įsigijimo sąnaudos technologinėms sąnaudoms įrenginiuose padengti, EUR;

$E_{n110v,t}$ – elektros energijos suvartojimas technologiniuose įrenginiuose perduodant elektros energiją, kWh;

$T_{g110,t}$ – t metų elektros energijos įsigijimo kaina, kuri susideda iš prognozuojamos t metų rinkos kainos, įskaitant disbalanso energijos kainos priedo vidurkį, EUR/kWh.

62. Pajamos, gautos už naudojimosi jungiamosiomis linijomis paslaugas t metais apskaičiuojamos pagal formulę:

$$NJL_{110,t} = P_{NJL110,t} * EE_{NJL110,t} (27)$$

čia:

$NJL_{110,t}$ – pajamos, gautos už naudojimosi jungiamosiomis linijomis paslaugas, t metais, EUR;

$P_{NJL110,t}$ – naudojimosi jungiamosiomis linijomis paslaugų kaina t metais, EUR/MWh;

$EE_{NJL110,t}$ – naudojimosi jungiamųjų linijų paslaugomis (elektros energijos eksporto į trečiąsias šalis) apimtis t metais, MWh.

Pajamos, gautos už naudojimosi jungiamosiomis linijomis paslaugas t metais, nustatant įmonės leistiną metinį pajamų lygį t metais, nevertinamos. Šios pajamos įvertinamos apskaičiuojant protingumo kriterijų atitinkančios investicijų grąžos viršijimo dydį.

63. Naudojimosi jungiamosiomis linijomis paslaugų kaina t metais apskaičiuojama pagal formulę:

$$P_{NJL110,t} = T'_{110,t} (28)$$

čia:

$T'_{110,t}$ – t metų elektros energijos perdavimo paslaugos kainos viršutinė riba, EUR/MWh.

TREČIASIS SKIRSNIS
PERDAVIMO PASLAUGOS AUKŠTOS ĮTAMPOS TINKLAIS KAINOS VIRŠUTINĖS
RIBOS NUSTATYMAS IR KOREGAVIMAS

64. Elektros energijos perdavimo AĮ tinklais paslaugos kainos viršutinė riba visam reguliavimo laikotarpiui (įskaitant reguliavimo laikotarpio pratęsimą) apskaičiuojama pirmiems reguliavimo laikotarpio metams PSO leistinas pajamas padalijus iš planuojamo perduoti elektros energijos kiekio šalies poreikiams ir apskaičiuojama pagal formulę:

$$T_{110} = \frac{P_{110}}{E_{110}} \times 100(29)$$

čia:

T_{110} – bazinė elektros energijos perdavimo paslaugos kainos viršutinė riba, ct/kWh;

P_{110} – pirmųjų reguliavimo laikotarpio metų PSO leistinos pajamos, EUR;

E_{110} – PSO prognozuojamas perduoti elektros energijos kiekis AĮ tinklais šalies poreikiams pirmaisiais reguliavimo laikotarpio metais, kWh.

65. Elektros energijos perdavimo AĮ tinklais paslaugos kainos viršutinė riba kitiems reguliavimo laikotarpio metams yra koreguojama dėl OPEX (be DU) infliacijos, vidutinio darbo užmokesčio pokyčio, planuojamų technologinių sąnaudų, mokesčių, nusidėvėjimo sąnaudų ir investicijų grąžos pokyčių, inovacijų, atitinkančių Inovacijų apraše nurodytus kriterijus, įgyvendinimo bei prognozuojamo perduoti elektros energijos kiekio. Bazinės PSO leistinos pajamos gali būti koreguojamos ir dėl kitų reikšmingų pajamų ir (ar) sąnaudų pokyčių, kuriuos sąlygojo teisės aktų pakeitimai ir (ar) kiti objektyvūs (nuo PSO nepriklausantys) veiksniai, arba PSO priimtų sprendimų, didinančių OPEX (tame tarpe ir dėl OPEX projektų), tačiau ne mažesniu dydžiu mažinančių kitas sąnaudas, ir šiems sprendimams yra pritarusi Taryba.

66. Koreguotos t metų PSO leistinos pajamos apskaičiuojamos pagal formulę:

$$P'_{110,t} = OPEX(be\ DU)'_{110,t} + OPEX(DU)'_{110,t} + OPEX(PROJ)_{110,t} + M_{110,t} + S_{sr110,t} + S_{n110,t} + N_{110,t} + NT_{110,t} + ROI_{110,t} + S_{110,t} + N_{INO110,t} + -OI_{110,t} - K_{110,t} - K_{LRAIC110,t} + PD_{110,t}(30)$$

čia:

$P'_{110,t}$ – koreguotos t metų PSO leistinos pajamos, EUR;

$OPEX'(be\ DU)_{110,t}$ – koreguotos t metų OPEX (be DU) sąnaudos, EUR;

$OPEX'(DU)_{110,t}$ – koreguotos t metų darbo užmokesčio sąnaudos, EUR;

$OPEX\ (PROJ)_{110,t}$ – su Taryba suderintų OPEX projektų sąnaudos, EUR;

$M_{110,t}$ – planuojami t metų mokesčiai, EUR;

$S_{n110,t}$ – planuojamos t metų elektros energijos pirkimo sąnaudos elektros energijos sąnaudoms technologiniuose įrenginiuose padengti, EUR;

$S_{sr110,t}$ – planuojami t metų elektros energijos pirkimo sąnaudos savoms reikmėms padengti, EUR;

$N_{110,t}$ – planuojamos t metų nusidėvėjimo sąnaudos, EUR;

$NT_{110,t}$ – planuojamos t metų nurašomo turto sąnaudos, EUR;

$ROI_{110,t}$ – planuojama t metų investicijų grąža, EUR;

$S_{110,t}$ – planuojamas t metų OPEX padidėjimas/sumažėjimas, sąlygotas teisės aktų pasikeitimų ir/ar kitų objektyvių (nuo PSO nepriklausančių) veiksnių, arba PSO priimtų sprendimų, didinančių OPEX, tačiau ne mažesniu dydžiu mažinančių kitas sąnaudas, ir šiems sprendimas yra pritarusi Taryba, EUR;

$OI_{110,t}$ – planuojamos t metų kitos pajamos, EUR;

$K_{110,t}$ – Tarybos nustatyta praėjusių laikotarpių investicijų grąžos korekcija, EUR;

$N_{INO,t}$ – Įmonės energetikos inovacijoms įgyvendinti skirta metinė sąnaudų, finansuojamų per reguliuojamas elektros energijos kainas, dalis, kuri negali sudaryti daugiau kaip 0,5 proc. Tarybos nustatyto metinio pajamų lygio (vertinamas Įmonės kreipimosi dėl energetikos inovacijos metu galiojantis Tarybos nustatytas pajamų lygis, iš jo eliminuojant praeitame laikotarpyje skirtą finansavimą energetikos inovacijoms ir neatsižvelgiant į sąnaudų / pajamų nuokrypius, įskaitant ir investicijų grąžos nuokrypius), skaičiuojama atsižvelgiant į Metodikos 67 punktą, EUR. Jeigu Įmonės diegiamai energetikos inovacijai skiriama kitų institucijų ir (ar) fondų parama, paramos dydžiu lygiomis dalimis mažinama Tarybos energetikos inovacijai įgyvendinti skirta metinė sąnaudų, finansuojamų per elektros energijos kainas, dalis ir Įmonės nuosavomis ir (ar) skolintomis lėšomis finansuota energetikos inovacijos sąnaudų dalis. Įmonė prie su energetikos inovacijų plėtojimu susijusių išlaidų ne mažesne dalimi, negu skyrė Taryba turi prisidėti iš nuosavų ir (ar) skolintų lėšų.

$K_{LRAIC110,t}$ – Tarybos nustatyta korekcija, susijusi su skirtumu tarp LRAIC modelio planuoto nusidėvėjimo ir investicijų grąžos lygio ir faktinio LRAIC modelio optimizuotų ir neoptimizuotų pagrindinių tinklo elementų nusidėvėjimo ir investicijų grąžos lygio, susijusiu su investicijomis, nustatytomis pagal LRAIC modelį reguliavimo laikotarpiui, EUR;

$PD_{110,t}$ – papildoma dedamoji, skirta Įmonės 10 metų investicijų planui įgyvendinti, t metais, EUR.

67. Energetikos inovacijoms įgyvendinti skiriamas finansavimas:

67.1. įmonei, bandomojoje energetikos inovacijų aplinkoje teikiančiai paslaugas, produktus, verslo sprendimus, tokių produktų ir paslaugų teikimo būdus, veiklos modelius, vadovaujantis Inovacijų aprašo 14.5 papunkčiu, pratęsus energetikos inovacijos bandymo terminą, finansavimas pagal Metodikos 66 punkto nuostatas pratęsimas iki energetikos inovacijos bandymo termino pabaigos;

67.2. įmonei tiek bandomojoje energetikos inovacijų aplinkoje, tiek ne bandomojoje energetikos inovacijų aplinkoje bandant technologijas į energetikos infrastruktūrą, pirmus metus finansavimas pagal Metodikos 66 punkto nuostatas skiriamas energetikos inovacijos įsigijimo vertei padengti bei eksploatacinėms sąnaudoms, antrais ir trečiais metais finansavimas pagal Metodikos 66 punkto nuostatas skiriamas tik eksploatacinėms sąnaudoms;

67.3. įmonei bandomojoje energetikos inovacijų aplinkoje bandant technologijas į energetikos infrastruktūrą, vadovaujantis Inovacijų aprašo 14.5 papunkčiu, pratęsus energetikos inovacijos bandymo terminą, finansavimas pagal Metodikos 66 punkto nuostatas energetikos inovacijos eksploatacinėms sąnaudoms pratęsimas iki energetikos inovacijos bandymo termino pabaigos;

67.4. įmonei, diegiančiai energetikos inovacijas bandomojoje energetikos inovacijų aplinkoje, Tarybai panaikinus teisę veikti bandomojoje energetikos inovacijų aplinkoje ir (arba) per dvejus metus nuo finansavimo energetikos inovacijoms taikymo pradžios Įmonei nepradėjus vykdyti energetikos inovacijų, vartotojams grąžinamos visos Įmonei skirtos ir per reguliuojamas elektros energijos kainas įsisavintos lėšos, susijusios su energetikos inovacijos diegimu, mažinant ateinančių metų pajamų lygį.

68. Koreguotos t metų OPEX (be DU) sąnaudos apskaičiuojamos pagal formulę:

$$OPEX'(be\ DU)_{110,t} = OPEX(be\ DU)_{110} \times IK_t \quad (31)$$

čia:

$OPEX'(be\ DU)_{110,t}$ – koreguotos t metų OPEX(be DU) sąnaudos, EUR;

$OPEX(be\ DU)_{110}$ – reguliavimo laikotarpio bazinės OPEX(be DU) sąnaudos, EUR;

IK_t – t metų infliacijos koeficientas, kuris apskaičiuojamas pagal formulę:

$$IK_t = (1 + \frac{i_t - e}{100}) \times IK_{t-1} (32)$$

čia:

i_t – VKI pokytis metais t lyginant su atitinkamu indeksu metais $t-1$, proc. Jis nustatomas pagal Finansų ministerijos skelbiamus naujausius duomenis. Nesant Finansų ministerijos duomenų, nustatoma pagal Lietuvos banko duomenis;

e – efektyvumo koeficientas, proc.;

IK_{t-1} – $t-1$ metų infliacijos koeficientas. Pirmųjų naujojo reguliavimo laikotarpio metų prognozuojamoms sąnaudoms taikomas infliacijos koeficientas lygus vienetui, o sąnaudoms, nustatytoms pagal Metodikos 7.1.4 papunktį, įvertinus infliacijos koeficientą, apskaičiuotą pagal Metodikos 7.1.4 papunktyje numatytą formulę.

69. Koreguotos t metų OPEX(DU) sąnaudos yra apskaičiuojamos pagal formulę:

$$OPEX(DU)'_{110,t} = OPEX(DU)_{110} \times DK_t (33)$$

čia:

$OPEX(DU)'_{110,t}$ – koreguotos t metų OPEX(DU) sąnaudos, EUR;

$OPEX(DU)_{110}$ – reguliavimo laikotarpio bazinės OPEX(DU) sąnaudos, EUR;

DK_t – t metų darbo užmokesčio koregavimo koeficientas, kuris apskaičiuojamas pagal formulę:

$$DK_t = (1 + \frac{\Delta DU_{t-e}}{100}) \times DK_{t-1} (34)$$

čia:

ΔDU_t – vidutinio mėnesio bruto darbo užmokesčio pokytis metais t lyginant su atitinkamu indeksu metais $t-1$, proc. Jis nustatomas pagal Finansų ministerijos skelbiamus naujausius duomenis;

e – efektyvumo koeficientas, proc.;

DK_{t-1} – $t-1$ metų darbo užmokesčio koregavimo koeficientas. Pirmųjų naujojo reguliavimo laikotarpio metų prognozuojamoms sąnaudoms taikomas infliacijos koeficientas lygus vienetui, o sąnaudoms, nustatytoms pagal Metodikos 7.2.6 papunktį, įvertinus darbo užmokesčio koregavimo koeficientą, apskaičiuotą pagal Metodikos 7.2.6 papunktyje numatytą formulę.

70. Tuo atveju, jeigu yra priimtas Tarybos sprendimas pratęsti reguliavimo laikotarpį, esant PSO prašymui ir pagrindimui, kad PSO reikia aukštos kvalifikacijos specialistų ir konkuruojant dėl jų darbo rinkoje ir (ar) juos išlaikant faktiškai patiriamos ir (ar) planuojamos patirti didesnės DU sąnaudos nei Tarybos nustatytos, pratęsto laikotarpio OPEX(DU) sąnaudos gali būti didinamos atsižvelgiant į gerą praktinį pavyzdį turinčių palyginamų kitų energetikos įmonių lyginamosios analizės darbo užmokesčio duomenis arba atitinkamas paslaugas teikiančių sektoriaus įmonių darbo užmokesčio duomenis.

71. Koreguota t metų elektros energijos perdavimo paslaugos kainos viršutinė riba apskaičiuojama pagal formulę:

$$T'_{110,t} = \frac{P'_{110,t}}{E_{110,t}} \times 100 (35)$$

čia:

$T'_{110,t}$ – koreguota t metų elektros energijos perdavimo paslaugos kainos viršutinė riba, ct/kWh;

$P'_{110,t}$ – koreguotos t metų PSO leistinos pajamos, EUR;

$E_{110,t}$ – PSO prognozuojamas perduoti elektros energijos kiekis AĮ tinklais šalies poreikiams t metais, kWh.

KETVIRTASIS SKIRSNIS

SKIRSTYMO PASLAUGOS VIDUTINĖS IR ŽEMOS ĮTAMPOS TINKLAIS KAINODARA

72. Prieš apskaičiuojant ŽĮ ir VĮ tinklų skirstomųjų tinklų kainų viršutinę ribą turi būti apskaičiuojamos STO leistinos pajamos, atsižvelgiant į LRAIC modelio rezultatus, kitas tinkamas finansuoti išlaidas (kurios nėra modeliuojamos pagal LRAIC modelį), būsimą elektros energijos poreikį, leistinių pajamų koregavimą ir leistinių pajamų didinimo ar mažinimo kriterijus, nustatytus Metodikos 54 punkte.

73. Metinės t metų STO leistinos pajamos VĮ ir ŽĮ tinkluose apskaičiuojamos pagal formules:

73.1. ŽĮ tinkle pagal formulę:

$$P_{04,t} = OPEX(be\ DU)_{04,t} + OPEX(DU)_{04,t} + OPEX(PROJ)_{04,t} + M_{04,t} + S_{sr04,t} + S_{n04,t} + N_{04,t} + NT_{04,t} + ROI_{04,t} - OI_{04,t} - K_{04,t} + K_{LRAIC04,t} + PD_{04,t} \quad (36)$$

čia:

$P_{04,t}$ – t metų STO leistinos pajamos ŽĮ tinkle, EUR;

$OPEX(be\ DU)_{04,t}$ – planuojamos t metų ŽĮ OPEX (be DU) sąnaudos, EUR;

$OPEX(DU)_{04,t}$ – planuojamos t metų ŽĮ OPEX (DU) sąnaudos, EUR;

$OPEX(PROJ)_{04,t}$ – su Taryba suderintų OPEX projektų sąnaudos ŽĮ tinkle t metais, EUR;

$M_{04,t}$ – STO t metų planuojamos skirstymo ŽĮ tinkle paslaugos, mokesčių sąnaudos, EUR;

$S_{sr04,t}$ – planuojamos t metų STO elektros energijos pirkimo sąnaudos savoms reikmėms ŽĮ tinkle, EUR ;

$S_{n04,t}$ – planuojamos t metų STO elektros energijos pirkimo sąnaudos elektros energijai, sunaudotai technologiniuose įrenginiuose ŽĮ tinkle, EUR ;

$N_{04,t}$ – planuojamos t metų ŽĮ nusidėvėjimo sąnaudos, EUR;

$NT_{04,t}$ – planuojamos t metų ŽĮ nurašomo turto sąnaudos, EUR;

$ROI_{04,t}$ – planuojama t metų ŽĮ investicijų grąža, EUR;

$OI_{04,t}$ – kitos Įmonės gautos pajamos susijusios su reguliuojamų skirstymo paslaugų ir (ar) produktų teikimu, kuriems teikti naudojami ar nenaudojami reguliuojamos veiklos ištekliai, EUR;

$K_{04,t}$ – Tarybos apskaičiuotas leistinos protingumo kriterijų atitinkančios investicijų grąžos viršijimas, EUR.

$K_{DLRAIC04,t}$ – Tarybos nustatyta korekcija, susijusi su skirtumu tarp LRAIC modelio planuoto nusidėvėjimo ir investicijų grąžos lygio ir faktinio LRAIC modelio optimizuotų ir neoptimizuotų pagrindinių tinklo elementų nusidėvėjimo ir investicijų grąžos lygio, susijusiu su investicijomis, nustatytomis pagal LRAIC modelį reguliavimo laikotarpiui, EUR;

$PD_{04,t}$ – papildoma dedamoji, skirta Įmonės 10 metų investicijų planui įgyvendinti, t metais, EUR

73.2. VĮ tinkle pagal formulę:

$$P_{10,t} = OPEX(be\ DU)_{10,t} + OPEX(DU)_{10,t} + OPEX(PROJ)_{10,t} + M_{10,t} + S_{sr10,t} + S_{n10,t} + N_{10,t} + NT_{10,t} + ROI_{10,t} - OI_{10,t} - K_{10,t} + K_{LRAIC10,t} + PD_{10,t} \quad (37)$$

čia:

$P_{10,t}$ – t metų STO leistinos pajamos VĮ tinkle, EUR;

$OPEX(be\ DU)_{10,t}$ – planuojamos t metų VĮ OPEX (be DU) sąnaudos, EUR;

$OPEX(DU)_{10,t}$ – planuojamos t metų VĮ OPEX (DU) sąnaudos, EUR;
 $OPEX(PROJ)_{10,t}$ – su Taryba suderintų OPEX projektų sąnaudos VĮ tinkle t metais, EUR;
 $M_{10,t}$ – STO t metų planuojamos skirstymo VĮ tinkle paslaugos, mokesčių sąnaudos, EUR;
 $S_{sr10,t}$ – planuojamos t metų STO elektros energijos pirkimo sąnaudos savoms reikmėms VĮ tinkle, EUR;

$S_{n10,t}$ – planuojamos t metų STO elektros energijos pirkimo sąnaudos elektros energijai, sunaudotai technologiniuose įrenginiuose VĮ tinkle, EUR;

$N_{10,t}$ – planuojamos t metų VĮ nusidėvėjimo sąnaudos, EUR;

$NT_{10,t}$ – planuojamos t metų VĮ nurašomo turto sąnaudos, EUR;

$ROI_{10,t}$ – planuojama t metų VĮ investicijų grąža, EUR;

$OI_{10,t}$ – kitos Įmonės gautos pajamos susijusios su reguliuojamų skirstymo paslaugų ir (ar) produktų teikimu, kuriems teikti naudojami ar nenaudojami reguliuojamos veiklos ištekliai, EUR;

$K_{10,t}$ – Tarybos apskaičiuotas leistinos protingumo kriterijų atitinkančios investicijų grąžos viršijimas, EUR;

$K_{DLRAIC10,t}$ – Tarybos nustatyta korekcija, susijusi su skirtumu tarp LRAIC modelio planuoto nusidėvėjimo ir investicijų grąžos lygio ir faktinio LRAIC modelio optimizuotų ir neoptimizuotų pagrindinių tinklo elementų nusidėvėjimo ir investicijų grąžos lygio, susijusiu su investicijomis, nustatytomis pagal LRAIC modelį reguliavimo laikotarpiui, EUR.

$PD_{10,t}$ – papildoma dedamoji, skirta Įmonės 10 metų investicijų planui įgyvendinti, t metais, EUR.

74. Planuojamos t metų STO elektros energijos pirkimo sąnaudos savoms reikmėms ŽĮ tinkle padengti apskaičiuojami pagal formulę:

$$S_{sr04,t} = E_{sr04,t} \times (T_{g04,t} + T'_{110,t} + T'_{10,t} + T_{sis,t-1} + T_{viap,t-1}) \quad (38)$$

čia:

$S_{sr04,t}$ – planuojamos t metų elektros energijos pirkimo sąnaudos savoms reikmėms padengti ŽĮ tinkle, EUR;

$E_{sr04,t}$ – t metų elektros energijos suvartojimas savoms reikmėms ŽĮ tinkle, kWh;

$T_{g04,t}$ – t metų elektros energijos įsigijimo kaina, kuri susideda iš t metų rinkos kainos nustatomos, vadovaujantis Prognozuojamos elektros energijos rinkos kainos ir atskaitinės kainos nustatymo metodika, įskaitant balansavimo energijos kainą, kuri negali būti didesnės nei 4 proc. nuo t metų rinkos kainos, EUR/kWh;

$T'_{110,t}$ – t metų elektros energijos perdavimo paslaugos kainos viršutinė riba, EUR/kWh;

$T_{sis,t-1}$ – sisteminių paslaugų kainos viršutinė riba, apskaičiuota vadovaujantis Tarybos 2012 m. liepos 27 d. nutarimu Nr. O3-200 „Dėl Elektros energijos sisteminių paslaugų kainos nustatymo metodikos patvirtinimo“ patvirtinta Elektros energijos sisteminių paslaugų kainos nustatymo metodika, $t-1$ metais, EUR/kWh;

$T_{viap,t-1}$ – elektros energijos viešuosius interesus atitinkančių paslaugų kaina, apskaičiuota vadovaujantis 2012 m. rugsėjo 28 d. Komisijos nutarimu Nr. O3-279 „Dėl Viešuosius interesus atitinkančių paslaugų elektros energetikos sektoriuje kainos nustatymo metodikos patvirtinimo“ patvirtinta Viešuosius interesus atitinkančių paslaugų elektros energetikos sektoriuje kainos nustatymo metodika, $t-1$ metais, EUR/kWh;

$T'_{10,t}$ – t metų elektros energijos skirstymo paslaugos VĮ tinklais kainos viršutinė riba, EUR/kWh.

75. Planuojamos t metų STO elektros energijos pirkimo sąnaudos savoms reikmėms VĮ tinkle padengti apskaičiuojami pagal formulę:

$$S_{sr10} = E_{sr10,t} \times (T_{g10,t} + T'_{110,t} + T_{sis,t-1} + T_{viap,t-1}) \quad (39)$$

čia:

$S_{sr10,t}$ – planuojamos t metų elektros energijos pirkimo sąnaudos savoms reikmėms padengti VĮ tinkle, EUR;

$E_{sr10,t}$ – t metų elektros energijos suvartojimas savoms reikmėms VĮ tinkle, kWh;

$T_{g10,t}$ – t metų elektros energijos įsigijimo kaina, kuri susideda iš t metų rinkos kainos nustatomos, vadovaujantis Prognozuojamos elektros energijos rinkos kainos ir atskaitinės kainos nustatymo metodika, įskaitant balansavimo energijos kainą, kuri negali būti didesnė nei 4 proc. nuo t metų rinkos kainos, EUR/kWh

$T'_{110,t}$ – t metų elektros energijos perdavimo paslaugos kainos viršutinė riba, EUR/kWh.

$T_{sis,t-1}$ – sisteminių paslaugų kainos viršutinė riba, apskaičiuota vadovaujantis Tarybos 2012 m. liepos 27 d. nutarimu Nr. O3-200 „Dėl Elektros energijos sisteminių paslaugų kainos nustatymo metodikos patvirtinimo“ patvirtinta Elektros energijos sisteminių paslaugų kainos nustatymo metodika, $t-1$ metais, EUR/kWh;

$T_{viap,t-1}$ – elektros energijos viešuosius interesus atitinkančių paslaugų kaina, apskaičiuota vadovaujantis 2012 m. rugsėjo 28 d. Komisijos nutarimu Nr. O3-279 „Dėl Viešuosius interesus atitinkančių paslaugų elektros energetikos sektoriuje kainos nustatymo metodikos patvirtinimo“ patvirtinta Viešuosius interesus atitinkančių paslaugų elektros energetikos sektoriuje kainos nustatymo metodika, $t-1$ metais, EUR/kWh;

76. Planuojamos elektros energijos pirkimo sąnaudos elektros energijai, sunaudotai technologiniuose įrenginiuose ŽĮ tinkle, padengti apskaičiuojami pagal formulę:

$$S_{n04,t} = E_{n04,t} \times (T_{g04,t} + T'_{110,t} + T'_{10,t}) \quad (40)$$

čia:

$S_{n04,t}$ – planuojamos t metų elektros energijos pirkimo sąnaudos elektros energijai, sunaudotai technologiniuose įrenginiuose ŽĮ tinkle, padengti, EUR;

$E_{n04,t}$ – elektros energijos kiekis, suvartojamas ŽĮ tinklo technologiniuose įrenginiuose, kWh;

$T_{g04,t}$ – t metų elektros energijos įsigijimo kaina, kuri susideda iš t metų rinkos kainos nustatomos, vadovaujantis Prognozuojamos elektros energijos rinkos kainos ir atskaitinės kainos nustatymo metodika, įskaitant balansavimo energijos kainą, kuri negali būti didesnė nei 4 proc. nuo t metų rinkos kainos, EUR/kWh;

$T'_{110,t}$ – t metų elektros energijos perdavimo paslaugos kainos viršutinė riba, EUR/kWh;

$T'_{10,t}$ – t metų elektros energijos skirstymo paslaugos VĮ tinklais kainos viršutinė riba, EUR/kWh.

77. Planuojamos elektros energijos pirkimo sąnaudos elektros energijai, sunaudotai technologiniuose įrenginiuose VĮ tinkle, padengti apskaičiuojami pagal formulę:

$$S_{n10,t} = E_{n10,t} \times (T_{g10,t} + T'_{110,t}) \quad (41)$$

čia:

$S_{n10,t}$ – planuojamos t metų elektros energijos pirkimo sąnaudos elektros energijai, sunaudotai technologiniuose įrenginiuose VĮ tinkle, padengti, EUR;

$E_{n10,t}$ – elektros energijos kiekis suvartojamas VĮ tinklo technologiniuose įrenginiuose, kWh;

$T_{g10,t}$ – t metų elektros energijos įsigijimo kaina, kuri susideda iš t metų rinkos kainos nustatomos, vadovaujantis Prognozuojamos elektros energijos rinkos kainos ir atskaitinės kainos nustatymo metodika, įskaitant balansavimo energijos kainą, kuri negali būti didesnė nei 4 proc. nuo t metų rinkos kainos, EUR/kWh ;

$T'_{110,t}$ – t metų elektros energijos perdavimo paslaugos kainos viršutinė riba, EUR/kWh.

78. Tarybos motyvuotu sprendimu elektros energijos skirstymo paslaugų VĮ ir ŽĮ tinkluose kainų viršutinės ribos gali būti koreguojamos skirtumu tarp skirstymo tinklų operatoriaus garantiniam elektros energijos tiekimui vykdyti patirtų sąnaudų ir iš garantinio elektros energijos tiekimo gautų pajamų, atsižvelgiant į tai, kurios įtampos tinkluose yra patirtos garantinio tiekimo paslaugos sąnaudos ir gaunamos garantinio tiekimo paslaugos pajamos.

PENKTASIS SKIRSNIS

SKIRSTYMO ŽEMOS IR VIDUTINĖS ĮTAMPOS TINKLAIS PASLAUGOS KAINOS VIRŠUTINĖS RIBOS NUSTATYMAS IR KOREGAVIMAS

79. Elektros energijos skirstymo paslaugos ŽĮ ir VĮ tinklais kainos viršutinė riba visam reguliavimo laikotarpiui (įskaitant reguliavimo laikotarpio pratęsimą) apskaičiuojama pirmiesiems reguliavimo laikotarpio metams STO atitinkamos įtampos tinkluose leistinas pajamas padalijus išplanuojamo paskirstyti atitinkamos įtampos tinklais elektros energijos kiekio ir apskaičiuojama pagal formules:

$$T_{04} = \frac{P_{04}}{E_{04}} \times 100 \quad (42)$$

ir

$$T_{10} = \frac{P_{10}}{E_{10}} \times 100 \quad (43)$$

čia:

T_{04} – bazinė elektros energijos skirstymo paslaugos ŽĮ tinklais kainos viršutinė riba, ct/kWh;

P_{04} – pirmųjų reguliavimo laikotarpio metų STO ŽĮ tinkle leistinos pajamos, EUR;

E_{04} – STO prognozuojamas paskirstyti elektros energijos kiekis ŽĮ tinklais pirmaisiais reguliavimo laikotarpio metais, kWh.

T_{10} – bazinė elektros energijos skirstymo paslaugos VĮ tinklais kainos viršutinė riba, ct/kWh;

P_{10} – pirmųjų reguliavimo laikotarpio metų STO VĮ tinkle leistinos pajamos, EUR;

E_{10} – STO prognozuojamas paskirstyti elektros energijos kiekis VĮ tinklais pirmaisiais reguliavimo laikotarpio metais, kWh.

80. Elektros energijos skirstymo paslaugų ŽĮ ir VĮ tinklais kainų viršutinės ribos kitiems reguliavimo laikotarpio metams yra koreguojamos dėl infliacijos, vidutinio darbo užmokesčio pokyčio, planuojamų technologinių sąnaudų, mokesčių, nusidėvėjimo sąnaudų ir investicijų grąžos pokyčių, inovacijų, atitinkančių Inovacijų apraše nurodytus kriterijus, įgyvendinimo bei prognozuojamo paskirstyti elektros energijos kiekio. Bazinės STO leistinos pajamos gali būti koreguojamos ir dėl kitų reikšmingų pajamų ir (ar) sąnaudų pokyčių, kuriuos sąlygojo teisės aktų pakeitimai ir (ar) kiti objektyvūs (nuo STO nepriklausantys) veiksniai, arba STO priimtų sprendimų, didinančių OPEX (tarp jų ir OPEX projektų), tačiau ne mažesniu dydžiu, mažinančių kitas sąnaudas, ir šiems sprendimas yra pritarusi Taryba.

81. Koreguotos t metų STO leistinos skirstymo paslaugos atitinkamos įtampos tinkle pajamos apskaičiuojamos pagal formules:

$$P'_{04,t} = OPEX(be DU)'_{04,t} + OPEX(DU)'_{04,t} + OPEX(PROJ)_{04,t} + M_{04,t} + S_{sr04,t} + S_{n04,t} + N_{04,t} + NT_{04,t} + ROI_{04,t} + S_{04,t} + N_{INO04,t} - OI_{04,t} - K_{04,t} + K_{LRAIC04,t} + PD_{04,t} \quad (44)$$

ir

$$P'_{10,t} = OPEX(be\ DU)'_{10,t} + OPEX(DU)'_{10,t} + OPEX(PROJ)_{10,t} + M_{10,t} + S_{sr10,t} + S_{n10,t} + N_{10,t} + NT_{10,t} + ROI_{10,t} + S_{10,t} + N_{INO10,t} - OI_{10,t} - K_{10,t} + K_{LRAIC10,t} + PD_{10,t} \quad (45)$$

čia:

$P'_{04,t}$ – koreguotos t metų STO ŽĮ tinkle leistinos pajamos, EUR;

$OPEX(be\ DU)'_{04,t}$ – koreguotos t metų ŽĮ OPEX (be DU) sąnaudos, EUR;

$OPEX(DU)'_{04,t}$ – koreguotos t metų ŽĮ OPEX (DU) sąnaudos, EUR;

$OPEX(PROJ)_{04,t}$ – su Taryba suderintų OPEX projektų sąnaudos ŽĮ tinkle t metais, EUR;

$M_{04,t}$ – planuojami t metų ŽĮ mokesčiai, EUR;

$S_{sr04,t}$ – planuojamos t metų ŽĮ elektros energijos pirkimo sąnaudos savoms reikmėms padengti, EUR;

$S_{n04,t}$ – planuojamos t metų ŽĮ elektros energijos pirkimo sąnaudos elektros energijos sąnaudoms technologiniuose įrenginiuose padengti, EUR;

$N_{04,t}$ – planuojamos t metų ŽĮ nusidėvėjimo sąnaudos, EUR;

$NT_{04,t}$ – planuojamos t metų ŽĮ nurašomo turto sąnaudos, EUR;

$ROI_{04,t}$ – planuojama t metų ŽĮ investicijų grąža, EUR;

$S_{04,t}$ – planuojamas t metų ŽĮ OPEX padidėjimas/sumažėjimas, sąlygotas teisės aktų pasikeitimų ir/ar kitų objektyvių (nuo STO nepriklausančių) veiksmų, arba STO priimtų sprendimų, didinančių OPEX, tačiau ne mažesniu dydžiu mažinančių kitas sąnaudas, ir šiems sprendimas yra pritarusi Taryba, EUR;

$OI_{04,t}$ – planuojamos t metų ŽĮ kitos pajamos, EUR;

$K_{04,t}$ – Tarybos nustatyta praėjusių laikotarpių ŽĮ investicijų grąžos korekcija, EUR;

$N_{INO04,t}$ – Įmonės energetikos inovacijoms įgyvendinti skirta metinė sąnaudų, finansuojamų per reguliuojamas elektros energijos kainas, dalis, kuri negali sudaryti daugiau kaip 0,5 proc. Tarybos nustatyto metinio pajamų lygio ŽĮ tinkluose (vertinamas Įmonės kreipimosi dėl energetikos inovacijos metu galiojantis Tarybos nustatytas pajamų lygis, iš jo eliminuojant praeitame laikotarpyje skirtą finansavimą energetikos inovacijoms ir neatsižvelgiant į sąnaudų / pajamų nuokrypius, įskaitant ir investicijų grąžos nuokrypius), skaičiuojama atsižvelgiant į Metodikos 82 punktą, EUR. Įmonė prie su energetikos inovacijų plėtojimu susijusių išlaidų ne mažesne dalimi, negu skyrė Taryba turi prisidėti iš nuosavų ir (ar) skolintų lėšų;

$K_{LRAIC04,t}$ – Tarybos nustatyta korekcija, susijusi su skirtumu tarp LRAIC modelio planuoto nusidėvėjimo ir investicijų grąžos lygio ir faktinio LRAIC modelio optimizuotų ir neoptimizuotų pagrindinių tinklo elementų nusidėvėjimo ir investicijų grąžos lygio, susijusiu su investicijomis, nustatytomis pagal LRAIC modelį reguliavimo laikotarpiui, EUR;

$PD_{04,t}$ – t metų papildoma dedamoji, skirta Įmonės 10 metų investicijų planui įgyvendinti, EUR;

$P'_{10,t}$ – koreguotos t metų STO VĮ tinkle leistinos pajamos, EUR;

$OPEX(be\ DU)'_{10,t}$ – koreguotos t metų VĮ OPEX (be DU) sąnaudos, EUR;

$OPEX(DU)'_{10,t}$ – koreguotos t metų VĮ OPEX (DU) sąnaudos, EUR;

$OPEX(PROJ)_{10,t}$ – su Taryba suderintų OPEX projektų sąnaudos VĮ tinkle t metais, EUR;

$M_{10,t}$ – planuojami t metų VĮ mokesčiai, EUR;

$S_{sr10,t}$ – planuojamos t metų VĮ elektros energijos pirkimo sąnaudos savoms reikmėms padengti, EUR;

$S_{n10,t}$ – planuojamos t metų VĮ elektros energijos pirkimo sąnaudos elektros energijos sąnaudoms technologiniuose įrenginiuose padengti, EUR;

$N_{10,t}$ – planuojamos t metų VĮ nusidėvėjimo sąnaudos, EUR;

$NT_{10,t}$ – planuojamos t metų VĮ nurašomo turto sąnaudos, EUR;

$ROI_{10,t}$ – planuojama t metų VĮ investicijų grąža, EUR;

$S_{10,t}$ – planuojamas t metų VĮ OPEX padidėjimas/sumažėjimas, sąlygotas teisės aktų pasikeitimų ir/ar kitų objektyvių (nuo STO nepriklausančių) veiksmų, arba STO priimtų sprendimų, didinančių OPEX, tačiau ne mažesniu dydžiu mažinančių kitas sąnaudas, ir šiems sprendimas yra pritarusi Taryba, EUR;

$OI_{10,t}$ – planuojamos t metų VĮ kitos pajamos, EUR;

$K_{10,t}$ – Tarybos nustatyta praėjusių laikotarpių VĮ investicijų grąžos korekcija, EUR;

$N_{INO10,t}$ – Įmonės energetikos inovacijoms įgyvendinti skirta metinė sąnaudų, finansuojamų per reguliuojamas elektros energijos kainas, dalis, kuri negali sudaryti daugiau kaip 0,5 proc. Tarybos nustatyto metinio pajamų lygio VĮ tinkluose (vertinamas Įmonės kreipimosi dėl energetikos inovacijos metu galiojantis Tarybos nustatytas pajamų lygis, iš jo eliminuojant praeitame laikotarpyje skirtą finansavimą energetikos inovacijoms ir neatsižvelgiant į sąnaudų / pajamų nuokrypius, įskaitant ir investicijų grąžos nuokrypius), skaičiuojama atsižvelgiant į Metodikos 82 punktą, EUR. Jeigu Įmonės diegiamai energetikos inovacijai skiriama kitų institucijų ir (ar) fondų parama, paramos dydžiu lygiomis dalimis mažinama Tarybos energetikos inovacijai įgyvendinti skirta metinė sąnaudų, finansuojamų per elektros energijos kainas, dalis ir Įmonės nuosavomis ir (ar) skolintomis lėšomis finansuota energetikos inovacijos sąnaudų dalis. Įmonė prie su energetikos inovacijų plėtojimu susijusių išlaidų ne mažesne dalimi, negu skyrė Taryba, turi prisidėti iš nuosavų ir (ar) skolintų lėšų.

$K_{LRAIC10,t}$ – Tarybos nustatyta korekcija, susijusi su skirtumu tarp LRAIC modelio planuoto nusidėvėjimo ir investicijų grąžos lygio ir faktinio LRAIC modelio optimizuotų ir neoptimizuotų pagrindinių tinklo elementų nusidėvėjimo ir investicijų grąžos lygio, susijusiu su investicijomis, nustatytomis pagal LRAIC modelį reguliavimo laikotarpiui, EUR;

$PD_{10,t}$ – t metų papildoma dedamoji, skirta Įmonės 10 metų investicijų planui įgyvendinti, EUR.

82. Energetikos inovacijoms įgyvendinti skiriamas finansavimas:

82.1. įmonei, bandomojoje energetikos inovacijų aplinkoje teikiančiai paslaugas, produktus, verslo sprendimus, tokių produktų ir paslaugų teikimo būdus, veiklos modelius, vadovaujantis Inovacijų aprašo 14.5 papunkčiu, pratęsus energetikos inovacijos bandymo terminą, finansavimas pagal Metodikos 81 punkto nuostatas pratęsimas iki energetikos inovacijos bandymo termino pabaigos;

82.2. įmonei tiek bandomojoje energetikos inovacijų aplinkoje, tiek ne bandomojoje energetikos inovacijų aplinkoje bandant technologijas į energetikos infrastruktūrą, pirmus metus finansavimas pagal Metodikos 81 punkto nuostatas skiriamas energetikos inovacijos įsigijimo vertei padengti bei eksploatacinėms sąnaudoms, antrais ir trečiais metais finansavimas pagal Metodikos 81 punkto nuostatas skiriamas tik eksploatacinėms sąnaudoms;

82.3. įmonei bandomojoje energetikos inovacijų aplinkoje bandant technologijas į energetikos infrastruktūrą, vadovaujantis Inovacijų aprašo 14.5 papunkčiu, pratęsus energetikos inovacijos bandymo terminą, finansavimas pagal Metodikos 81 punkto nuostatas energetikos inovacijos eksploatacinėms sąnaudoms pratęsimas iki energetikos inovacijos bandymo termino pabaigos;

82.4. įmonei, diegiančiai inovacijas bandomojoje energetikos inovacijų aplinkoje, Tarybai panaikinus teisę veikti bandomojoje energetikos inovacijų aplinkoje ir (arba) per dvejus metus nuo finansavimo energetikos inovacijoms taikymo pradžios Įmonei nepradėjus vykdytis energetikos inovacijų, vartotojams grąžinamos visos Įmonei skirtos ir per reguliuojamas elektros energijos kainas įsisavintos lėšos, susijusios su energetikos inovacijos diegimu, mažinant ateinančių metų pajamų lygį.

83. Koreguotos t metų OPEX' (be DU) sąnaudos atitinkamos įtampos tinkle apskaičiuojamos pagal formules:

$$OPEX(be\ DU)'_{04,t} = OPEX\ (be\ DU)_{04} \times IK_t \quad (46)$$

$$OPEX (be DU)'_{10,t} = OPEX (be DU)_{10} \times IK_t (47)$$

čia:

$OPEX (be DU)'_{04,t}$ – koreguotos t metų ŽĮ OPEX(be DU) sąnaudos, EUR;

$OPEX (be DU)_{04}$ – reguliavimo laikotarpio bazinės ŽĮ OPEX(be DU) sąnaudos, EUR;

$OPEX (be DU)'_{10,t}$ – koreguotos t metų VĮ OPEX (be DU) sąnaudos, EUR;

$OPEX (be DU)_{10}$ – reguliavimo laikotarpio bazinės VĮ OPEX(be DU) sąnaudos, EUR;

IK_t – t metų infliacijos koeficientas, kuris apskaičiuojamas pagal formulę:

$$IK_t = (1 + \frac{i_{t-e}}{100}) \times IK_{t-1} (48)$$

čia:

i_t – VKI pokytis metais t lyginant su atitinkamu indeksu metais $t-1$, proc. Jis nustatomas pagal Finansų ministerijos skelbiamus naujausius duomenis. Nesant Finansų ministerijos duomenų, nustatoma pagal Lietuvos banko duomenis;

e – efektyvumo koeficientas, proc.;

IK_{t-1} – $t-1$ metų infliacijos koeficientas. Pirmųjų naujojo reguliavimo laikotarpio metų prognozuojamoms sąnaudoms taikomas infliacijos koeficientas lygus vienetui, o sąnaudoms, nustatytoms pagal Metodikos 7.1.4 papunktį, įvertinus infliacijos koeficientą, apskaičiuotą pagal Metodikos 7.1.4 papunktyje numatytą formulę.

84. Koreguotos t metų OPEX(DU) sąnaudos atitinkamos įtampos tinkle apskaičiuojamos pagal formules:

$$OPEX (DU)'_{04,t} = OPEX_{(DU)04} \times DK_t (49)$$

$$OPEX (DU)'_{10,t} = OPEX_{(DU)10} \times DK_t (50)$$

čia:

$OPEX (DU)'_{04,t}$ – koreguotos t metų ŽĮ OPEX (DU) sąnaudos, EUR;

$OPEX (DU)_{04}$ – reguliavimo laikotarpio bazinės ŽĮ OPEX (DU) sąnaudos, EUR;

$OPEX(DU)'_{10,t}$ – koreguotos t metų VĮ OPEX (DU) sąnaudos, EUR;

$OPEX (DU)_{10}$ – reguliavimo laikotarpio bazinės VĮ OPEX (DU) sąnaudos, EUR;

DK_t – t metų darbo užmokesčio koregavimo koeficientas, kuris apskaičiuojamas pagal formulę:

$$DK_t = (1 + \frac{\Delta DU_{t-e}}{100}) \times DK_{t-1} (51)$$

čia:

ΔDU_t – vidutinio mėnesinio bruto darbo užmokesčio pokytis metais t lyginant su atitinkamu indeksu metais $t-1$, proc. Jis nustatomas pagal Finansų ministerijos skelbiamus naujausius duomenis;

e – efektyvumo koeficientas, proc.;

DK_{t-1} – $t-1$ metų darbo užmokesčio koregavimo koeficientas. Pirmųjų naujojo reguliavimo laikotarpio metų prognozuojamoms sąnaudoms taikomas infliacijos koeficientas lygus vienetui, o sąnaudoms, nustatytoms pagal Metodikos 7.2.6 papunktį, įvertinus darbo užmokesčio koregavimo koeficientą, apskaičiuotą pagal Metodikos 7.2.6 papunktyje numatytą formulę.

85. Tuo atveju, jeigu yra priimtas Tarybos sprendimas pratęsti reguliavimo laikotarpį, tai, esant STO prašymui ir pagrindimui, kad STO reikia aukštos kvalifikacijos specialistų ir konkuruojant dėl jų darbo rinkoje ir (ar) juos išlaikant faktiškai patiriamos ir (ar) planuojamos patirti didesnės darbo užmokesčio sąnaudos nei Tarybos nustatytos, pratęsto laikotarpio OPEX(DU) sąnaudos gali būti didinami atsižvelgiant į gerą praktinį pavyzdį turinčių palyginamų kitų energetikos įmonių lyginamosios analizės darbo užmokesčio duomenis arba atitinkamas paslaugas teikiančių sektoriaus įmonių darbo užmokesčio duomenis.

86. Koreguota t metų skirstymo paslaugos atitinkamos įtampos tinkle kainos viršutinė riba apskaičiuojama pagal formules:

$$T'_{04,t} = \frac{P'_{04,t}}{E_{04,t}} \times 100 \quad (52)$$

$$T'_{10,t} = \frac{P'_{10,t}}{E_{10,t}} \times 100 \quad (53)$$

čia:

$T'_{04,t}$ – koreguota t metų elektros energijos skirstymo paslaugos ŽĮ tinklais kainos viršutinė riba, ct/kWh;

$P'_{04,t}$ – koreguotos t metų STO ŽĮ tinkle leistinos pajamos, EUR;

$E_{04,t}$ – STO prognozuojamas paskirstyti elektros energijos kiekis ŽĮ tinklais t metais, kWh.

$T'_{10,t}$ – koreguota t metų elektros energijos skirstymo paslaugos VĮ tinklais kainos viršutinė riba, ct/kWh;

$P'_{10,t}$ – koreguotos t metų STO VĮ tinkle leistinos pajamos, EUR;

$E_{10,t}$ – STO prognozuojamas paskirstyti elektros energijos kiekis VĮ tinklais t metais, kWh.

IV SKYRIUS

ĮMONIŲ, BESIVERČIANČIŲ SKIRSTYMO VEIKLA, KURIŲ VEIKLOS TERITORIJOJE ESANČIŲ VARTOTOJŲ SKAIČIUS MAŽESNIS NEI 100 TŪKSTANČIŲ, KAINŲ VIRŠUTINIŲ RIBŲ NUSTATYMAS IR KOREGAVIMAS

87. Įmonėms, besiverčiančioms skirstymo veikla, kurių veiklos teritorijoje esančių vartotojų skaičius mažesnis nei 100 tūkstančių, elektros energijos skirstymo paslaugos ŽĮ ir VĮ tinklais kainos viršutinė riba visam reguliavimo laikotarpiui apskaičiuojama pirmiesiems reguliavimo laikotarpio metams STO atitinkamos įtampos tinkleuose leistinas pajamas padalijus iš planuojamo paskirstyti atitinkamos įtampos tinklais elektros energijos kiekio ir apskaičiuojama pagal formules:

$$T_{04} = \frac{P_{04}}{E_{04}} \times 100 \quad (54)$$

ir

$$T_{10} = \frac{P_{10}}{E_{10}} \times 100 \quad (55)$$

čia:

T_{04} – bazinė elektros energijos skirstymo paslaugos ŽĮ tinklais kainos viršutinė riba, ct/kWh;

P_{04} – pirmųjų reguliavimo laikotarpio metų STO ŽĮ tinkle leistinos pajamos, EUR;

E_{04} – STO prognozuojamas paskirstyti elektros energijos kiekis ŽĮ tinklais pirmaisiais reguliavimo laikotarpio metais, kWh.

T_{10} – elektros energijos skirstymo paslaugos VĮ tinklais kainos viršutinė riba pirmiesiems reguliavimo laikotarpio metams, ct/kWh;

P_{10} – pirmųjų reguliavimo laikotarpio metų STO VĮ tinkle leistinos pajamos, EUR;

E_{10} – STO prognozuojamas paskirstyti elektros energijos kiekis VĮ tinklais pirmaisiais reguliavimo laikotarpio metais, kWh.

88. Elektros energijos skirstymo paslaugų ŽĮ ir VĮ tinklais kainų viršutinės ribos kitiems reguliavimo laikotarpio metams yra koreguojamos dėl infliacijos, vidutinio darbo užmokesčio pokyčio, planuojamų technologinių sąnaudų, mokesčių, nusidėvėjimo sąnaudų ir investicijų grąžos pokyčių, inovacijų, atitinkančių Inovacijų apraše nurodytus kriterijus, įgyvendinimo bei prognozuojamo paskirstyti elektros energijos kiekio. Bazinės STO leistinos pajamos gali būti koreguojamos ir dėl kitų reikšmingų pajamų ir (ar) sąnaudų pokyčių, kuriuos sąlygojo teisės aktų pakeitimai ir (ar) kiti objektyvūs (nuo STO nepriklausantys) veiksniai, arba STO priimtų sprendimų, didinančių OPEX, tačiau ne mažesniu dydžiu mažinančių kitas sąnaudas, ir šiems sprendimas yra pritarusi Taryba.

89. Koreguotos t metų STO leistinos skirstymo paslaugos atitinkamos įtampos tinkle pajamos apskaičiuojamos pagal formules:

$$P'_{04,t} = OPEX(be\ DU)'_{04,t} + OPEX(DU)'_{04,t} + OPEX(PROJ)_{04,t} + M_{04,t} + S_{sr04,t} + S_{n04,t} + N_{04,t} + NT_{04,t} + ROI_{04,t} + S_{04,t} - OI_{04,t} - K_{04,t} + N_{INO\ 04,t} \quad (56)$$

$$P'_{10,t} = OPEX(be\ DU)'_{10,t} + OPEX(DU)'_{10,t} + OPEX(PROJ)_{10,t} + M_{10,t} + S_{sr10,t} + S_{n10,t} + N_{10,t} + NT_{10,t} + ROI_{10,t} + S_{10,t} - OI_{10,t} - K_{10,t} + N_{INO\ 10,t} \quad (57)$$

čia:

$P'_{04,t}$ – koreguotos t metų STO ŽĮ tinkle leistinos pajamos, EUR;

$OPEX(be\ DU)'_{04,t}$ – koreguotos t metų ŽĮ OPEX(*be DU*) sąnaudos, EUR;

$OPEX(DU)'_{04,t}$ – koreguotos t metų ŽĮ OPEX(*DU*) sąnaudos, EUR;

$OPEX(PROJ)_{04,t}$ – su Taryba suderintų OPEX projektų sąnaudos, EUR;

$M_{04,t}$ – planuojami t metų ŽĮ mokesčiai, EUR;

$S_{sr04,t}$ – planuojamos t metų ŽĮ elektros energijos pirkimo sąnaudos savoms reikmėms padengti, EUR;

$S_{n04,t}$ – planuojamos t metų ŽĮ elektros energijos pirkimo sąnaudos elektros energijos sąnaudoms technologiniuose įrenginiuose padengti, EUR;

$N_{04,t}$ – planuojamos t metų ŽĮ nusidėvėjimo sąnaudos, EUR;

$NT_{04,t}$ – planuojamos t metų ŽĮ nurašomo turto sąnaudos, EUR;

$ROI_{04,t}$ – planuojamos t metų ŽĮ investicijų grąža, EUR;

$S_{04,t}$ – planuojamas t metų ŽĮ OPEX padidėjimas/sumažėjimas, sąlygotas teisės aktų pasikeitimų ir/ar kitų objektyvių (nuo STO nepriklausančių) veiksnių, arba STO priimtų sprendimų, didinančių OPEX, tačiau ne mažesniu dydžiu mažinančių kitas sąnaudas, ir šiems sprendimas yra pritarusi Taryba, EUR;

$OI_{04,t}$ – planuojamos t metų ŽĮ kitos pajamos, EUR;

$K_{04,t}$ – Tarybos nustatyta praėjusių laikotarpių ŽĮ investicijų grąžos korekcija, EUR;

$N_{INO04,t}$ – Įmonės energetikos inovacijoms įgyvendinti skirta metinė sąnaudų, finansuojamų per reguliuojamas elektros energijos kainas, dalis, kuri negali sudaryti daugiau kaip 0,5 proc. Tarybos nustatyto metinio pajamų lygio ŽĮ tinkluose (vertinamas Įmonės kreipimosi dėl energetikos inovacijos metu galiojantis Tarybos nustatytas pajamų lygis, iš jo eliminuojant praeitame laikotarpyje skirtą finansavimą energetikos inovacijoms ir neatsižvelgiant į sąnaudų / pajamų nuokrypius, įskaitant ir investicijų grąžos nuokrypius), skaičiuojama atsižvelgiant į Metodikos 90 punktą, Eur. Jeigu Įmonės diegiamai energetikos inovacijai skiriama kitų institucijų ir (ar) fondų

parama, paramos dydžiu lygiomis dalimis mažinama Tarybos energetikos inovacijai įgyvendinti skirta metinė sąnaudų, finansuojamų per elektros energijos kainas, dalis ir Įmonės nuosavomis ir (ar) skolintomis lėšomis finansuota energetikos inovacijos sąnaudų dalis. Įmonė prie su energetikos inovacijų plėtojimu susijusių išlaidų ne mažesne dalimi, negu skyrė Taryba turi prisidėti iš nuosavų ir (ar) skolintų lėšų;

$P'_{10,t}$ – koreguotos t metų STO VĮ tinkle leistinos pajamos, EUR;

$OPEX (be DU)'_{10,t}$ – koreguotos t metų VĮ OPEX(be DU) sąnaudos, EUR ;

$OPEX (DU)'_{10,t}$ – koreguotos t metų VĮ OPEX (DU) sąnaudos, EUR ;

$OPEX(PROJ)_{10,t}$ – su Taryba suderintų OPEX projektų sąnaudos, EUR;

$M_{10,t}$ – planuojami t metų VĮ mokesčiai, EUR;

$S_{sr10,t}$ – planuojamos t metų VĮ elektros energijos pirkimo sąnaudos savoms reikmėms padengti, EUR;

$S_{n10,t}$ – planuojamos t metų VĮ elektros energijos pirkimo sąnaudos elektros energijos sąnaudoms technologiniuose įrenginiuose padengti, EUR;

$N_{10,t}$ – planuojamos t metų VĮ nusidėvėjimo sąnaudos, EUR;

$NT_{10,t}$ – planuojamos t metų VĮ nurašomo turto sąnaudos, EUR;

$ROI_{10,t}$ – planuojama t metų VĮ investicijų grąža, EUR;

$S_{10,t}$ – planuojamas t metų VĮ OPEX padidėjimas/sumažėjimas, sąlygotas teisės aktų pasikeitimų ir/ar kitų objektyvių (nuo STO nepriklausančių) veiksnių, arba STO priimtų sprendimų, didinančių OPEX, tačiau ne mažesniu dydžiu mažinančių kitas sąnaudas, ir šiems sprendimas yra pritarusi Taryba, EUR;

$OI_{10,t}$ – planuojamos t metų VĮ kitos pajamos, EUR;

$K_{10,t}$ – Tarybos nustatyta praėjusių laikotarpių VĮ investicijų grąžos korekcija, EUR;

$N_{INO10,t}$ – Įmonės energetikos inovacijoms įgyvendinti skirta metinė sąnaudų, finansuojamų per reguliuojamas elektros energijos kainas, dalis, kuri negali sudaryti daugiau kaip 0,5 proc. Tarybos nustatyto metinio pajamų lygio VĮ tinkluose (vertinamas Įmonės kreipimosi dėl energetikos inovacijos metu galiojantis Tarybos nustatytas pajamų lygis, iš jo eliminuojant praeitame laikotarpyje skirtą finansavimą energetikos inovacijoms ir neatsižvelgiant į sąnaudų / pajamų nuokrypius, įskaitant ir investicijų grąžos nuokrypius), skaičiuojama atsižvelgiant į Metodikos 90 punktą, Eur. Jeigu Įmonės diegiamai energetikos inovacijai skiriama kitų institucijų ir (ar) fondų parama, paramos dydžiu lygiomis dalimis mažinama Tarybos energetikos inovacijai įgyvendinti skirta metinė sąnaudų, finansuojamų per elektros energijos kainas, dalis ir Įmonės nuosavomis ir (ar) skolintomis lėšomis finansuota energetikos inovacijos sąnaudų dalis. Įmonė prie su energetikos inovacijų plėtojimu susijusių išlaidų ne mažesne dalimi, negu skyrė Taryba turi prisidėti iš nuosavų ir (ar) skolintų lėšų, EUR.

90. Energetikos inovacijoms įgyvendinti skiriamas finansavimas:

90.1. įmonei, bandomojoje energetikos inovacijų aplinkoje teikiančiai paslaugas, produktus, verslo sprendimus, tokių produktų ir paslaugų teikimo būdus, veiklos modelius, vadovaujantis Inovacijų aprašo 14.5 papunkčiu, pratęsus energetikos inovacijos bandymo terminą, finansavimas pagal Metodikos 89 punkto nuostatas pratęsiamas iki energetikos inovacijos bandymo termino pabaigos;

90.2. įmonei tiek bandomojoje energetikos inovacijų aplinkoje, tiek ne bandomojoje energetikos inovacijų aplinkoje bandant technologijas į energetikos infrastruktūrą, pirmus metus finansavimas pagal Metodikos 89 punkto nuostatas skiriamas energetikos inovacijos įsigijimo vertei padengti bei eksploatacinėms sąnaudoms, antrais ir trečiais metais finansavimas pagal Metodikos 89 punkto nuostatas skiriamas tik eksploatacinėms sąnaudoms;

90.3. įmonei bandomojoje energetikos inovacijų aplinkoje bandant technologijas į energetikos infrastruktūrą, vadovaujantis Inovacijų aprašo 14.5 papunkčiu, pratęsus energetikos inovacijos bandymo terminą, finansavimas pagal Metodikos 89 punkto nuostatas energetikos

inovacijos eksploatacinėms sąnaudoms pratęsimas iki energetikos inovacijos bandymo termino pabaigos;

90.4. Įmonei, diegiančiai energetikos inovacijas bandomojoje energetikos inovacijų aplinkoje, Tarybai panaikinus teisę veikti bandomojoje energetikos inovacijų aplinkoje ir (arba) per dvejus metus nuo finansavimo energetikos inovacijoms taikymo pradžios Įmonei nepradėjus vykdyti energetikos inovacijų, vartotojams grąžinamos visos Įmonei skirtos ir per reguliuojamas elektros energijos kainas įsisavintos lėšos, susijusios su energetikos inovacijos diegimu, mažinant ateinančių metų pajamų lygį.

91. Koreguotos t metų OPEX(be DU) sąnaudos atitinkamos įtampos tinkle apskaičiuojami pagal formules:

$$OPEX(be DU)'_{04,t} = OPEX(be DU)_{04} \times IK_t (58)$$

$$OPEX(be DU)'_{10,t} = OPEX(be DU)_{10} \times IK_t (59)$$

čia:

$OPEX (be DU)'_{04,t}$ – koreguotos t metų ŽĮ OPEX(be DU) sąnaudos, EUR;

$OPEX (be DU)_{04}$ – reguliavimo laikotarpio bazinės ŽĮ OPEX(be DU) sąnaudos, EUR;

$OPEX (be DU)'_{10,t}$ – koreguotos t metų VĮ OPEX (be DU) sąnaudos, EUR;

$OPEX (be DU)_{10}$ – reguliavimo laikotarpio bazinės VĮ OPEX(be DU) sąnaudos, EUR;

IK_t – t metų infliacijos koeficientas, kuris apskaičiuojamas pagal formulę:

$$IK_t = (1 + \frac{i_t - e}{100}) \times IK_{t-1} (60)$$

čia:

i_t – VKI pokytis metais t lyginant su atitinkamu indeksu metais $t-1$, %. Jis nustatomas pagal Finansų ministerijos skelbiamus naujausius duomenis. Nesant Finansų ministerijos duomenų, nustatoma pagal Lietuvos banko duomenis;

e – efektyvumo koeficientas, %;

IK_{t-1} – $t-1$ metų infliacijos koeficientas. Pirmųjų naujojo reguliavimo laikotarpio metų prognozuojamoms sąnaudoms taikomas infliacijos koeficientas lygus vienetai, o sąnaudoms, nustatytoms pagal Metodikos 29.1.4 papunktį, įvertinus infliacijos koeficientą, apskaičiuotą pagal Metodikos 29.1.4 papunktyje numatytą formulę.

92. Koreguotos t metų OPEX(DU) sąnaudos atitinkamos įtampos tinkle apskaičiuojami pagal formules:

$$OPEX(DU)'_{04,t} = OPEX(DU)_{04} \times DK_t (61)$$

$$OPEX(DU)'_{10,t} = OPEX(DU)_{10} \times DK_t (62)$$

čia:

$OPEX (DU)'_{04,t}$ – koreguotos t metų ŽĮ OPEX (DU) sąnaudos;

$OPEX (DU)_{04}$ – reguliavimo laikotarpio bazinės ŽĮ OPEX (DU) sąnaudos;

$OPEX (DU)'_{10,t}$ – koreguotos t metų VĮ OPEX (DU) sąnaudos;

$OPEX (DU)_{10}$ – reguliavimo laikotarpio bazinės VĮ OPEX (DU) sąnaudos;

DK_t – t metų darbo užmokesčio koregavimo koeficientas, kuris apskaičiuojamas pagal formulę:

$$DK_t = \left(1 + \frac{\Delta DU_{t-e}}{100}\right) \times DK_{t-1} \quad (63)$$

čia:

ΔDU_t – vidutinio mėnesinio bruto darbo užmokesčio pokytis metais t lyginant su atitinkamu indeksu metais $t-1$, proc. Jis nustatomas pagal Finansų ministerijos skelbiamus naujausius duomenis;

e – efektyvumo koeficientas, proc.;

DK_{t-1} – $t-1$ metų darbo užmokesčio koregavimo koeficientas. Pirmųjų naujojo reguliavimo laikotarpio metų prognozuojamoms sąnaudoms taikomas infliacijos koeficientas lygus vienetui, o sąnaudoms, nustatytoms pagal Metodikos 29.2.6 papunktį, įvertinus darbo užmokesčio koregavimo koeficientą, apskaičiuotą pagal Metodikos 29.2.6 papunktyje numatytą formulę..

93. Tuo atveju, jeigu yra priimtas Tarybos sprendimas pratęsti reguliavimo laikotarpį, tai, esant įmonės prašymui ir pagrindimui, kad jai reikia aukštos kvalifikacijos specialistų ir konkuruojant dėl jų darbo rinkoje ir (ar) juos išlaikant faktiškai patiriamos ir (ar) planuojamos patirti didesnės darbo užmokesčio sąnaudos nei Tarybos nustatytos, pratęsto laikotarpio OPEX(DU) sąnaudos gali būti didinamos atsižvelgiant į gerą praktinį pavyzdį turinčių palyginamų kitų energetikos įmonių lyginamosios analizės darbo užmokesčio duomenis arba atitinkamas paslaugas teikiančių sektoriaus įmonių darbo užmokesčio duomenis.

94. Koreguota t metų skirstymo paslaugos atitinkamos įtampos tinkle kainos viršutinė riba apskaičiuojama pagal formules:

$$T'_{04,t} = \frac{P'_{04,t}}{E_{04,t}} \times 100 \quad (64)$$

$$T'_{10,t} = \frac{P'_{10,t}}{E_{10,t}} \times 100 \quad (65)$$

čia:

$T'_{04,t}$ – koreguota t metų elektros energijos skirstymo paslaugos ŽĮ tinklais kainos viršutinė riba, ct/kWh;

$P'_{04,t}$ – koreguotos t metų STO ŽĮ tinkle leistinos pajamos, EUR;

$E_{04,t}$ – STO prognozuojamas paskirstyti elektros energijos kiekis ŽĮ tinklais t metais, kWh.

$T'_{10,t}$ – koreguota t metų elektros energijos skirstymo paslaugos VĮ tinklais kainos viršutinė riba, ct/kWh;

$P'_{10,t}$ – koreguotos t metų STO VĮ tinkle leistinos pajamos, EUR;

$E_{10,t}$ – STO prognozuojamas paskirstyti elektros energijos kiekis VĮ tinklais t metais, kWh.

95. Tarybos motyvuotu sprendimu elektros energijos skirstymo paslaugos VĮ ir ŽĮ tinkluose kainų viršutinės ribos gali būti koreguojamos skirtumu tarp skirstymo tinklų operatoriaus garantiniam elektros energijos tiekimui vykdyti patirtų sąnaudų ir iš garantinio elektros energijos tiekimo gautų pajamų, atsižvelgiant į tai, kurios įtampos tinkluose yra patiriamos garantinio elektros energijos tiekimo paslaugos sąnaudos ir gaunamos garantinio elektros energijos tiekimo paslaugos pajamos.

V SKYRIUS

SKIRSTYMO PASLAUGOS BUITINIAMS VARTOTOJAMS PAPILDOMOS DEDAMOSIOS, SKIRTOS SKIRTUMUI TARP VISUOMENINIO TIEKĖJO FAKTINIŲ IR PROGNOZUOTŲ PAGRISTŲ SĄNAUDŲ KOMPENSUOTI, NUSTATYMAS

96. Papildoma dedamoji prie buitiniams vartotojams t metų skirstymo paslaugos kainos, nustatoma padengti visuomeninio tiekėjo, kuris veikė STO skirstymo veiklos licencijoje nurodytoje

teritorijoje, elektros energijos įsigijimo sąnaudų skirtumui, susidariusiam tarp Tarybos nustatytų ir faktinių kainų bei pagrįstų sąnaudų, taip pat skirtumui tarp Tarybos nustatytų ir prognozuojamų kainų už likusį laikotarpį, kuriam galioja nustatyti visuomeniniai elektros energijos tarifai, Tarybos sprendimais numatytų ir visuomeninio tiekėjo faktiškai pagrįstų sąnaudų, patirtų iki 2022 m. gruodžio 31 d. (įskaitant ir pinigų kainą), skirtumui, visuomeninio tiekėjo patirtoms sąnaudoms dėl elektros energijos rinkos liberalizavimo ir STO patirtų pagrįstų sąnaudų, susijusių su suvartotos elektros energijos išlaidų dalinio kompensavimo buitiniams vartotojams, apskaičiavimo ir išmokėjimo administravimu. Nustatant papildomos dedamosios dydį, įvertinami Energetikos įstatymo 19² straipsnyje nurodytų suvartotos elektros energijos kainos dalies kompensavimo buitiniams vartotojams dydžiai, jei tokie patvirtinami. Skirstymo paslaugos t metų kainos buitiniams vartotojams papildoma dedamoji (ST_t) apskaičiuojama pagal formulę:

$$ST_t = \frac{(T_t - P_t + KS_{adm,t})}{E_{Bt}} - KS_t \quad (66)$$

čia:

ST_t – skirstymo paslaugos t metų kainos buitiniams vartotojams papildoma dedamoji, EUR/kWh;

T_t – pagal Metodikos 97 punktą apskaičiuota suma, kurią STO t metais turi kompensuoti visuomeniniam tiekėjui, kuris veikė STO skirstymo veiklos licencijoje nurodytoje teritorijoje, EUR;

P_t – pagal Metodikos 97 punktą apskaičiuota suma, kurią visuomeninis tiekėjas, veikiantis STO skirstymo veiklos licencijoje nurodytoje teritorijoje, turi kompensuoti STO t metais, EUR;

$KS_{adm,t}$ – pagal Metodikos 98 punktą įvertinta STO, kurio veiklos teritorijoje esančių vartotojų skaičius didesnis kaip 100 tūkstančių, patirtų pagrįstų sąnaudų suma t metais, EUR;

KS_t – pagal Energetikos įstatymo 19² straipsnį skirta papildomos dedamosios prie persiuntimo paslaugos kainos kompensacija, EUR/kWh;

$E_{B,t}$ – STO prognozuojamas buitiniams vartotojams paskirstyti elektros energijos kiekis t metais, kWh.

Punkto pakeitimai:

Nr. [O3E-746](#), 2022-05-26, paskelbta TAR 2022-05-26, i. k. 2022-11086

97. Apskaičiuojant sumą (T_t), kurią STO turi kompensuoti t metais visuomeniniam tiekėjui, veikiančiam STO skirstymo veiklos licencijoje nurodytoje teritorijoje, ir sumą (P_t), kurią visuomeninis tiekėjas, veikiantis STO skirstymo veiklos licencijoje nurodytoje teritorijoje, turi kompensuoti STO t metais bei jų skirtumą yra įvertinama:

97.1. skirtumas, susidaręs iki $t-1$ metų rugsėjo 30 d. tarp visuomeninio tiekėjo faktiškai surinktų lėšų ir pagrįstų sąnaudų teikiant visuomeninio tiekimo paslaugą, arba šio skirtumo t metais kompensuotina dalis įskaitant pinigų kainą, jeigu Tarybos sprendimu šio skirtumo kompensavimas išdėstytas per ilgesnį nei vienerių metų laikotarpį. Apskaičiuojant skirtumą įskaičiuojamas dėl prognozuotos elektros energijos įsigijimo kainos ir faktinės elektros energijos įsigijimo kainos neatitikimo susidaręs skirtumas, apskaičiuotas pagal Metodikos 115, 116-117 punktų nuostatas, prognozuotų ir faktiškai patirtų pagrįstų veiklos sąnaudų skirtumas, taip pat dėl visuomeninio tiekėjo visuomeninės elektros energijos kainos viršutinėje riboje taikytų ir faktinių elektros energijos skirstymo paslaugų VĮ ir ŽŪ tinkluose kainų viršutinių ribų skirtumo, vienam visuomeniniam tiekėjui veikiant kelių skirstomųjų tinklų operatorių licencijuojamos veiklos teritorijose, apskaičiuoto vadovaujantis Metodikos 119 punktu, susidariusi sąnaudų suma.

97.2. prognozuojamas skirtumas tarp visuomeniniam tiekėjui leistinų gauti lėšų ir numatomų patirti sąnaudų, už $t-1$ metų likusį laikotarpį, kuriam galioja nustatyti visuomeniniai elektros energijos tarifai. Apskaičiuojant skirtumą, pagal Metodikos 115¹ punktą, Tarybos sprendimu įskaičiuojamas dėl Tarybos prognozuotos (nustatytos) elektros energijos įsigijimo kainos likusiam tarifų galiojimo laikotarpiui ir prognozuojamos faktinės elektros energijos įsigijimo kainos

šiuo laikotarpiu neatitikimo susidarysiantis skirtumas. Ši nuostata taikytina tais atvejais, kai siekiama kainų pokyčių amortizavimo (sušvelninimo) ateities laikotarpiams.

97.3. visuomeninio tiekėjo iki $t-1$ metų rugsėjo 30 d. faktiškai patirtos sąnaudos dėl elektros energijos rinkos liberalizavimo.

97.4. skirtumas, susidaręs tarp $t-2$ metais į papildomą dedamąją įskaičiuotų sąnaudų ir faktiškai $t-2$ metais surinktų lėšų.

Suma, kurią STO turi kompensuoti t metais visuomeniniam tiekėjui, veikiančiam STO skirstymo veiklos licencijoje nurodytoje teritorijoje, yra lygi teigiamam skirtumui $T_t - P_t$, o suma, kurią šis visuomeninis tiekėjas, turi kompensuoti STO t metais yra lygi neigiamam skirtumui $T_t - P_t$.

Punkto pakeitimai:

Nr. [03E-746](#), 2022-05-26, paskelbta TAR 2022-05-26, i. k. 2022-11086

98. Taryba papildomoje dedamojoje įvertina STO, kurio veiklos teritorijoje esančių vartotojų skaičius didesnis kaip 100 tūkstančių, iki $t-1$ metų rugsėjo 30 d. patirtas pagrįstas sąnaudas ($KS_{adm,t}$), susijusias su Energetikos įstatymo 19² straipsnyje nurodyto dalinio kompensavimo apskaičiavimo ir išmokėjimo administravimu, kai toks kompensavimas buvo vykdytas.

Punkto pakeitimai:

Nr. [03E-746](#), 2022-05-26, paskelbta TAR 2022-05-26, i. k. 2022-11086

99. Neteko galios nuo 2022-05-27

Punkto naikinimas:

Nr. [03E-746](#), 2022-05-26, paskelbta TAR 2022-05-26, i. k. 2022-11086

100. Tarybos motyvuotu sprendimu Metodikos 97 punkte nurodyto skirtumo kompensavimas gali būti išdėstomas per ilgesnį nei vienerių metų laikotarpį, tačiau šis laikotarpis turi baigtis ne vėliau kaip 2027 m. gruodžio 31 d. Kai šio skirtumo kompensavimas išdėstomas per ilgesnį nei vienerių metų laikotarpį, pirmais ir vėlesniais metais įvertinama po pirmų metų kompensuotinių skirtumo dalių pinigų kaina, kuri įskaičiuojama į atitinkamai Metodikos 97 punkte nurodytą sumą t metais. Pinigų kainos nustatymui taikoma skolinto kapitalo kainos viršutinė riba, nurodyta Tarybos tinklalapio skiltyje „WACC skaičiavimo duomenys“ (toliau – palūkanų norma). Tuo atveju, jei skirtumo kompensavimas paskirstomas per ilgesnį nei vienerių metų laikotarpį, šioms sumoms palūkanos taikomos ir nustatomoje kainoje įvertinamos tokia tvarka: einamaisiais metais nustatant t metų (pirmų metų) kompensuojamą dydį, pirmaisiais metais grąžinamoms sumoms palūkanos netaikomos, o ateities periodais (antrais ir vėlesniais metais) numatomoms grąžinti sumoms taikoma visa palūkanų norma; sekančiais metais nustatant t metų (antrų, trečių ir t.t.) kompensuojamą dydį, grąžinamoms sumoms taikoma $\frac{1}{2}$ palūkanų normos, o ateities periodams numatomoms grąžinti sumoms taikoma visa palūkanų norma.

Punkto pakeitimai:

Nr. [03E-746](#), 2022-05-26, paskelbta TAR 2022-05-26, i. k. 2022-11086

101. STO prognozuojamas buitiniams vartotojams paskirstyti elektros energijos kiekis atitinkamais tinklais t metais apskaičiuojamas taikant Metodikos 27 punkto nuostatas.

102. Vienam visuomeniniam tiekėjui veikiant kelių STO licencijuojamos veiklos teritorijose, papildoma dedamoji (ST_t) apskaičiuojama bei kompensuojama kiekvienam STO individualiai, vadovaujantis Metodikos 96 punktu.

102¹. Skirstymo paslaugos t metų kainos buitiniams vartotojams papildoma dedamoji (ST_t) gali būti perskaičiuojama ne dažniau kaip du kartus per metus, kai yra esminių vieno ar kelių veiksmų (įskaitant nuo rinkos dalyvių nepriklausančius), kuriais remiantis buvo nustatyta papildoma dedamoji, pokyčių. Tuo atveju jei yra patvirtinami Energetikos įstatymo 19² straipsnio 2 dalies 1 punkto a papunktyje nurodyti kompensacijų dydžiai pirmoje metų pusėje, nustatytos

metinės papildomos dedamosios dydis nėra perskaičiuojamas, o ateinančiam laikotarpiui papildoma dedamoji nustatoma kaip metinės galiojančios papildomos dedamosios ir papildomos dedamosios, apskaičiuotos atskirai ateinančiam laikotarpiui suma, kuri sumažinama nustatytu kompensacijos dydžiu. Perskaičiuojant / koreguojant papildomą dedamąją pirmoje metų pusėje, Metodikos 97 punkto 97.1 papunktyje nurodyta informacija teikiama už $t-2$ metų laikotarpį nuo spalio 1 d. iki gruodžio 31 d. ir $t-1$ metų laikotarpį nuo sausio 1 d. iki balandžio 30 d., o Metodikos 97 punkto 97.2 papunktyje nurodyta informacija teikiama už $t-1$ metų laikotarpį nuo gegužės 1 d. iki birželio 30 d.

Papildyta punktu:

Nr. [O3E-746](#), 2022-05-26, paskelbta TAR 2022-05-26, i. k. 2022-11086

VI SKYRIUS

VISUOMENINIO TIEKIMO PASLAUGOS KAINOS VIRŠUTINĖS RIBOS NUSTATYMAS IR KOREGAVIMAS

103. Visuomeninio tiekimo paslaugos kainos viršutinė riba visam reguliavimo laikotarpiui apskaičiuojama pirmiesiems reguliavimo laikotarpio metams visuomeninio tiekėjo leistinas pajamas padalijus iš planuojamo parduoti elektros energijos kiekio ir apskaičiuojama pagal formulę:

$$T_{vt} = \frac{P_{vt}}{E_{vt}} \times 100 \quad (67)$$

čia:

T_{vt} – elektros energijos visuomeninio tiekimo paslaugos kainos viršutinė riba pirmiesiems reguliavimo periodo metams, ct/kWh;

P_{vt} – pirmųjų reguliavimo laikotarpio metų visuomeninio tiekėjo leistinos pajamos, EUR;

E_{vt} – visuomeninio tiekėjo prognozuojamas parduoti elektros energijos kiekis pirmaisiais reguliavimo laikotarpio metais, kWh.

104. Elektros energijos visuomeninio tiekimo paslaugos kainos viršutinė riba kitiems reguliavimo laikotarpio metams yra koreguojama dėl infliacijos, vidutinio darbo užmokesčio pokyčio, mokesčių, nusidėvėjimo ir investicijų grąžos pokyčių bei prognozuojamo parduoti elektros energijos kiekio. Bazinės visuomeninio tiekėjo leistinos pajamos gali būti koreguojamos ir dėl kitų reikšmingų pajamų ir (ar) sąnaudų pokyčių, kuriuos sąlygojo teisės aktų pakeitimai ir (ar) kiti objektų vūs (nuo Įmonės nepriklausantys) veiksniai.

105. Koreguotos t metų visuomeninio tiekėjo leistinos pajamos apskaičiuojamos pagal formulę:

$$P'_{vt,t} = (OPEX(be DU)'_{vt,t} + OPEX(DU)'_{vt,t}) \times L_t + M_{vt,t} + N_{vt,t} + NT_{vt,t} + ROI_{vt,t} + S_{vt,t} - OI_{vt,t} - K_{vt,t} \quad (68)$$

čia:

$P'_{vt,t}$ – koreguotos t metų visuomeninio tiekėjo leistinos pajamos, EUR;

$OPEX(be DU)'_{vt,t}$ – koreguotos t metų OPEX (be DU) sąnaudos (neįvertinus elektros energijos tiekimo rinkos liberalizavimo įtakos), EUR;

$OPEX(DU)'_{vt,t}$ – koreguotos t metų OPEX (DU) sąnaudos (neįvertinus elektros energijos tiekimo rinkos liberalizavimo įtakos), EUR;

L_t – elektros energijos tiekimo rinkos liberalizavimo etapo įtakos t metais koeficientas, apskaičiuotas pagal Metodikos 110 punkte nurodytą formulę;

$M_{vt,t}$ – planuojami t metų mokesčiai, EUR;

$N_{vt,t}$ – planuojamos t metų nusidėvėjimo sąnaudos, EUR;

$NT_{vt,t}$ – planuojamos t metų nurašomo turto sąnaudos, EUR;
 $ROI_{vt,t}$ – planuojamos t metų investicijų grąža, EUR;
 $S_{vt,t}$ – planuojamas t metų OPEX padidėjimas/sumažėjimas, sąlygotas teisės aktų pasikeitimų ir/ar kitų objektyvių (nuo Įmonės nepriklausančių) veiksnių, EUR;
 $OI_{vt,t}$ – planuojamos t metų kitos pajamos, EUR;
 $K_{vt,t}$ – Tarybos nustatyta praėjusių laikotarpių investicijų grąžos korekcija, EUR;
 106. Koreguotos t metų visuomeninio tiekėjo OPEX' (be DU) sąnaudos apskaičiuojami pagal formulę:

$$OPEX(be\ DU)'_{vt,t} = OPEX(be\ DU)_{vt} \times IK_t (69)$$

čia:

$OPEX (be\ DU)'_{vt,t}$ – koreguotos t metų OPEX (be DU) sąnaudos;
 $OPEX (be\ DU)_{vt}$ – reguliavimo laikotarpio bazinės OPEX (be DU) sąnaudos;
 IK_t – t metų infliacijos koeficientas, kuris apskaičiuojamas pagal formulę:

$$IK_t = (1 + \frac{i_t - e}{100}) \times IK_{t-1} (70)$$

čia:

i_t – VKI pokytis metais t lyginant su atitinkamu indeksu metais $t-1$, proc. Jis nustatomas pagal Finansų ministerijos skelbiamus naujausius duomenis. Nesant Finansų ministerijos duomenų, nustatoma pagal Lietuvos banko duomenis;

e – efektyvumo koeficientas, proc.;

IK_{t-1} – $t-1$ metų infliacijos koeficientas. Pirmųjų naujojo reguliavimo laikotarpio metų prognozuojamoms sąnaudoms taikomas infliacijos koeficientas lygus vienetui, o sąnaudoms, nustatytoms pagal Metodikos 29.1.4 papunktį, įvertinus infliacijos koeficientą, apskaičiuotą pagal Metodikos 29.1.4 papunktyje numatytą formulę.

107. Koreguotos t metų visuomeninio tiekėjo OPEX (DU)' sąnaudos yra apskaičiuojamos pagal formulę:

$$OPEX(DU)'_{vt,t} = OPEX(DU)_{vt} \times DK_t (71)$$

čia:

$OPEX (DU)'_{vt,t}$ – koreguotos t metų OPEX (DU) sąnaudos;
 $OPEX (DU)_{vt}$ – reguliavimo laikotarpio bazinės OPEX (DU) sąnaudos;

DK_t – t metų darbo užmokesčio koregavimo koeficientas, kuris apskaičiuojamas pagal formulę:

$$DK_t = (1 + \frac{\Delta DU_{t-e}}{100}) \times DK_{t-1} (72)$$

čia:

ΔDU_t – vidutinio mėnesinio bruto darbo užmokesčio pokytis metais t lyginant su atitinkamu indeksu metais $t-1$, proc. Jis nustatomas pagal Finansų ministerijos skelbiamus naujausius duomenis;

e – efektyvumo koeficientas, proc.;

DK_{t-1} – $t-1$ metų darbo užmokesčio koregavimo koeficientas. Pirmųjų naujojo reguliavimo laikotarpio metų prognozuojamoms sąnaudoms taikomas infliacijos koeficientas lygus vienetui, o sąnaudoms, nustatytoms pagal Metodikos 29.2.6 papunktį, įvertinus darbo užmokesčio koregavimo koeficientą, apskaičiuotą pagal Metodikos 29.2.6 papunktyje numatytą formulę.

108. Tuo atveju, jeigu yra priimtas Tarybos sprendimas pratęsti reguliavimo laikotarpį, tai, esant įmonės prašymui ir pagrindimui, kad jai reikia aukštos kvalifikacijos specialistų ir konkuruojant dėl jų darbo rinkoje ir (ar) juos išlaikant faktiškai patiriamos ir (ar) planuojamos patirti didesnės darbo užmokesčio sąnaudos nei Tarybos nustatytos, pratęsto laikotarpio OPEX(DU) sąnaudos gali būti didinamos atsižvelgiant į gerą praktinį pavyzdį turinčių palyginamų kitų energetikos įmonių lyginamosios analizės darbo užmokesčio duomenis arba atitinkamas paslaugas teikiančių sektoriaus įmonių darbo užmokesčio duomenis.

109. Elektros energijos tiekimo rinkos liberalizavimo etapo įtakos t metais koeficientas (L_t) apskaičiuojamas pagal formulę:

$$L_t = \frac{P_t}{P_{2020}} \quad (73)$$

čia:

L_t – elektros energijos tiekimo rinkos liberalizavimo etapo įtakos t metais koeficientas;

P_{2020} – objektų, kuriems visuomeninis tiekėjas teikė elektros energijos tiekimo paslaugą 2020 metų pradžioje, skaičius, vnt.;

P_t – prognozuojamas objektų, kuriems t metų pradžioje visuomeninis tiekėjas turės teikti elektros energijos tiekimo paslaugą, įvertinus Elektros energetikos įstatymo 43 straipsnio 1 dalies nuostatas ir kitas žinomas aplinkybes, skaičius, vnt.

110. Koreguota t metų elektros energijos visuomeninio tiekimo paslaugos kainos viršutinė riba apskaičiuojama pagal formulę:

$$T'_{vt,t} = \frac{P'_{vt,t}}{E_{vt,t}} \times 100 \quad (74)$$

čia:

$T'_{vt,t}$ – koreguota t metų elektros energijos visuomeninio tiekimo paslaugos kainos viršutinė riba, ct/kWh;

$P'_{vt,t}$ – koreguotos t metų visuomeninio tiekėjo leistinos pajamos, EUR;

$E_{vt,t}$ – visuomeninio tiekėjo prognozuojamas parduoti elektros energijos kiekis t metais, kWh.

VII SKYRIUS VISUOMENINIŲ KAINŲ VIRŠUTINIŲ RIBŲ NUSTATYMAS

111. Vartotojams, kuriems pagal Elektros energetikos įstatymą ir kitus teisės aktus visuomeninis tiekėjas privalo tiekti elektros energiją, visuomeninės elektros energijos kainos viršutinė riba skaičiuojama sumuojant elektros energijos įsigijimo kainą, visuomeninio tiekimo paslaugos, perdavimo paslaugos AĮ tinklais kainos viršutinę ribą, sisteminių paslaugų, VIAP kainas ir skirstymo paslaugų, priklausomai nuo to, iš kurios įtampos tinklų vartotojas gauna elektros energiją, kainų viršutinės ribas, papildomas dedamąsias, nustatytas pagal Metodikos 96 punktą bei sumažinant gautą sumą suvartotos elektros energijos išlaidų dalinio kompensavimo buitiniams vartotojams dydžiais, nustatytais pagal Energetikos įstatymo 19² straipsnį. Visuomeninių elektros energijos kainų viršutinės ribos papildomai įvertina reguliavimo svertus ir apskaičiuojamos pagal formulę:

$$VT'_{(10,04),t} = T_{g,t} + T'_{vt,t} + T_{pers,t} + T_{viap,t} + ST_t \quad (75)$$

čia:

$VT'_{(10,04),t}$ – visuomeninių elektros energijos kainų viršutinės ribos vartotojams, gaunantiems elektros energiją iš skirstymo atitinkamai VI ir ŽI tinklų t metais, EUR/kWh;

$T_{g,t}$ – prognozuojama elektros energijos įsigijimo kaina t metais, EUR/kWh;

$T'_{vt,t}$ – elektros energijos visuomeninio tiekimo paslaugos kainos viršutinė riba t metais, EUR/kWh;

$T_{pers,t}$ – Tarybos paskelbto elektros energijos persiuntimo paslaugos tarifų plano, taikomo ne mažiau kaip 95 procentams visuomeninio tiekėjo vartotojų, tarifų svertinis vidurkis t metais, EUR/kWh;

$T_{viap,t}$ – elektros energijos viešuosius interesus atitinkančių paslaugų kaina, apskaičiuota vadovaujantis Viešuosius interesus atitinkančių paslaugų elektros energetikos sektoriuje kainos nustatymo metodika, t metais, EUR/kWh;

ST_t – skirstymo paslaugos t metų kainos buitiniams vartotojams papildoma dedamoji, EUR/kWh.

Energetikos įstatymo 19² straipsnio 2 dalies 1 punkto a papunktyje nurodyta dalinė kompensacija įvertinama sumažinant ST_t dedamąją. To paties straipsnio 2 dalies 1 punkto b papunktyje nurodyta dalinė kompensacija įvertinama mažinant galutinius visuomeninio tiekėjo išdiferencijuotus elektros energijos tarifus. Tuo atveju, kai dėl kompensacijų taikymo visuomeninės elektros energijos kainos konkrečiai dedamoji nustatoma ir be kompensacijų ir su kompensacijomis, analogiškai rodomos ir dvi visuomeninės elektros energijos kainos viršutinės ribos.

Punkto pakeitimai:

Nr. [O3E-746](#), 2022-05-26, paskelbta TAR 2022-05-26, i. k. 2022-11086

112. Visuomeninės kainos viršutinės ribos t metais prie VI ir ŽI tinklų prisijungusiems buitiniams vartotojams nustatomos atskirai. Prie VI tinklų prisijungusių buitinių vartotojų visuomeninės kainos viršutinei ribai ir prie ŽI tinklų prisijungusių buitinių vartotojų visuomeninės kainos viršutinei ribai nustatyti gali būti taikoma skirtinga t metų elektros energijos skirstymo paslaugos VI tinklais kainos viršutinė riba, nustatoma atsižvelgiant į skirstymo tinklų operatoriaus pateikiamą elektros energijos skirstymo paslaugos teikimo sąnaudų priskyrimo buitiniams vartotojams koeficientą, priklausomai nuo prie kurios įtampos tinklų prijungti vartotojai. Prie VI tinklų prisijungusiems vartotojams ir prie ŽI tinklų prisijungusiems vartotojams taikomų elektros energijos skirstymo paslaugos VI tinklais kainų viršutinių ribų t metais svertinis vidurkis negali viršyti Tarybos nustatytos elektros energijos skirstymo paslaugos VI tinklais kainų viršutinės ribos t metais.

113. Kai visuomeninis tiekėjas teikia visuomeninio tiekimo paslaugą kelių skirstymo tinklų operatorių licencijuojamose veiklos teritorijose, nustatant visuomeninės elektros energijos kainos viršutinę ribą, t metais, yra taikomos daugiausiai buitinių vartotojų turinčio skirstymo tinklų operatoriaus elektros energijos skirstymo paslaugų, priklausomai nuo to, iš kurios įtampos tinklų vartotojas gauna elektros energiją, kainų viršutinės ribos. Skirtumas visuomeninio tiekėjo visuomeninės elektros energijos kainos viršutinėje riboje taikytų ir faktinių elektros energijos skirstymo paslaugų VI ir ŽI tinkluose kainų viršutinių ribų, visuomeniniam tiekėjui veikiant kelių skirstomųjų tinklų operatorių licencijuojamos veiklos teritorijose, $t-2$ metais yra apskaičiuojamas pagal Metodikos 119 punkte nustatytą formulę.

114. Elektros energijos įsigijimo kainos bei prognozuotos ir faktinės elektros energijos įsigijimo kainos skirtumas nustatomas remiantis paslaugos teikėjo pateiktų faktinių ir prognozuotų duomenų analize. Jei Įmonė įsigijo ar planuoja įsigyti elektros energiją brangiau nei galima pagal objektyvią situaciją rinkoje, Tarybos motyvuotu sprendimu dalis elektros energijos sąnaudų nepripažįstama pagrįstomis sąnaudomis.

115. Tarybos sprendimu įvertinamas prognozuotos elektros energijos įsigijimo ir faktinės elektros energijos įsigijimo sąnaudų skirtumas, susidaręs $t-2$ metais ir $t-1$ metų sausio 1 d. – rugsėjo

30 d. laikotarpiu, kai nustatoma skirstymo paslaugos 2021 metų kainos buitiniams vartotojams papildoma dedamoji, arba $t-2$ metų spalio 1 d. – $t-1$ rugsėjo 30 d. laikotarpiu, kai nustatoma skirstymo paslaugos vėlesnių nei 2021 metų kainos buitiniams vartotojams papildoma dedamoji, ir apskaičiuojamas pagal formulę:

$$T_g = (T_{g,f} - T_{g,p}) \times E_{vt} \quad (76)$$

čia:

T_g – sąnaudų skirtumas, susidaręs atitinkamu laikotarpiu dėl faktinės elektros energijos įsigijimo kainos ir prognozuotos elektros energijos įsigijimo kainos skirtumo, EUR;

$T_{g,p}$ – atitinkamam laikotarpiui nustatyta prognozuojama elektros energijos įsigijimo kaina, EUR/kWh;

$T_{g,f}$ – faktinė elektros energijos įsigijimo kaina atitinkamam laikotarpiui, EUR/kWh;

E_{vt} – visuomeninio tiekėjo faktiškai parduotas elektros energijos kiekis atitinkamu laikotarpiu, kWh.

115¹. Tarybos sprendimu įvertinamas Tarybos nustatytos prognozuotos ir prognozuojamos, už likusį laikotarpį, kuriam galioja nustatyti einamųjų metų visuomeninės elektros energijos tarifai, elektros energijos įsigijimo kainos ir įsigijimo sąnaudų skirtumas, susidarysiantis $t-1$ metų gegužės 1 d. – birželio 30 d. arba spalio 1 d. – gruodžio 31 d. laikotarpiu, kai nustatoma skirstymo paslaugos kainos buitiniams vartotojams papildoma dedamoji t metų II pusmečiui arba nustatoma skirstymo paslaugos vėlesnių nei t metų kainos buitiniams vartotojams papildoma dedamoji, ir apskaičiuojamas pagal formulę:

$$T_{g,l} = (T_{g,pl} - T_{g,p}) \times E_{vt,pl} \quad (77)$$

čia:

$T_{g,l}$ – sąnaudų skirtumas, susidaręs atitinkamu laikotarpiu dėl prognozuojamos, už likusį laikotarpį, kuriam galioja nustatyti einamųjų metų visuomeninės elektros energijos tarifai, elektros energijos įsigijimo kainos ir nustatytos prognozuotos elektros energijos įsigijimo kainos skirtumo, EUR;

$T_{g,p}$ – atitinkamam laikotarpiui nustatyta prognozuojama elektros energijos įsigijimo kaina, EUR/kWh;

$T_{g,pl}$ – prognozuojama, už likusį laikotarpį, kuriam galioja nustatyti einamųjų metų visuomeninės elektros energijos tarifai, elektros energijos įsigijimo kaina atitinkamam laikotarpiui, EUR/kWh;

$E_{vt,pl}$ – visuomeninio tiekėjo prognozuojamas parduoti elektros energijos kiekis atitinkamu laikotarpiu, kWh.

Papildyta punktu:

Nr. [O3E-746](#), 2022-05-26, paskelbta TAR 2022-05-26, i. k. 2022-11086

116. Tarybos motyvuotu sprendimu dalis elektros energijos įsigijimo sąnaudų, numatytų sutartyse, neįtraukiami, jei jie didesni nei galimi rinkoje, įvertinus objektyvias aplinkybes. Rinkos sąlygomis, susiformavusiomis elektros energijos įsigijimo sąnaudomis laikomos sąnaudos, kurios būtų patirtos elektros energiją įsigyjant elektros energijos biržoje, įskaitant visus mokesčius, kurie yra būtini perkant elektros energiją biržoje.

117. Prognozuojama elektros energijos įsigijimo kaina nustatoma kaip prognozuojamos įsigyti elektros energijos kiekio ir kainos sandauga, įskaitant balansavimo energijos sąnaudas, kurios negali būti didesnės nei 4 proc. nuo visų elektros energijos įsigijimo sąnaudų.

118. Visuomeninio tiekėjo visuomeninės elektros energijos kainos viršutinėje riboje taikytų ir faktinių elektros energijos skirstymo paslaugų VĮ ir ŽĮ tinkluose kainų viršutinių ribų skirtumas,

vienam visuomeniniam tiekėjui veikiant kelių skirstomųjų tinklų operatorių licencijuojamos veiklos teritorijose, kainos galiojimo laikotarpiui $t-2$, yra apskaičiuojamas pagal formulę:

$$\Delta T_{STO(10,04),t-2} = \frac{\sum_{i=1}^n ((T'_{10,t-2,i} - T'_{10,t-2}) \times E_{vt(10),t-2,i} + (T'_{10,t-2,i} - T'_{10,t-2} + T'_{04,t-2,i} - T'_{04,t-2}) \times E_{vt(04),t-2,i})}{E_{vt,t}} \quad (78)$$

čia:

$\Delta T_{STO(10,04),t-2}$ – visuomeninės elektros energijos kainos viršutinėje riboje taikytų ir faktinių elektros energijos skirstymo paslaugų VĮ ir ŽĮ tinkluose kainų viršutinių ribų skirtumas, vienam visuomeniniam tiekėjui veikiant kelių skirstomųjų tinklų operatorių licencijuojamos veiklos teritorijose, EUR/kWh;

$T'_{10,t-2}$ – elektros energijos skirstymo paslaugos VĮ tinklais kainos viršutinė riba $t-2$ metais, skirstymo sistemos operatoriaus, kurio elektros energijos skirstymo paslaugos VĮ tinklais kainos viršutinė riba $t-2$ metais buvo taikyta visiems visuomeninio tiekėjo licencijuojamos veiklos teritorijoje esantiems buitiniams vartotojams, įvertinant elektros energijos skirstymo paslaugos teikimo sąnaudų priskyrimo buitiniams vartotojams koeficientą pagal Metodikos 112 punktą, EUR/kWh;

$T'_{04,t-2}$ – elektros energijos skirstymo paslaugos ŽĮ tinklais kainos viršutinė riba, $t-2$ metais, skirstymo sistemos operatoriaus, kurio elektros energijos skirstymo paslaugos ŽĮ tinklais kainos viršutinė riba $t-2$ buvo taikyta visiems visuomeninio tiekėjo licencijuojamos veiklos teritorijoje esantiems buitiniams vartotojams, EUR/kWh, įvertinant skirstymo paslaugos teikimo sąnaudų priskyrimo buitiniams vartotojams koeficientą, kurio reikšmė lygi 1,3. Skirstomųjų tinklų operatoriui diferencijuojant persiuntimo paslaugos kainas vartotojams reikšmė nuosekliai didinama iki 2020 m., tačiau negali viršyti 1,3. Tarybai nustačius naują skirstymo veiklos reguliavimo laikotarpį, skirstomųjų tinklų operatoriui diferencijuojant persiuntimo paslaugos kainas vartotojams reikšmė reguliavimo laikotarpiu nuosekliai didinama iki reikšmės, ne didesnės kaip 1,4.

$T'_{10,t-2,i}$ – elektros energijos skirstymo paslaugos VĮ tinklais kainos viršutinė riba $t-2$ metais, i -tojo skirstymo sistemos operatoriaus, kurio elektros energijos skirstymo paslaugos VĮ tinklais kainos viršutinė riba $t-2$ metais nebuvo taikyta jo licencijuojamoje veiklos teritorijoje esantiems buitiniams vartotojams, įvertinant elektros energijos skirstymo paslaugos teikimo sąnaudų priskyrimo buitiniams vartotojams koeficientą pagal Metodikos 113 punktą, EUR/kWh;

$T'_{04,t-2,i}$ – elektros energijos skirstymo paslaugos ŽĮ tinklais kainos viršutinė riba, $t-2$ metais, i -tojo skirstymo sistemos operatoriaus, kurio elektros energijos skirstymo paslaugos ŽĮ tinklais kainos viršutinė riba $t-2$ metais nebuvo taikyta jo licencijuojamos veiklos teritorijoje esantiems buitiniams vartotojams, EUR/kWh, įvertinant skirstymo paslaugos teikimo sąnaudų priskyrimo buitiniams vartotojams koeficientą, kurio reikšmė lygi 1,3. Skirstomųjų tinklų operatoriui diferencijuojant persiuntimo paslaugos kainas vartotojams reikšmė nuosekliai didinama iki 2020 m., tačiau negali viršyti 1,3. Tarybai nustačius naują skirstymo veiklos reguliavimo laikotarpį, skirstomųjų tinklų operatoriui diferencijuojant persiuntimo paslaugos kainas vartotojams reikšmė reguliavimo laikotarpiu nuosekliai didinama iki reikšmės, ne didesnės kaip 1,4.

$E_{vt,t}$ – visuomeninio tiekėjo prognozuojamas parduoti elektros energijos kiekis t metais, kWh;

$E_{vt(10),t-2,i}$ – $t-2$ metais visuomeninio tiekėjo i -tojo skirstymo tinklų operatoriaus licencijuojamoje veiklos teritorijoje esantiems buitiniams vartotojams, prisijungusiems prie VĮ tinklų, faktiškai parduotas elektros energijos kiekis, kWh;

$E_{vt(04),t-2,i}$ – $t-2$ metais visuomeninio tiekėjo i -tojo skirstymo tinklų operatoriaus licencijuojamoje veiklos teritorijoje esantiems buitiniams vartotojams, prisijungusiems prie ŽĮ tinklų, faktiškai parduotas elektros energijos kiekis, kWh;

n – skirstymo tinklų operatorių, kurių licencijuojamos veiklos teritorijoje esantiems buitiniams vartotojams visuomeninės elektros energijos kainos viršutinėje riboje buvo taikytos kito

skirstymo tinklų operatoriaus elektros energijos skirstymo paslaugos VĮ ir ŽŲ tinklais kainų viršutinės ribos, skaičius.

Punkto pakeitimai:

Nr. [O3E-746](#), 2022-05-26, paskelbta TAR 2022-05-26, i. k. 2022-11086

VIII SKYRIUS

REIKALAVIMAI, SUSIJĘ SU ĮMONIŲ REGULIUOJAMŲ VEIKLŲ KAINŲ IR KAINŲ VIRŠUTINIŲ RIBŲ NUSTATYMU

119. Elektros energijos visuomeninis tiekėjas nustato elektros energijos visuomeninio tiekimo paslaugos kainą (tarifų svertinį vidurkį), lygią arba ne didesnę nei elektros energijos visuomeninio tiekimo paslaugos kainos viršutinė riba.

120. PSO ir STO nustato elektros energijos perdavimo ir skirstymo kainas, neviršijančias jiems nustatytų kainų viršutinių ribų.

121. Visuomeninę elektros energijos kainą ir tarifus apskaičiuoja ir nustato visuomeninis tiekėjas 6 kalendoriniams mėnesiams.

122. Reguluojamų paslaugų kainų viršutinėms riboms nustatyti Įmonė iki rugsėjo 1 d. pateikia:

122.1. PSO:

122.1.1. duomenų suvestinę kainos viršutinei ribai nustatyti (Metodikos 1 priedas);

122.1.2. veiklai naudojamo turto vertės skaičiavimo lentelę, atskirai nurodant visų teikiamų paslaugų duomenis (Metodikos 2 priedas);

122.1.3. ilgalaikės reguliuojamos veiklos programos lentelę (Metodikos 3 priedas);

122.1.4. valdomo turto priežiūros ir eksploatavimo planą (Metodikos 4 priedas);

122.1.5. efektyvumo rodiklius (Metodikos 6 priedas);

122.1.6. PSO LRAIC modelio techninių duomenų įvesties lentelės (Metodikos 8 priedas, nepridedamas, skelbiamas Tarybos interneto svetainėje);

122.1.7. aiškinamąjį raštą, kuriame nurodomas detalus pateiktų duomenų pagrindimas ir įrodymai dėl veiklos efektyvumo gautų sutaupymų;

122.2. STO:

122.2.1. duomenų suvestinę kainos viršutinei ribai nustatyti (Metodikos 1 priedas);

122.2.2. veiklai naudojamo turto vertės skaičiavimo lentelę, atskirai nurodant visų teikiamų paslaugų duomenis (Metodikos 2 priedas);

122.2.3. ilgalaikės reguliuojamos veiklos programos lentelę (Metodikos 3 priedas);

122.2.4. valdomo turto priežiūros ir eksploatavimo planą (Metodikos 4 priedas);

122.2.5. efektyvumo rodiklius (Metodikos 7 priedas);

122.2.6. STO LRAIC modelio techninių duomenų įvesties lentelės (Metodikos 9 priedas, nepridedamas, skelbiamas Tarybos interneto svetainėje);

122.2.7. aiškinamąjį raštą, kuriame nurodomas detalus pateiktų duomenų pagrindimas ir įrodymai dėl veiklos efektyvumo gautų sutaupymų;

122.3. Skirstomojo tinklo įmonės, savo teritorijoje turinčios mažiau nei 100 tūkst. vartotojų:

122.3.1. duomenų suvestinę kainos viršutinei ribai nustatyti (Metodikos 1 priedas);

122.3.2. veiklai naudojamo turto vertės skaičiavimo lentelę, atskirai nurodant visų teikiamų paslaugų duomenis (Metodikos 2 priedas);

122.3.3. ilgalaikės reguliuojamos veiklos programos lentelę (Metodikos 3 priedas);

122.3.4. valdomo turto priežiūros ir eksploatavimo planus (Metodikos 4 priedas);

122.3.5. aiškinamąjį raštą, kuriame nurodomas detalus pateiktų duomenų pagrindimas ir įrodymai dėl veiklos efektyvumo gautų sutaupymų;

122.4. Visuomeninis tiekėjas:

- 122.4.1. duomenų suvestinę kainos viršutinei ribai nustatyti (Metodikos 1 priedas);
- 122.4.2. visuomeninio tiekėjo įsigijimo kainos apskaičiavimą (Metodikos 5 priedas).
- 123. Reguluojamų paslaugų kainų viršutinėms riboms koreguoti Įmonė iki rugsėjo 1 d. pateikia:

- 123.1. PSO:
 - 123.1.1. veiklai naudojamo turto vertės skaičiavimo lentelę (Metodikos 2 priedas);
 - 123.1.2. duomenų suvestinę kainos viršutinei ribai koreguoti (Metodikos 10 priedas);
 - 123.1.3. aiškinamąjį raštą su pateiktų duomenų pagrindimu;
- 123.2. STO:
 - 123.2.1. veiklai naudojamo turto vertės skaičiavimo lentelę (Metodikos 2 priedas);
 - 123.2.2. duomenų suvestinę kainos viršutinei ribai koreguoti (Metodikos 10 priedas);
 - 123.2.3. aiškinamąjį raštą su pateiktų duomenų pagrindimu nurodant prognozuojamus buitiniams vartotojams paskirstyti elektros energijos kiekius atitinkamais tinklais t metais.
- 123.3. Skirstomojo tinklo įmonės, savo teritorijoje turinčios mažiau nei 100 tūkst. vartotojų:
 - 123.3.1. veiklai naudojamo turto vertės skaičiavimo lentelę (Metodikos 2 priedas);
 - 123.3.2. duomenų suvestinę kainos viršutinei ribai koreguoti (Metodikos 10 priedas);
 - 123.3.3. aiškinamąjį raštą su pateiktų duomenų pagrindimu.
- 123.4. Visuomeninis tiekėjas:
 - 123.4.1. veiklai naudojamo turto vertės skaičiavimo lentelę (Metodikos 2 priedas);
 - 123.4.2. visuomeninio tiekėjo įsigijimo kainos apskaičiavimą (Metodikos 5 priedas);
 - 123.4.3. duomenų suvestinę kainos viršutinei ribai koreguoti (Metodikos 10 priedas);
 - 123.4.4. aiškinamąjį raštą, kuriame turi būti nurodyta:
 - 123.4.4.1. objektų, kuriems visuomeninis tiekėjas teikė elektros energijos tiekimo paslaugą 2020 m. pradžioje, skaičius;
 - 123.4.4.2. prognozuojamas objektų, kuriems t metų pradžioje visuomeninis tiekėjas turi teikti elektros energijos tiekimo paslaugą, įvertinus Elektros energetikos įstatymo 43 straipsnio 1 dalies nuostatas, skaičius;
 - 123.4.4.3. duomenys apie elektros energijos tiekimo rinkos liberalizavimo etapo įtaką t metais ilgalaikio turto vertei (RAB_t);
 - 123.4.4.4. pateiktų duomenų pagrindimas.

124. Metodikos 96 punkte nurodytų papildomų dedamųjų prie buitiniams vartotojams t metų skirstymo paslaugos kainoms apskaičiuoti visuomeninis tiekėjas (po 2023 m. sausio 1 d. – visuomeninio tiekimo veiklą iki 2022 m. gruodžio 31 d. vykdęs asmuo) įprastine tvarka duomenis pateikia iki spalio 20 d. Jei papildoma dedamoji perskaičiuojama pirmoje metų pusėje, tai duomenys pateikiami iki gegužės 20 d. Tuo atveju, kai numatoma skirti Energetikos įstatymo 19² straipsnyje nurodytus suvartotos elektros energijos kainos dalies kompensavimo buitiniams vartotojams dydžius, duomenys pateikiami Tarybos numatytais terminais. STO, kurio veiklos teritorijoje esančių vartotojų skaičius didesnis kaip 100 tūkstančių, duomenis, susijusius su Energetikos įstatymo 19² straipsnyje nurodyto dalinio kompensavimo apskaičiavimo ir išmokėjimo administravimu, priklausomai nuo konkretaus papildomos dedamosios perskaičiavimo atvejo, pateikia analogiškais terminais, kaip ir visuomeninis tiekėjas.

Punkto pakeitimai:

Nr. [O3E-746](#), 2022-05-26, paskelbta TAR 2022-05-26, i. k. 2022-11086

125. Taryba motyvuotu sprendimu gali pratęsti nustatytų kainų viršutinių ribų galiojimo laikotarpį, įskaitant jei Įmonė laiku nepateikia Tarybai visų reikiamų duomenų.

126. Perdavimo, skirstymo ir visuomeninio tiekimo paslaugų kainų viršutinės ribos privalo būti nustatytos ne vėliau nei nurodyta Elektros energetikos įstatymo 69 straipsnio 6 dalyje.

127. Konkretūs reguliuojamų paslaugų kainas ir tarifus, neviršijančius Tarybos nustatytų kainų ribų, apskaičiuoja reguliuojamų paslaugų teikėjai. Paslaugos teikėjo nustatytas kainas ir tarifus per 30 kalendorinių dienų nuo paslaugos teikėjo prašymo gavimo dienos skelbia Taryba,

prieš tai patikrinusi, ar nustatant kainas ir tarifus nebuvo pažeisti kainų ir tarifų nustatymo reikalavimai, ar nediskriminuojami vartotojai.

128. Skirstymo (persiuntimo) paslaugos kainų viršutines ribas diferencijuoja paslaugų teikėjai pagal jų nustatytas ir su Taryba suderintas paslaugų kainų diferencijavimo tvarkas, kurios parengtos atsižvelgiant į Elektros energijos perdavimo, skirstymo, visuomeninio tiekimo paslaugų ir visuomeninių elektros energijos kainų diferencijavimo tvarkos aprašą, patvirtintą Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 2012 m. rugsėjo 19 d. nutarimu Nr. O3-252 „Dėl Elektros energijos perdavimo, skirstymo, visuomeninio tiekimo paslaugų ir visuomeninių elektros energijos kainų diferencijavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

129. Taryba, nustačiusi, kad paslaugos teikėjo nurodytos paslaugų kainos ir tarifai nustatyti nesilaikant kainų ir tarifų nustatymo reikalavimų arba kad yra diskriminuojami vartotojai, nurodo paslaugų teikėjui klaidas, kurias paslaugų teikėjas turi ištaisyti. Be to, ne vėliau kaip per 10 kalendorinių dienų nuo Tarybos pastabų gavimo Tarybai turi būti pateiktos pataisytos paslaugų kainos ir tarifai. Taryba ne vėliau kaip per 30 kalendorinių dienų nuo pataisytų paslaugų kainų ir tarifų pateikimo juos paskelbia arba, jeigu paslaugų teikėjas per nustatytą terminą neištaiso nurodytų klaidų, paslaugų kainas ir tarifus nustato vienašališkai ir juos paskelbia.

130. Tarybos pagal šią Metodiką nustatytos konkrečios kainos skelbiamos viešai ir taikomos Energetikos įstatymo 19 straipsnio 3 dalyje nustatyta tvarka.

IX SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

131. Taryba turi teisę iš Įmonių per Tarybos nustatytą protingą terminą gauti visą informaciją ir dokumentus, būtinus Tarybos funkcijoms, susijusioms su elektros energetikos sektoriaus reguliuojamų paslaugų kainų viršutinių ribų nustatymu ir koregavimu pagal šią Metodiką, atlikti.

132. Įmonėms gali būti taikomos ir kitokios reguliacinės priemonės, nurodytos Tarybos patvirtintoje Investicijų projektų papildomų reguliacinių paskatų ir rizikų vertinimo Metodikoje.

133. Įmonės, pažeidusios Metodikoje nustatytus reikalavimus, atsako teisės aktų nustatyta tvarka ir sąlygomis.

134. Tarybos veiksmai ir neveikimas, susiję su Metodikos laikymusi ir įgyvendinimu, gali būti skundžiami Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka ir sąlygomis.

Priedų pakeitimai:

1 priedas

2 priedas

3 priedas

4 priedas

5 priedas

6 priedas

7 priedas

10 priedas

Pakeitimai:

1.

Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija, Nutarimas

Nr. [O3-509](#), 2015-09-21, paskelbta TAR 2015-09-22, i. k. 2015-14070

Dėl Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 2015 m. sausio 15 d. nutarimo Nr. O3-3 „Dėl elektros energijos perdavimo, skirstymo ir visuomeninio tiekimo paslaugų bei visuomeninės kainos viršutinės ribos nustatymo metodikos patvirtinimo“ pakeitimo

2.

Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija, Nutarimas

Nr. [O3-572](#), 2015-10-29, paskelbta TAR 2015-10-29, i. k. 2015-17067

Dėl Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 2015 m. sausio 15 d. nutarimo Nr. O3-3 „Dėl Elektros energijos perdavimo, skirstymo ir visuomeninio tiekimo paslaugų bei visuomeninės kainos viršutinės ribos nustatymo metodikos patvirtinimo“ pakeitimo

3.

Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija, Nutarimas

Nr. [O3-81](#), 2016-03-25, paskelbta TAR 2016-03-25, i. k. 2016-06335

Dėl Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 2015 m. sausio 15 d. nutarimo Nr. O3-3 „Dėl Elektros energijos perdavimo, skirstymo ir visuomeninio tiekimo paslaugų bei visuomeninės kainos viršutinės ribos nustatymo metodikos patvirtinimo“ pakeitimo

4.

Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija, Nutarimas

Nr. [O3-122](#), 2016-05-13, paskelbta TAR 2016-05-13, i. k. 2016-12616

Dėl Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 2015 m. sausio 15 d. nutarimo Nr. O3-3 „Dėl Elektros energijos perdavimo, skirstymo ir visuomeninio tiekimo paslaugų bei visuomeninės kainos viršutinės ribos nustatymo metodikos patvirtinimo“ pakeitimo

5.

Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija, Nutarimas

Nr. [O3-416](#), 2016-12-08, paskelbta TAR 2016-12-09, i. k. 2016-28524

Dėl Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 2015 m. sausio 15 d. nutarimo Nr. O3-3 „Dėl Elektros energijos perdavimo, skirstymo ir visuomeninio tiekimo paslaugų bei visuomeninės kainos viršutinės ribos nustatymo metodikos patvirtinimo“ pakeitimo

6.

Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija, Nutarimas

Nr. [O3E-402](#), 2017-09-14, paskelbta TAR 2017-09-15, i. k. 2017-14670

Dėl Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 2015 m. sausio 15 d. nutarimo Nr. O3-3 „Dėl Elektros energijos perdavimo, skirstymo ir visuomeninio tiekimo paslaugų bei visuomeninės kainos viršutinės ribos nustatymo metodikos patvirtinimo“ pakeitimo

7.

Valstybinė energetikos reguliavimo taryba, Nutarimas

Nr. [O3E-548](#), 2019-10-10, paskelbta TAR 2019-10-10, i. k. 2019-16169

Dėl Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 2015 m. sausio 15 d. nutarimo Nr. O3-3 „Dėl Elektros energijos perdavimo, skirstymo ir visuomeninio tiekimo paslaugų bei visuomeninės kainos viršutinės ribos nustatymo metodikos patvirtinimo“ pakeitimo

8.

Valstybinė energetikos reguliavimo taryba, Nutarimas

Nr. [O3E-879](#), 2020-09-25, paskelbta TAR 2020-09-25, i. k. 2020-19990

Dėl Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 2015 m. sausio 15 d. nutarimo Nr. O3-3 „Dėl Elektros energijos perdavimo, skirstymo ir visuomeninio tiekimo paslaugų bei visuomeninės kainos viršutinės ribos nustatymo metodikos patvirtinimo“ pakeitimo

9.

Valstybinė energetikos reguliavimo taryba, Nutarimas

Nr. [O3E-1573](#), 2020-12-31, paskelbta TAR 2020-12-31, i. k. 2020-29272

Dėl Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 2015 m. sausio 15 d. nutarimo Nr. O3-3 „Dėl Elektros energijos perdavimo, skirstymo ir visuomeninio tiekimo paslaugų bei visuomeninės kainos viršutinės ribos nustatymo metodikos patvirtinimo“ pakeitimo

10.

Valstybinė energetikos reguliavimo taryba, Nutarimas

Nr. [O3E-580](#), 2021-05-13, paskelbta TAR 2021-05-17, i. k. 2021-10868

Dėl Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 2015 m. sausio 15 d. nutarimo Nr. O3-3 „Dėl Elektros energijos perdavimo, skirstymo ir visuomeninio tiekimo paslaugų bei visuomeninės kainos viršutinės ribos nustatymo metodikos patvirtinimo“ pakeitimo

11.

Valstybinė energetikos reguliavimo taryba, Nutarimas

Nr. [O3E-601](#), 2021-05-20, paskelbta TAR 2021-05-20, i. k. 2021-11180

Dėl Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 2015 m. sausio 15 d. nutarimo Nr. O3-3 „Dėl Elektros energijos perdavimo, skirstymo ir visuomeninio tiekimo paslaugų bei visuomeninės kainos viršutinės ribos nustatymo metodikos patvirtinimo“ pakeitimo

12.

Valstybinė energetikos reguliavimo taryba, Nutarimas

Nr. [O3E-938](#), 2021-07-29, paskelbta TAR 2021-07-29, i. k. 2021-16744

Dėl Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 2015 m. sausio 15 d. nutarimo Nr. O3-3 „Dėl Elektros energijos perdavimo, skirstymo ir visuomeninio tiekimo paslaugų bei visuomeninės kainos viršutinės ribos nustatymo metodikos patvirtinimo“ pakeitimo

13.

Valstybinė energetikos reguliavimo taryba, Nutarimas

Nr. [O3E-1207](#), 2021-09-30, paskelbta TAR 2021-09-30, i. k. 2021-20553

Dėl Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 2015 m. sausio 15 d. nutarimo Nr. O3-3 „Dėl Elektros energijos perdavimo, skirstymo ir visuomeninio tiekimo paslaugų bei visuomeninės kainos viršutinės ribos nustatymo metodikos patvirtinimo“ pakeitimo

14.

Valstybinė energetikos reguliavimo taryba, Nutarimas

Nr. [O3E-746](#), 2022-05-26, paskelbta TAR 2022-05-26, i. k. 2022-11086

Dėl Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos 2015 m. sausio 15 d. nutarimo Nr. O3-3 „Dėl Elektros energijos perdavimo, skirstymo ir visuomeninio tiekimo paslaugų bei visuomeninės kainos viršutinės ribos nustatymo metodikos patvirtinimo“ pakeitimo